

Valašské muzeum v přírodě
v Rožnově pod Radhoštěm
Národní kulturní památka

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2016

Předkládá: Ing. Jindřich Ondruš
ředitel muzea

Podklady připravili: náměstci VMP

Zpracoval: Ing. Milan Gesierich

Rožnov pod Radhoštěm

Palackého 147

756 61

2016

OBSAH:

1.	ÚVOD	4
2.	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA	7
2.1.	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	7
2.1.1.	Právní a hospodářské poslání	7
2.1.2.	Základní účel	8
2.1.3.	Hlavní úkoly VMP	8
2.1.4.	Vnitřní organizace a řízení	11
2.1.4.1.	Pracoviště VMP	11
2.1.4.2.	Organizační struktura	12
2.2.	PERSONÁLNÍ AGENDA	13
2.2.1.	Změny personální struktury za období 1.1.2016 – 31.12.2016	14
2.2.1.1.	Útvar pro odbornou činnost	14
2.2.1.2.	Technický útvar	14
2.2.1.3.	Provozní útvar	14
2.2.1.4.	Ekonomický útvar	15
3.	PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE	16
4.	METODICKÉ CENTRUM	19
4.1.	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ	19
4.2.	METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA V PŘÍRODĚ A VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ	20
4.3.	ODBORNÉ AKTIVITY	23
4.4.	METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA V PŘÍRODĚ A MUZEA V PŘÍRODĚ V ČR	27
4.5.	MUZEUM VIVUM	28
5.	INTERNÍ AUDIT	31
5.1.	INTERNÍ AUDIT PODLE § 28 A § 29 ZÁKONA O FINANČNÍ KONTROLE	31
5.2.	HODNOCENÍ VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU, JEHO PŘIMĚŘENOSTI A ÚČINNOSTI PRO ZAJIŠTĚNÍ HOSPODÁRNÉHO, EFEKTIVNÍHO A ÚČELNÉHO VÝKONU VEŘEJNÉ SPRÁVY	33
6.	PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI - SMLOUVY	36
7.	ČESKÝ SVAZ MUZEÍ V PŘÍRODĚ	39
8.	ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST	41
8.1.	SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST	41
8.2.	DOKUMENTAČNÍ FONDY	51
8.3.	DOKUMENTACE A DIGITALIZACE	54
8.4.	PÉČE O SBÍRKY	59
8.5.	VĚDA A VÝZKUM	62
8.5.1.	Oddělení výzkumu a sbírkových fondů	63
8.5.2.	Oddělení dokumentace	64
8.5.3.	Oddělení péče o sbírky	66
8.5.4.	Metodické centrum	67
8.5.5.	Publikační činnost	68
8.6.	KONFERENCE A SEMINÁŘE	70
8.7.	OSTATNÍ ODBORNÁ ČINNOST	71
8.7.1.	Účast odborných pracovníků na konferencích, seminářích a workshopech	71
8.7.2.	Odborné přednášky a výuka	75
8.8.	GRANTY A DOTACE	76
8.9.	ZEMĚDĚLSKÁ ČINNOST	79
9.	TECHNICKÝ ÚTVAR	83
9.1.	INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE	83
9.2.	PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU	92
9.3.	ODDĚLENÍ STAVEBNĚ-TECHNICKÉ DOKUMENTACE A ARCHIVU	96
9.4.	ODDĚLENÍ TRUHLÁŘSKÉ VÝROBY	103
9.5.	POŽÁRNÍ OCHRANA	107
9.6.	ODDĚLENÍ DOPRAVY – DOPRAVNÍ ČINNOST	108

9.6.1.	Osobní doprava	109
9.6.2.	Nákladní doprava	110
9.6.2.1.	Nákladní auta	110
9.6.2.2.	Kolové traktory	111
9.7.	ENERGETIKA	111
9.7.1.	Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm	111
9.7.2.	Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm	112
9.7.3.	Elektrická energie – maloodběr Frenštát pod Radhoštěm	112
9.7.4.	Elektrická energie – Pustevny	112
9.7.5.	Zemní plyn	113
9.7.6.	Pitná voda – vodné, stočné	113
9.7.6.1.	Fakturace nájemci - elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2015	114
10.	EKONOMICKÝ ÚTVAR	115
10.1.	ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE	115
10.2.	HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE	116
10.3.	VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ KONTROLY	121
10.3.1.	Vnitřní kontroly	121
10.3.2.	Vnější kontroly	122
10.3.2.1.	Kontrola NKÚ	122
10.3.2.2.	Kontrola projektu „Jak jde kraj, tak se stroj“	122
11.	PROVOZNÍ ÚTVAR	124
11.1.	NÁVŠTĚVNICKÝ PROVOZ	124
11.2.	ODDĚLENÍ SLUŽEB NÁVŠTĚVNÍKŮ A HOSPODÁŘSKÉ SPRÁVY	125
11.3.	OSTRAHA, ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY PZTS, EPS, CCTV, SKV	127
11.3.1.	Oddělení ostrahy	128
11.3.2.	Zabezpečení movitého kulturního dědictví, program ISO/A	128
11.4.	SPRÁVA POČÍTAČOVÉ SÍTĚ	129
11.5.	ODDĚLENÍ PROGRAMŮ A PROPAGACE	130
11.5.1.	Propagace VMP	130
11.5.2.	Programy VMP	131
11.6.	VALAŠSKÝ ROK 2016	132
11.6.1.	Programová skladba jednotlivých pořadů Valašského roku	132
11.6.2.	Folklorní festivaly	146
11.6.3.	Náboženské obřady	148
11.6.4.	Výchovně-vzdělávací pořady	149
11.6.5.	Propagace Valašského roku	150
11.6.6.	Návštěvnost Valašského roku 2016	152
12.	PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2016	157
13.	SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI	166
14.	SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČÍM	170
15.	ZÁVĚR	173

1. ÚVOD

Ředitel Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) předkládá 17. výroční zprávu o činnosti muzea za rok 2016. Podklady pro její zpracování poskytly jednotlivé útvary VMP.

V průběhu roku 2016 byly plněny jednotlivými útvary především úkoly, které si muzeum stanovilo v Akčním plánu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm na rok 2016. Tento akční plán byl zpracován na základě nové „Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023“. Obsah akčního plánu vychází z části 10. Strategie, která má název „Specifikace opatření – střednědobý plán rozvoje Valašského muzea v přírodě na období 2014 – 2018“. Způsob sestavení akčního plánu vychází z části 12. Strategie, která má název „Implementační systém, hodnotící a monitorovací systém“.

V roce 2016 navštívilo VMP celkem **315 626** osob, což je o 28 962 osob více než v roce 2015. Jedná se o nejvyšší návštěvnost za posledních 12 let, což lze hodnotit jako fenomenální úspěch. Přehled návštěvností muzea včetně jednotlivých areálů je srovnán v grafech v oddíle 11.

Jedním z nejdůležitějších úkolů roku 2016 bylo pokračování v realizaci obnovy objektu Libušín po požáru. Zkraje roku proběhla výběrová řízení na realizátora stavby, TDI a BOZP a 1. 7. 2016 se uskutečnilo předání a převzetí staveniště. Poté se ihned započalo se stavebními pracemi za účasti pracovní skupiny, ve které jsou zástupci VMP, KÚZK odboru památkové péče, NPÚ Kroměříž, autorského dozoru a všech vybraných firem.

Záměrem muzea je doplnit depozitář ve Frenštátě pod Radhoštěm o další objekt, který bude propojen se stávající budovou spojovacím krčkem. Při zpracování projektové dokumentace pro územní řízení nastala delší prodleva při získávání souhlasu majitelky sousedního pozemku. Tento se nám nepodařilo získat, ale i přes to byla dne 21. 6. 2016 podána žádost o územní rozhodnutí na MěÚ Frenštát pod Radhoštěm. Územní rozhodnutí bylo vydáno 5. 1. 2017. Poté byl zpracovatel PD vyzván ke zpracování projektové dokumentace pro stavební povolení.

Jako zastřešení torza objektu Libušín na Pustevnách v současnosti slouží ocelová hala postavená k tomuto účelu. Během obnovy objektu bude konstrukce demontována a v rámci dalšího využití bude převezena do areálu depozitáře ve Frenštátě pod Radhoštěm. Bude osazena na předem připravené betonové patky a opláštěna trapézovým plechem. Objekt bude sloužit k uskladnění demontovaných dřevěných originálních prvků z objektů lidové architektury. Během roku probíhalo zpracování projektové dokumentace a získání územního rozhodnutí a stavebního povolení.

V roce 2016 dokončilo VMP zásadní fázi několikaletého projektu financovaného z Norských fondů poslední akcí – realizací dlouhodobé výstavy „Jak jde kroj, tak se stroj“. Dne 4. 12. byla otevřena stálá expozice o odívání na Valašsku, která jistě přiláká nejen laickou, ale i odbornou veřejnost. Toto téma je v době návratu ke kořenům a tradicím předků velmi aktuální a atraktivní. Realizací výstavy, jejíž součástí je otevřený depozitář, VMP vychází vsříc pravidelným dotazům a požadavkům badatelů. Rozsáhlá sbírka textilu čítající okolo 20 000 předmětů se dočkala svého zpřístupnění také v digitální podobě – skrze online katalog dostupný na webových stránkách muzea. Tento počín ušetří badatelům cestu do depozitáře, zpřístupní sbírku zájemcům z řad veřejnosti a tím pádem ochrání předměty, které jsou manipulací za badatelskými účely vystaveny zrychlené degradaci. Celý projekt bude uzavřen v následujícím roce vydáním obsáhlého obrazového katalogu k výstavě.

V roce 2016 VMP zintenzivnilo přípravné práce na projektu nového areálu Kolibiska. Areál bude prezentovat horské hospodaření a salašnictví – typické znaky života v hornatých částech valašských a těšínských Beskyd. V roce 2016 vznikla první verze libreta a byly předběžně vytipovány stavby, které budou do nového areálu usazeny. Zároveň probíhal etnografický a archivní výzkum, díky kterým byla vytvořena informační základna, na níž bude projekt dále stavět.

Co se týká prezentace ve stávajících expozicích, zajímavým počinem bylo externí zrestaurování orchestrionu značky Klepetář, který v nové sezoně obohatí interiér hospody ve Valašské dědině a prohloubí tak její atmosféru.

V novém objektu Dům pod strání vznikla výstava „Valašská dědina – opravdu zmizelý svět?“ Úvodní expozice k areálu Valašská dědina umožňuje nahlédnout do života našich předků a nabízí návštěvníkům také inspiraci pro současný život. V několika krátkých zastaveních charakterizujících základní pilíře lidského života

(bydlení, obživa, strava, zdraví, odpočinek, rodina a víra) upozorňuje formou dialogu s návštěvníkem na vybrané aspekty a souvislosti, které jsou na Valašské dědině prezentovány, avšak při běžné prohlídce zůstávají často na povrchu nebo zcela nepovšimnuty. Na výstavu navazují nové prohlídkové okruhy pro rodiny s dětmi řešené formou hledačky – questu, pro samostatné a zábavné objevování.

Na základě Koncepce rozvoje muzejnictví na léta 2015–2020 se Ministerstvo kultury stalo iniciátorem uspořádání konference Poslání a budoucnost muzeí v přírodě v České republice. Tento záměr byl vytvořen v součinnosti s Valašským muzeem v přírodě, které bylo pověřeno jeho plnou realizací. V roce 2016 proběhlo několik přípravných jednání, jichž se jako zástupce MKČR účastnil ředitel Odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií Mgr. Pavel Hlubuček.

2. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A PERSONÁLNÍ AGENDA

2.1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Organizační strukturu organizace stanoví organizační řád, který vydává a mění ředitel organizace. Součástí organizační struktury je i Metodické centrum pro muzea v přírodě, jehož prostřednictvím organizace provádí metodickou a poradenskou činnost pro muzea v přírodě na území České republiky.

Dne 11. 11. 2013 byl vydán platný Organizační řád VMP, jakožto základní organizační norma, která upravuje vnitřní organizaci Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a jeho základní organizační členění a od té doby nebyl měněn.

Dne 12. 12. 2013 vydalo ministerstvo kultury novou Zřizovací listinu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm pod č. j. MK-S15 463/2013 OMG, ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

2.1.1. Právní a hospodářské poslání

1. Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen "VMP") je státní příspěvkovou organizací, vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů plynoucí. S účinností od 1. 1. 1991 vykonává funkci zřizovatele Ministerstvo kultury ČR (dále jen "MK ČR").
2. VMP má sídlo v Rožnově pod Radhoštěm, Palackého 147, PSČ 756 61. Českým statistickým úřadem VMP bylo přiděleno identifikační číslo organizace 00098604, oblast působnosti Česká republika a má DIČ CZ00098604
3. VMP má příslušnost hospodařit ke svěřenému movitému a nemovitému majetku, jehož vlastníkem je stát, přičemž tohoto majetku využívá ke své činnosti a plnění úkolů.

4. VMP při plnění funkcí státu a dalších úkolů v rámci stanoveného předmětu činnosti hospodaří s movitým a nemovitým majetkem České republiky za podmínek stanovených právními předpisy o ochraně sbírek muzejní povahy a o majetku České republiky.
5. VMP se při své činnosti řídí právními předpisy právního řádu České republiky, podzákonnými předpisy zřizovatele a dokumentem „Přehled stanovených úkolů“. Finanční hospodaření VMP se řídí právními a dalšími předpisy pro finanční hospodaření příspěvkových organizací státu a stanoveným finančním vztahem mezi zřizovatelem a VMP.
6. Areál VMP byl nařízením vlády č. 262/1995 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků prohlášen za národní kulturní památku.

2.1.2. Základní účel

VMP bylo zřízeno za účelem získat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy, provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj týkající se sbírky muzejní povahy a sbírkových předmětů a prostředí, z něhož jsou získávány sbírkové předměty a šířit výsledky výzkumu a vývoje prostřednictvím výuky, publikování muzejních výstav a muzejních programů, metodiky nebo převodu technologií.

2.1.3. Hlavní úkoly VMP

1. VMP shromažďuje sbírku nemovitých i movitých dokladů k dějinám lidové kultury, národopisu, řemesel a zemědělství, se zvláštním zřetelem na dějiny lidové architektury z moravských a slezských regionů, v nichž se rozšířil roubený dům karpatského typu. Chová původní plemena hospodářských zvířat a pěstuje původní odrůdy zemědělských plodin. Dokumentuje život a kulturu krajanů, pocházejících ze sledovaného území a žijících v zahraničí. Vede genealogickou kartotéku rodů, pocházejících z regionu Moravského Valašska. Sbíрку tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti.

2. Spravuje odbornou knihovnu a sbírku dokumentů archivní povahy, filmotéku, videotéku a fotografický archiv.
3. Sbíрку spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších změn a doplňků. (dále jen „zákon o ochraně sbírek“).
4. Ke sbírkovým předmětům a objektům pořizuje odbornou písemnou, obrazovou a zvukovou dokumentaci. Evidence je vedena písemně a v elektronické podobě. Pořízené údaje ke sbírkovým předmětům digitalizuje a opatřuje dalšími metadaty.
5. Sbírkové předměty odborně zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji přírody a společnosti.
6. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává.
7. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic specifických pro muzea v přírodě s využitím krajinných prvků a rekonstrukcí přírodního prostředí, a prostřednictvím dlouhodobých i krátkodobých výstav, vlastní publikační a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, speciálně pak zejména dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Prezentaci provádí i prostřednictvím webových stránek a on-line katalogů sbírkových fondů na nich umístěných.
8. Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí nebo za účelem jejich vědeckého zkoumání nebo preparování, konzervování a restaurování za předpokladu, že je zajištěna jejich bezpečnost a ochrana ve smyslu zákona o ochraně sbírek. Umožňuje studium svých sbírek badatelům za podmínek stanovených zákonem o ochraně sbírek, a badatelským řádem, který sama vydává.

9. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky, CD-ROM a vyměňuje je s domácími i zahraničními institucemi.
10. Pořádá samostatně nebo ve spolupráci s jinými právníky nebo fyzickými osobami odborné konference, sympózia a semináře, vztahující se k předmětu činnosti.
11. Pořádá kulturní a vzdělávací programy, přehlídky a festivaly vyplývající z předmětu činnosti (hudební, divadelní, literární, filmové a multimediální), zejména pořady folklórní, ukázky tradičních řemesel a lidové výroby.
12. Vstupuje do profesních sdružení tuzemských i zahraničních za účelem koordinace odborné činnosti.
13. Spolupracuje se zájmovými sdruženími a vědeckými společnostmi, zejména s Valašským muzejním a národopisným spolkem v Rožnově pod Radhoštěm.
14. Provádí metodickou a poradenskou činnost pro muzea v přírodě v České republice.
15. Poskytuje poradenskou činnost v oblasti genealogie prostřednictvím speciálního oddělení – Genealogické centrum Valaška (dále jen GCV).
16. Na základě pověření Ministerstva kultury České republiky vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty ve znění pozdějších změn a doplňků.
17. V oboru své činnosti spolupracuje s tuzemskými i zahraničními partnery, zvláště s AMG (Asociace muzeí a galerií), ČSMP (Český svaz muzeí v přírodě), FoS ČR (Folklorní sdružení České republiky), SZMP (Slovenský svaz muzeí v přírodě), ICOM (Internacional Council of Organizations of Folklore Festivals), AEOM (Association of European Open Air Museums) a AIMA (International Association of Agricultural Museums).

18. Vykonává ostatní činnosti vyplývající z předmětu činnosti a ve vztahu k zajištění provozu veřejně přístupných prostor.
19. Poskytuje informační služby související s předmětem činnosti.
20. Ve smyslu přílohy č. 5 vyhlášky Ministerstva kultury č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon o ochraně sbírek, poskytuje odbornou pomoc a služby vlastníkům sbírek muzejní povahy.
21. VMP je poskytovatelem standardizovaných veřejných služeb podle zákona č. 483/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb.

2.1.4. Vnitřní organizace a řízení

2.1.4.1. Pracoviště VMP

- Expoziční areál Dřevěné městečko včetně provozních a hospodářských staveb využívaných pro zajištění návštěvnického provozu
- Expoziční areál Mlýnská dolina včetně provozního zázemí
- Expoziční areál Valašská dědina včetně provozního zázemí pro návštěvníky a činnosti zemědělského oddělení
- Areál Pusteven s Jurkovičovými stavbami v k. ú. Prostřední Bečva
- Expoziční objekt Sušák s areálem Vozovny z Ostravice
- Budova ředitelství, provozní budova KD1 a KD2, stavební dvůr s dílnami, garážemi, sklady a pilou
- Objekty mimo hranice VMP sloužící jako pracoviště, dílny a depozitáře:
 - obytný dům Palackého ul. č. p. 484 (Wilkův dům) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace – Knihovna VMP
 - obytný dům Palackého ul. č. p. 581 (Jůvův dům) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace
 - obytný dům Čechova ul. č. p. 518 (Jaroňkova galerie) – detašované pracoviště Oddělení dokumentace
- Depozitní hala I a II

- Objekt a pozemek Ústřední depozitář a Oddělení péče o sbírky Frenštát pod Radhoštěm, Rožnovská ulice, č. p. 1408
- Pozemky zapsané na LV č. 475 v k. ú. Rožnov p/R, na LV č. 216 v k. ú. Tylovice, na LV č. 1392 v k. ú. Prostřední Bečva, na LV č. 895 v k. ú. Horní Bečva, a pozemky na LV č. 5572 v k. ú. Frenštát p/R

2.1.4.2. Organizační struktura

a) Útvar ředitele

- sekretariát ředitele
- marketing, vztah k veřejnosti
- interní audit
- právník
- spisová služba

b) Útvar pro odbornou činnost

- oddělení výzkumu a sbírkových fondů
- oddělení dokumentace
- oddělení péče o sbírkové fondy
- zemědělské oddělení

c) Technický útvar

- oddělení truhlářské výroby
- oddělení obnovy památek a údržby
- oddělení stavebně technické dokumentace
- oddělení dopravy, energetiky, požárně bezpečnostní technik, krizové řízení

d) Provozní útvar

- Správce počítačové sítě
- oddělení programů a propagace
- oddělení služeb návštěvníkům a hospodářské správy
- oddělení ostrahy a zabezpečení EZS, EPS

e) Ekonomický útvar

- finanční účtárna
- mzdová účtárna a personalistika
- skladová evidence

f) Metodické centrum

2.2. PERSONÁLNÍ AGENDA

Průběžné čerpání personálních kapacit (přepočtený počet zaměstnanců) v roce 2016 ve srovnání s rokem 2015

	2015	2016
1. Útvar ředitele - ředitel	1,00	1,00
Sekretariát	1,50	1,50
Interní audit	0,50	0,50
Právník	0,50	0,50
Marketing	1,00	1,00
Metodické centrum	1,00	1,00
Projektový manažer	0,50	0,50
2. Etnografický útvar - náměstek	1,00	1,00
oddělení výzkumu sbírkových fondů	7,00	7,00
oddělení dokumentace	8,00	9,00
oddělení péče o sbírky	9,00	9,00
zemědělské oddělení	7,50	7,00
3. Provozní útvar - náměstek	1,00	1,00
správce počítačové sítě	1,00	1,00
oddělení služeb návštěvníkům	19,00	20,00
oddělení ostrahy	16,00	13,00
oddělení hospodářské správy	6,00	6,00
propagační, produkční a programové oddělení	6,00	7,00
3. Ekonomický útvar - náměstek	1,00	1,00
Finanční a mzdová účtárna	4,00	4,00
Skladová evidence	1,00	1,00
4. Technický útvar - náměstek	1,00	1,00
oddělení obnovy památek a údržby	17,00	16,00
oddělení dokumentace, energetiky, BOZP, PO, CO a dopravy + řidiči	3,00	3,00
Oddělení dokumentace	2,00	2,00
oddělení stolařské výroby	4,00	4,00
Skutečný stav přepočtených zaměstnanců	120	119

2.2.1. Změny personální struktury za období 1. 1. 2016 – 31. 12. 2016

2.2.1.1. Útvar pro odbornou činnost

V roce 2016 opustila Oddělení péče o sbírky Mgr. Terezie Kolářová. Na její místo konzervátorky kovů nastoupila Mgr. Kateřina Dostálová. Na pozici, která se v roce 2015 uvolnila na zemědělském oddělení, nastoupil pan Petr Boruta. V průběhu roku byly na útvaru zaměstnány sezónní pracovnice Eva Němcová, Sabrina Pasičnyková-Kedroňová, Lucie Navrátilová a Petra Solanská.

2.2.1.2. Technický útvar

Nově nastoupil 1. 7. 2016 na pozici truhlář Ivan Pařenica jako náhrada za Antonína Křenka, který odešel do důchodu.

Radomír Maléř odešel 30. 6. 2016 do předčasného důchodu, na jeho místo nastoupil 1. 7. 2016 Ladislav Kvasnica, který odešel k 31. 10. 2016 ze zdravotních důvodů a jeho místo zatím zůstalo neobsazeno.

Zedník Miroslav Růčka odešel 31. 12. 2016 do důchodu jeho místo zatím zůstalo neobsazeno.

2.2.1.3. Provozní útvar

Pracovnice Andrea Svaková pracující na pozici výtvarník nastoupila k datu 24. 12. 2015 na mateřskou dovolenou, od 4. 1. 2016 nastoupila na její místo Anna Zmeškalová.

K datu 29. 2. 2016 ukončil pracovní poměr Radomír Ručka – bezpečnostní pracovník-hlídač, k datu 17. 6. 2016 ukončil pracovní poměr Jiří Knébl bezpečnostní pracovník-monitoring a k datu 31. 12. 2016 ukončil pracovní poměr Stanislav Jaroň - bezpečnostní pracovník-hlídač. K datu 15. 2. 2016 nastoupil na pozici bezpečnostní pracovník-hlídač pan Marek Tomášek.

2.2.1.4. Ekonomický útvar

Útvar v roce 2016 zůstal bez personálních změn.

3. PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

Celoročně pracovaly poradní orgány ředitele, jejichž statuty byly upraveny dle Organizačního řádu muzea, úkolů a cílů jejich činnosti. Členy všech orgánů jsou externí spolupracovníci, specialisté v oborech v muzeu aplikovaných, znalci regionální historie, tradičního stavitelství, památkové péče. Tajemníky komisí jsou pracovníci VMP, jejichž pracovní zařazení souvisí s posláním poradního orgánu.

Poradní orgány tvoří:

1. Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost
2. Rada starších
3. Redakční rada
4. Vědecká rada
5. Výtvarná rada
6. Rada pro valašský odzemek

1. V roce 2016 proběhla tři jednání **Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost** (5. 4., 27. 9. a 22. 11. 2016). Členové posoudili nabízené dary, prodeje předmětů do sbírek a byli seznámeni s průběhem revizí sbírkového fondu. Do nákupu sbírkových předmětů bylo investováno 117.590,- Kč. Více viz podkapitola 8.1. Sbírkotvorná činnost.

2. **Rada starších** je poradní orgán ředitele, který projednává návrhy na zápis významných osobností regionu Valašsko, které se zasloužily o jeho rozkvět, do Knihy paměti kraje a zároveň se zabývá návrhy na uložení ostatků a zhotovení náhrobků takových osobností na čestném pohřebišti Valašském Slavíně v areálu Dřevěné městečko. V roce 2016 proběhlo zasedání Rady starších, která projednala návrhy na zápis do Knihy paměti kraje (osobnosti Marie Salichová, Josef Heja, Stanislav Tomanec) a na uložení ostatků na Valašský Slavín (osobnosti Jan a Věra Haluzovi).

3. **Redakční rada**

Spolu s resuscitací sborníku Museum Vivum, který byl transformován na časopis českých muzeí v přírodě byla sestavena také redakční rada publikačních aktivit

VMP, složená se zástupců předních paměťových a vzdělávacích institucí ČR a zahraničí. Rada se vyjadřuje nejen k obsahu časopisu Museum Vivum, ale také k dalším publikačním výstupům VMP. Na počátku roku 2017 vyšel sborník Museum Vivum 2016, č. XI a rada projednala také předběžný obsah dalšího čísla.

Diskuze proběhla nad překladem publikace dr. Jiřího Langra – Evropská muzea v přírodě do AJ. Na překladu již několik let pracuje L. Klíma z Rožnova pod Radhoštěm, problém spočívá ve financování tisku, distribuci, aktualizaci textů o poslední stavební a rozvojové aktivity (historická část o muzeích v podstatě zůstává beze změny). Je nutno prověřit možnosti financování a distribuce na platformě Evropského svazu muzeí v přírodě AEOM, nutná je aktualizace příručky formou spolupráce s jednotlivými muzei v přírodě.

4. **Vědecká rada**

Vědecká rada se v roce 2016 opět vyjadřovalo k předním koncepčním aktivitám VMP. K precizaci byl doporučen projekt výstavby nového areálu horského hospodaření Kolibiska. Materiál Libreto expozičního areálu Kolibiska byl zpracován do konce roku 2016. Radou bylo zdůrazněno nutné zjišťování zpětné vazby u návštěvníků ve stávajících areálech k dosažení atraktivity areálu ze strany veřejnosti za dodržení etnografických reálií. Byla doporučena etapizace realizace areálu s důrazem na precizní provedení stavebních a krajinných detailů a zajištění originálních staveb. Integrální součástí přípravných a realizačních prací musí být provozní rozvaha a jasná koncepce provozu a prezentace nového areálu. K úspěšnosti areálu je rovněž nutné počítat s personálními kapacitami pro jeho udržitelný provoz.

Členy VR byl doporučen k realizaci materiál Koncepce exteriérů Valašské dědiny, který reaguje na problematické prvky prezentace sídelní a kulturní krajiny ve VMP. Zdůrazněno bylo obeznámení dotyčných pracovníků s materiálem, stejně jako se základními obecnými principy muzea v přírodě a jeho posláním, především ve středním a vyšším managementu. Dnešní muzeum tvoří lidé jiné současné mentality, než bylo v prezentovaných obdobích i v počátcích budování areálu (prosazování estetizujících úprav, neznalost tradičních postupů apod.). Pro efektivní aplikaci zásad je, také v souvislosti s připravovaným areálem Kolibiska, proto doporučeno zajistit adekvátní odborné vzdělávání osob zastávajících v provozním a technickém útvaru

střední a vyšší řídicí posty (např. studium muzeologie nebo muzejní propedeutiky, případně formou interního systému školení o základním poslání a zájmech muzea – tzv. „zimní“ kurzy.) Pro úspěšné řešení navrženého materiálů, stejně jako pro zdárnou prezentaci dalších jevů je nutné zprostředkovat tyto základní znalosti a vyvolat zájem u všech uvedených pracovníků při meziútvárové spolupráci.

Dále byla projednávána nová vstupní expozice do Valašské dědiny – Valašská dědiny – opravdu zmizelý svět? Obsah a forma výstavy byla vzata členy VR na vědomí, přičemž bylo opět zdůrazněno systematické a dlouhodobé zjišťování skladby a zpětné vazby od návštěvníků, které je základním východiskem ke koncipování výstavní a doprovodné činnosti VMP. Doporučeno bylo navázání kontaktu s příslušnou VŠ – sociologie, muzeologie, kulturní management či jiné a byly zmíněny existující a používané muzeologické systémy a dotazníky k zajištění těchto výzkumů.

5. **Výtvarná rada** v roce 2016 nebyla aktivní, jelikož nevznikla potřeba ji svolat.

6. **Rada pro valašský odzemek**

Rada pro valašský odzemek na konci roku 2016 začala s přípravou semináře Mužský sólový taneční projev v Karpatech, který se uskuteční 7. července 2017. Klíčovou aktivitou pro udržení tanců charakteru odzemku je vzdělávací program Škola mladých odzemkářů, na které se členové RVO aktivně podílí s provozním zázemím VMP. Členové RVO se rovněž aktivně účastní přípravy dalších folkloristických setkání v regionu Valašsko i jinde, na kterých jsou tance prezentovány.

4. METODICKÉ CENTRUM

Metodické centrum pro muzea v přírodě (MC) je součástí organizační struktury Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (VMP)¹. Také v předním koncepčním materiálu Strategie rozvoje je kladen na rozvoj MC velký důraz. Centrum se snaží přímo v mateřské instituci i v prostředí dalších muzeí v přírodě prosazovat obecné přístupy stávající, avšak pozapomenuté metodické příručky² a jejich aktualizovaných textů, stejně jako souvisejících nadřazených koncepčních dokumentů. Pracuje na základě střednědobé koncepce a podrobných ročních plánů. Jako východisko činnosti vyvíjí snahy o znalost aktuálního dění a poznání zkušeností muzeí v přírodě a kulturních institucí v ČR a v zahraničí za účelem nalezení dobré praxe resp. vzájemného učení se od jiných v kladné i záporné rovině. Nezbytnou a přirozenou součástí činnosti Metodického centra tvoří služebně a soukromě navštěvovaná naše i zahraniční muzea v přírodě.³

Právě v mateřské instituci, jako nejstarším a největším muzeu v přírodě nejen v ČR, čerpá MC zkušenosti obou pólů. Připravované systematické hodnocení našich skanzenů i samotných metodických center by mohlo přispět k jejich efektivnější činnosti.⁴

4.1. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Pro Metodické centrum jsou ve struktuře VMP v zařazení pod ředitele muzea vyčleněny 2 úvazky – 1 úvazek vedoucí a 1 přepočtený se dělí mezi zástupce vybraných útvarů a oddělení k technické problematice stavitelství, konzervace a restaurování, dále nehmotného kulturního dědictví, zemědělství a propagace.

¹ BRYOL, Radek. Činnost metodického centra pro muzea v přírodě 2014–2015. *Museum vivum*. 2014/2015, X, s. 95–99.

² LANGER, Jiří (ed.). *Československá muzea v přírodě. Teoretická a metodická východiska k realizaci*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 1981.

³ Polsko, Rakousko, Německo, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, Švýcarsko, Francie, Belgie, Dánsko, Švédsko, Norsko, Anglie, Litva, Rusko, Japonsko.

⁴ srov. PŮČEK, Milan Jan a kol. Benchmarking muzeí (kultury) – projekty, zkušenosti. *Prameny a studie*. 2015, 57, s. 19–35.

Působnost napříč strukturou VMP se jeví jako velmi důležitá. Hlavní náplň činnosti jednotlivých pracovníků je kromě vedoucího jiná než metodické poslání, proto je kladen alespoň důraz na maximální provázání jejich běžné práce s metodickou činností, což by měla doprovázet maximální profesionalita a průkopnické aktivity v příslušných oborech. To se však příliš nedaří z důvodu velkého objemu rutinní, ale nezbytné práce, také pro přetrvávající konzervativní nebo stereotypní názory na některou problematiku, nedostatečnou motivaci a neochotu k inovacím⁵ a určitý nezájem o vzdělávání a účast na odborných akcích. Rovněž vedoucí MC je zapojen do běžné činnosti VMP jako kurátorství sbírek, účast na programech aj. Časově náročné aktivity tak dávají alespoň komplexnější přehled o dění v muzeu.

Rozvíjí se také spolupráce s externisty nejen pro zajištění běžných činností, ale zejména k odborným konzultacím nejrůznější problematiky. Metodické centrum může tak vděčit za spolupráci řadě osobností.⁶ Určitá součinnost s jinými se však neosvědčila. Plánované aktivity centra částečně zkomplikovala účast některých pracovníků při koncipování a realizaci obnovy turistické útulny Libušín po požáru. Na druhou stranu může být tento projekt vnímán jako průkopnický počín v problematice roubeného stavitelství. Jako možnost rozvoje se jeví další rozšiřování spolupráce s externisty i dobrovolníky.

4.2. METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA V PŘÍRODĚ A VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ

Zásadní důraz je kladen na provázanost činnosti Metodického centra s Valašským muzeem v přírodě. Centrum se vyjadřuje k aktivitám a aktuálním problémům své kmenové instituce v mezioborové rovině. Průnik aktivit MC a VMP je zcela klíčový nejen pro čerpání inspirace pro práci MC z historie a současnosti muzea, ale také pro aplikaci metod MC přímo v mateřské instituci. Jako aktuální podklad pro pochopení historického vývoje VMP bylo zpracováno několik odborných studií a analýz.⁷ Právě

⁵ potvrzuje např. *Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020*, s. 17; *Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023*, s. 40.

⁶ PhDr. Jiří Langer, CSc., Ing. Václav Tetera, CSc., Mgr. Marie Brandstettrová, Mgr. Jiřina Veselská, PhDr. Ilona Vojancová, PhDr. Lubomír Procházka, CSc., Michal Chumchal, Ing. Josef Kyncl, Ing. Vojtěch Bajer a další.

⁷ BRYOL, Radek. Historie výstavby areálů muzea. In: ROMÁNKOVÁ, Eva (ed.). *Uchováno budoucím generacím. Devadesát let sbírkotvorné činnosti Valašského muzea v přírodě*

na základě těchto materiálů i konceptu hledání dobré praxe a s využitím Strategie rozvoje VMP8 došlo MC k překvapivým zjištěním týkajících se VMP:

Ve smyslu pravdivosti prezentace jsou interiérové expozice na kvalitní obsahové úrovni. Naopak ve špatném stavu je i přes prezentaci některých aspektů agrikultury expozice exteriérů venkovských areálů.⁹ V expozicích v přírodě nejsou využívány nové formy prezentace, jaké poznáváme v evropských muzeích.¹⁰

Objevuje se nežádoucí trend – prezentace reálií, které neodpovídají časově ani geograficky prezentovanému prostředí.¹¹ Některé z nich jsou marginalizovány, ale u jiných se předpokládá, že jsou návštěvníky vítané, objevuje se tedy určitá forma neodborné podbízivosti. Vše je nutno vnímat jako aktivity neslučitelné s posláním muzea v přírodě ve smyslu metodiky.¹²

v Rožnově pod Radhoštěm. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum, 2015, s. 24–51; BRYOL, Radek. Devadesát let transferů do Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. In: *Transfer a rekonstrukce památek lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016, s. 12–29; BRYOL, Radek a GESIERICH, Milan. Sbíрка technických staveb ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. In: *Zborník Slovenského národného múzea v Martine: Etnografia* 55. 2014, 63, s. 42–52; BRYOL, Radek. Vývoj areálu Valašská dědina Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. (1925) 1951–2012. Materiál pro účely zasedání Vědecké rady VMP. 2012. 19 s., 5 schémat vývoje areálu; BRYOL, Radek. Areál Kolibiska – Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 1965–2013. Podkladový materiál pro jednání Vědecké rady VMP. 2013. 13 s., schémata, fotodokumentace; BRYOL, Radek. *Dílčí řešení aktualizace rámcového libreta areálu Valašská dědina*. Materiál pro jednání vědecké rady VMP. 2014. 15 s; Další odkazy na analýzy u konkrétní problematiky.

⁸ *Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023*. [Koncepční materiál zpracovaný pro VMP Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky, Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva]. Rožnov pod Radhoštěm – Zlín, 2013; také LANGER, Jiří. Úspěchy a prohry Valašského muzea v přírodě. *Museum vivum*. 2014/2015, X, s. 74–84.

⁹ BRYOL, Radek. *Prostředí exteriérů v expozičním areálu Valašská dědina. Ideový návrh k problematice pravdivé prezentace tradiční lidové kultury v exteriérech expozičního areálu Valašská dědina*. Interní metodický materiál. 2016. 39 s., fotodokumentace, schémata; Dokonce se objevují názory, že v prostředí muzeí v přírodě už v dnešní době nelze vytvořit a očekávat autenticitu.

¹⁰ BRYOL, Radek. Život stavebních památek ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. In: *Možnosti prezentace a udržitelné péče o památky lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016, s. 70–81.

¹¹ Např. využití průmyslových materiálů a konstrukcí na úkor tradičních, nepravdivé prvky agroexpozice a zooexpozice; z důvodu nekoncepčnosti a komerčních zájmů jsou zanedbány také expozice historických obchodů a expoziční prvky pohostinství.

¹² srov. *Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016–2020*, s. 9, 10.

Nejsou systematicky prováděny experimentální aktivity v problematice stavebních technologií a agrikultury.¹³

Nejsou systematicky aplikovány nové trendy průvodcovské činnosti.¹⁴

Dlouhodobě neaktualizovaný a nerespektovaný je jednotný vizuální styl muzea.¹⁵

Koncepčnost a profesionalizace je v přední kulturní instituci ČR nutná v architektuře provozních objektů a příslušenství.¹⁶

Chybí systematická statistika ve vztahu k návštěvníkům.¹⁷

Vysoká je efektivita práce v muzeích, kde důležitou složku hraje aspekt nadšenectví a identifikace s institucí či lokalitou nebo regionem; v nich může být patrná také praktická duplicita funkcí.¹⁸

Nutno upozornit, že uvedený stav odpovídá průměrným problémům zjevných v analýzách Koncepce rozvoje muzejnictví a některá pochybení lze sledovat i v dalších muzeích v přírodě. Avšak ve všech případech se jedná o problematiku, která by měla být právě v mateřské instituci MC vysoce profesionální a vzorová pro ostatní. Proto jsou jednotlivá podnětná témata ve spolupráci s MC průběžně řešena. Maximální respektování odbornosti a specifík muzea v přírodě se sledováním republikových a evropských trendů a podřízení se metodickým zásadám práce

¹³ srov. naopak např. některé archeoskanzeny a činnost MVJVM Strážnice – NOVOTNÝ, Martin. *Hliněné stavitelství na Moravě a evropské souvislosti*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2014.

¹⁴ srov. např. LUKEŠOVÁ, Markéta a RÝPALOVÁ, Eva. *Způsoby prezentace tradiční lidové kultury v muzeích v přírodě*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2012.

¹⁵ srov. např. Moravská galerie v Brně, dále *Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020*, s. 16, 28; *Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023*, s. 29, 108, 120, 133, 144, 145; BRYOL, Radek. *Vizuální styl Valašského muzea v přírodě*. Interní komparativní úvaha. 2015. 54 s., fotodokumentace, propagační materiály.

¹⁶ srov. např. *Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020*, s. 44; z kvalitních architektonických řešení např. rekonstrukce Arcidiecézního muzea Olomouc, realizace Archeoparku Pavlov aj.

¹⁷ Jsou známy především ukazatele kvantity, jako důležitý podklad ke koncipování veškerých aktivit je nutná také systematická kvalitativní statistika, srov. např. *Koncepce rozvoje muzejnictví v České republice v letech 2015 až 2020*, s. 45; Prakticky je řešeno v materiálu *Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023*, s. 59–77.

¹⁸ srov. např. Múzeum oravskej dediny Zuberec nebo Institut lidového kulturního dědictví; problematiku výkonnosti v institucích veřejného sektoru potvrzuje např. SOBOTKA, Martin a kol. *Využití systémové dynamiky v oblasti kultury – příklady muzeí*. *Prameny a studie*. 2015, 57, s. 12.

muzeí v přírodě je jediným východiskem z takového stavu. Dlouholetá tradice mnohovrstevnaté činnosti Valašského muzea v přírodě, kvalitní pracovní zázemí v respektované instituci je předpokladem pro všestranný rozvoj tohoto muzea, resp. MC.

4.3. ODBORNÉ AKTIVITY

Valašské muzeum v přírodě by mělo s přispěním Metodického centra nejen z tradice, ale především díky možnostem potenciálu rozvoje precizovat interdisciplinární přístupy ve své práci. V součinnosti s určitými obory je patrná návaznost, v některých však cítíme značnou diskontinuitu a opomenutí problematiky.

Nosnou aktivitou Metodického centra je snaha o zkvalitňování stavební činnosti. Centrum se tedy podílí na koncipování projektů zpracovávaných Technickým útvarem VMP nebo externisty a snaží se v souladu se stávající metodikou prosazovat historicko-etnologická hlediska na expozičních objektech také při realizaci. Nelze zastírat, že externí projekty připravovaných rekonstrukcí byly v nesouladu s potřebami exponování historických jevů v muzeu v přírodě, velmi problematický byl rovněž nepřiměřený čas určený na samotné rekonstrukce. Všechny stavební aktivity jsou charakteristické některými problémy a střetem odborných složek – stavebnětechnické, etnologické i konzervátorské. Ze zkušeností se jeví jako zcela podstatné precizní nadefinování historicko-etnologických kritérií a požadavků včetně hlavního předmětu ochrany při rekonstrukci nebo požadavku na prezentaci při novostavbě a jejich komplexní reflexe ze strany stavbařů s respektem k postupům tradičním při využití progresivních metod péče o památky. Kolize se odehrávaly při nedostatečném využití historických dokladů k externímu projektu, míry a metody intervence na konstrukcích, použití stavebních materiálů, finální patinování prvků atd. Přes spolupráci s Ústavem teoretické a aplikované mechaniky AV ČR (ÚTAM) nelze považovat tyto rekonstrukce za metodicky vzorově prezentovatelné, což plyne především z běžné projektové přípravy, nedostačující pro památkové objekty. Také novostavba kopie chléva k doplnění areálu Valašská dědina ukazuje především limity tradičních způsobů stavebnětechnické dokumentace i stavební činnosti

aplikované v mateřské instituci.¹⁹ Zcela zvláštní kategorii problémů představuje střet stavebního zákona a zákona o sbírkách.

V návaznosti na potřeby VMP byla řešena problematika funkčnosti historických typů topenišť a komínů. Po prvních složitějších opatřeních²⁰ se podařilo muzejním stavebním odborníkům spolu s předními externisty na problematiku najít relativně účelné kompromisní řešení za minimálních úprav, kde důležitou roli hraje důsledný režim topení a kontroly topenišť po jejich užívání.²¹ Navrhovaný postup lze zobecnit i pro další muzea v přírodě.

Za účasti stavebních odborníků VMP zapojených do činnosti MC probíhala metodická příprava projektu rekonstrukce turistické útulny Libušín po požáru. Externě zpracovávaná projektová dokumentace je založena na precizním stavebněhistorickém průzkumu s definováním zásadních prvků ochrany, navíc v technicky progresivním prostředí projektu a může posloužit jako vzor pro další podobné aktivity. V rámci realizace probíhá videodokumentace jednotlivých přípravných a rekonstrukčních činností, aby byl k dispozici metodický dokument.

Metodické centrum se rovněž podílí na koncipování nového areálu Valašského muzea Kolibiska, který by měl představit život v horských polohách severovýchodní Moravy.²² Pro odborný i návštěvnický úspěch areálu je však nutné přesně stanovit činnost mateřské instituce ve všech rovinách – stavební technologie a materiály, expoziční pojetí exteriérů, vztah muzeum – návštěvník atd.

Obsáhlé archivní fondy lidového stavitelství zhodnocuje MC v publikační činnosti a v závislosti na činnosti Oddělení dokumentace VMP pravidelně poskytuje zájemcům z řad odborné i laické veřejnosti. Pod vedením MC probíhá také digitalizace

¹⁹ srov. např. KŘENKOVÁ, Zuzana, KMOŠEK, Jiří a BRYOL, Radek (eds.). *Průzkum a dokumentace památek lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016; BRYOL, Radek. *Problémy současné výstavby Valašského muzea v přírodě*. Návrh na setkání pracovníků metodického centra. 2016. 9. s., fotodokumentace.

²⁰ HOLIŠOVÁ, Olga a GESIERICH, Milan. Realizace stavebních úprav na objektech lidového stavitelství ve Valašském muzeu v přírodě: Chalupa bezzemka z Leskovce a chalupa z Lužné. *Museum vivum*. 2014/2015, X, s. 100–110.

²¹ ADAMUS, Zbygniew Ondřej. [Soubor 8 znaleckých posudků komínů a otopných systémů.] Třinec, 2015.

²² ROMÁNKOVÁ, Eva a BRYOL, Radek. *Kolibiska: areál prezentující život v nejvyšších horských polohách severovýchodní Moravy a Slezska*. Interní podklad pro koncepci areálu. 2016. 11 s. schématický návrh areálu.

vybraných fondů lidového stavitelství a připravuje se on-line zpřístupnění s maximálním propojením dotyčných archiválií.

Během terénního výzkumu lidového stavitelství ve sběrné oblasti Valašského muzea byly objeveny zajímavé stavby. Jednou z nich je stodola ve Skaličce při čp. 3 s roubenými prvky datovanými do druhé poloviny 16. století. Ve spolupráci s ÚTAM AV ČR a dalšími odborníky se připravuje její transfer a záchrana.

V problematice konzervátorských a restaurátorských činností jsou v rámci činnosti MC řešeny jako obecné zejména aktuální problémy mateřské instituce. Jednou z priorit je zlepšování podmínek dlouhodobého uložení sbírkových předmětů. V této oblasti se zaměřujeme na problematiku depozitář z 80. let 20. století, kde je deponována značná část předmětů z fondu nábytku. Ovzduší v objektu, v němž v podstatě není možno regulovat relativní vlhkost a teplotu, bylo značně zamořeno sporami plísní. Proto byla navržena i provedena zásadní opatření: spuštěno automatické větrání ovládané řídicí jednotkou nastavenou na určité parametry a generální úklid celého depozitáře. Díky tomu se podařilo množství plísní v ovzduší snížit. Pro možnost operativního zásahu je od konce roku 2016 mikroklima v depozitáři sledováno telemetrickým monitorovacím systémem Hanwell, který již dlouhodobě monitoruje mikroklima ve všech areálech i výstavních prostorách muzea. Celý proces zlepšování podmínek je pravidelně kontrolován a ověřován mikrobiologickými odběry plísní z ovzduší a na základě výsledků byla navržena další opatření.

Pracovníci se dále věnují zásahům s odstraňováním plísní na malovaných truhlách. Společně s mikrobiologickou laboratoří Textilního zkušebního ústavu byla opakovaně odebrána série vzorků z ovzduší depozitářů, vnějšího prostředí a samotných sbírkových předmětů. Další konzultace především v problematice zásahů na malovaném nábytku proběhly s restaurátorem akad. mal. Josefem Čobanem z Fakulty restaurování při Univerzitě Pardubice v Litomyšli. Jako důležité se ukázalo dodržování karantény napadených předmětů, následná dezinfekce, čištění a další fáze dezinfekce už vyčištěných předmětů a kontrolní odběr vzorků po zásahu. U ošetření se prokazuje, že pomalá pečlivá práce, při níž je možné předmět dokonale vyčistit a poté dezinfikovat do hloubky, je účinnou metodou k zastavení růstu plísní. Při těchto pracích ověřujeme účinnost jednotlivých dezinfekčních prostředků.

Oddělení péče o sbírky se již tradičně a dlouhodobě věnuje technologiím netoxické likvidace dřevokazných škůdců. K bezkyslíkovému boxu (likvidace škůdců v atmosféře dusíku), který je v provozu již několik let, se v roce 2016 přidal termobox. Po sérii testovacích cyklů byl zahájen jeho plně automatizovaný provoz. Obě technologie jako prototypy jsou doposud jedinými technologiemi tohoto druhu v českých muzeích. Prioritně se využívají pro ošetření vlastního sbírkového fondu, v případě zájmu jiných institucí uchovávajících kulturní dědictví či na žádost soukromých osob se ošetří i externí předměty.

Pracovníci MC se spolu s Etnografickým útvarem podíleli také na tvorbě stálé úvodní expozice k areálu Valašská dědina s názvem Valašská dědina - opravdu zmizelý svět? Ve VMP jsme poprvé spolupracovali s odborníky na interpretaci kulturního dědictví²³ se zásadami psychologie. Výsledkem je neobvyklá výstava, kde historické předměty kontrastují s prvky dnešního života a jako součást je připraven také tzv. questing – prohlídka areálu formou hledačky.²⁴

Široké pole experimentálních i vzdělávacích aktivit se otvírá v problematice agrikultury, což ještě není více reflektováno, ale plánujeme na další období činnosti MC.

Věříme, že oboustranně prospěšná, nejen při využití semidestruktivní analýzy dřevěných prvků, je spolupráce s Centrem excelence Telč při Ústavu teoretické a aplikované mechaniky Akademie věd. Ve větší míře je nutné uplatňovat metody přístupů k rekonstrukcím či zjištění trasologie dřevěných konstrukcí od předních odborníků mistrů tesařů Petra Růžičky a Davida Stejskala, se kterými se podařilo navázat první kontakty. S archeologickou společností Archaia Brno o.p.s. probíhá spolupráce na metodicky progresivním archeologickém výzkumu současné vesnice. Výsledky z aktivit se spolupracujícími subjekty jsou průběžně publikovány.²⁵

²³ Ing. Ladislav Ptáček jako průkopník těchto teorií, např. PTÁČEK, Ladislav. *Jak pře(d)kládat svět: základy dobré interpretace*. Brno: Nadace Partnerství, 2012.

²⁴ *Valašská dědina – opravdu zmizelý svět?* [cit. 1. 10. 2016]. Dostupné z: <http://www.vmp.cz/cs/programy-a-vystavy/vystavy/valasska-dedina-opravdu-zmizely-svet.html>.

²⁵ např. *Museum Vivum*. 2014/2015, X.

Výhodná pro obě strany může být nepříliš využívaná spolupráce muzea, resp. MC se školami různého stupně a zaměření.²⁶ Aktivnější kooperace Valašského muzea na vzdělávacích a publikačních aktivitách probíhá v poslední době především s Ostravskou univerzitou. Z dalších institucí se tradičně reflektují především etnografické výzkumy studentů. Potřebná by však byla systematická koordinace vysokoškolských prací ze strany muzea, resp. MC. Četné, ale nevyužité jsou obory se zaměřením na stavitelství, techniku či materiálové inženýrství. Nespolupracujeme příliš s obory biologickými či ekologickými, jistě prospěšnými např. při tvorbě muzejního prostředí. Některé provozní stavby či prostranství pro návštěvníky vně expozičních areálů mohou být koncipovány např. fakultami architektury, na grafice publikací nebo inovaci vizuálního stylu se mohou podílet umělecké nebo grafické obory. Další provozní záležitosti se týkají oborů statistiky, marketingu, speciální pedagogiky a jiných.

4.4. METODICKÉ CENTRUM PRO MUZEA V PŘÍRODĚ A MUZEA V PŘÍRODĚ V ČR

Valašské muzeum v přírodě resp. Metodické centrum je cílem mnohých otázek odborné a laické veřejnosti, protože je vnímáno jako tradiční nositel informací v problematice lidového stavitelství, péče o sbírky i muzejnictví v přírodě obecně. Časté jsou zejména dotazy na stavebnětechnickou či fotografickou dokumentaci staveb v případě jejich rekonstrukcí, na technické řešení stavebního zásahu (výměna prvků, odvodnění, likvidace dřevokazné houby a hmyz aj.) nebo možnosti konzervace historického nábytku. Pracoviště dokáže na většinu impulzů reagovat nebo odkázat na kompetentnější instituce. Limity konzultací spatřujeme zejména v podrobnosti odpovědí a možnostech prohlídky konkrétních problémů přímo v místě. Důležitá je rovněž informovanost odborné veřejnosti o možných konzultacích s metodickým pracovištěm, kterou je nutné precizovat.

Další aktivitou je pořadatelská nebo spolupráce na odborných akcích. MC zajistilo seminář k aktualizaci metodiky v kolínském Regionálním muzeu, podílelo se na setkání k výročí PhDr. Jiřího Langra, CSc. ve slovenském Zuberici, semináři

²⁶ srov. *Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016–2020*, s. 10, 16.

k problematice termosanace, workshopu k mikroskopické identifikaci dřevin a další drobnější akce. Pracovníci centra aktuálně organizují přípravné aktivity k celostátní konferenci o muzeích v přírodě pod záštitou Ministerstva kultury ČR.

Spolupráce s českými muzei v přírodě probíhá zejména za účelem aktualizace metodické příručky v kontextu činnosti Českého svazu muzeí v přírodě z.s. Pro české muzejníky byla spolu s Polským svazem muzeí v přírodě uspořádána exkurze do polských skanzenů.

Intenzivnější metodickou spoluprací vyvíjí MC především v bližším okolí, zejména se Souborem lidových staveb v Rymicích u Holešova. Nevelký zájem o činnost centra je ze strany nadšenecké skupiny ve Valašských Kloboukách, kde vzniká Skanzen jižní Valašsko, který začíná specifickým způsobem pracovat s regionálními náměty.

Velmi inspirativní pro MC je spolupráce se Spolkem archaických nadšenců resp. Institutem lidového kulturního dědictví, jenž se nadšeným a neobvykle erudovaným způsobem snaží zachránit vzácné ohrožené stavby na Litomyšlsku. MC tak mohlo spolupracovat na cyklu seminářů a především při vydání souboru publikací, na kterých se podíleli přední odborníci na lidové stavitelství, muzea v přírodě i příbuzné obory.²⁷

Opomíjená a nutná je ze strany vedoucího MC i jednotlivých pracovníků pravidelná aktualizace webových stránek, kde je možné efektivně sdílet zkušenosti z činnosti a všestranné informace. Rovněž vizuální identita webu centra nepůsobí příliš přitažlivě.

4.5. MUZEUM VIVUM

Časopis *Museum vivum* je publikační platformou Valašského muzea v přírodě s dlouholetou tradicí, neboť navazuje na předchozí neperiodické sborníky z významných mezinárodních konferencí muzeí v přírodě.²⁸ Po převzetí do gesce

²⁷ KŘENKOVÁ, Zuzana, KMOŠEK, Jiří a BRYOL, Radek (eds.). *Průzkum a dokumentace památek lidové architektury; Transfer a rekonstrukce památek lidové architektury; Prezentace a udržitelná péče o památky lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016.

²⁸ Čtyři ročníky sborníku *Agricultura carpatica* (z let 1973, 1981, 1985, 1987), tři ročníky sborníku *Museum vivum* (z let 1985, 1987, 1988) a nová periodická řada od roku 2005.

MC se oživilo pravidelné vydávání²⁹ a časopis se profiluje kromě podílu mateřské instituce především jako platforma pro muzea v přírodě napříč ČR. Ze strany odborných pracovníků oboru etnologie je *Museum vivum* tradičně využíváno k publikování, méně již pracovníky stavebnictví, konzervace a restaurátorství a vůbec není využito pracovníky provozních složek. Obdobné zapojování jednotlivých oborů VMP do publikační práce je patrné i v dalších odborných tiskovinách, přičemž publikování všestranných zkušeností a zpráv zejména provozní složky by bylo velmi žádoucí.

Nutná je systematická informovanost odborné veřejnosti o existenci periodika. To dosud probíhá osobní distribucí, na odborných akcích, informacemi na webové stránce MC i oslovováním potenciálních příspěvatelů ze strany redakce.

Je zřejmé, že v současnosti neexistuje otevřená platforma pro sdílení jak pozitivních, tak především negativních zkušeností a názorů k činnosti muzeí v přírodě, jak bylo patrné v minulosti např. v polemikách na stránkách časopisu *Národopisné aktuality*. V dnešní době jsou mnohdy prezentovány pouze kladné nebo neutrální aktivity bez náležitého kritického zhodnocení. Pro zefektivnění činnosti muzeí v přírodě je nutné obnovit kritickou diskusi formou pracovních seminářů, stejně jako oborového časopisu. Zavedený titul *Museum vivum* můžeme tedy vnímat, spolu s další publikační aktivitou a vzdělávacími akcemi, jako základní prostředek metodické činnosti. Sféra muzeí v přírodě si jistě zaslouží kontinuitu odborného periodika a to přirozeně v gesci MC.

Už sama potřeba existence Metodického centra ze strany Ministerstva kultury potvrzuje, že je v této sféře stále co zlepšovat. Pro potvrzení této skutečnosti netřeba nahlížet jen za hranice, ale mnoho výborných aktivit vidíme i v naší zemi, avšak je nutné je společně sdílet. Věříme, že činnost Metodického centra pro muzea v přírodě je efektivní zejména pro mateřskou instituci, kde se snaží prosazovat osvědčené přístupy z minulosti nebo využívat kladné inspirace. Stejně důležité je udržování uvedených platform metodické spolupráce napříč českým muzejnictvím v přírodě, přičemž nutno přiznat, že jejich účinnost a potřeba není dosud systematicky ze strany

²⁹ Dle *Strategie rozvoje Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm do roku 2023*, s. 78–86.

centra monitorována. Na aktivity stanovené v prvotní střednědobé koncepci lze v dalších letech navázat a dále je rozvíjet.

Podle dosud poznanych skutečností závisí všeobecný rozvoj muzeí v přírodě na několika faktorech:

- 1) Příznivá legislativa
- 2) Úcta k mateřským oborům jako východisko činnosti
- 3) Erudice, nadšení a obětavost pracovníků
- 4) Interdisciplinarita činnosti
- 5) Reflexe trendů ve všech oborech činnosti
- 6) Spolupráce s prostředím školství a akademické sféry
- 7) Budování lidského přístupu i vizuální image muzea
- 8) Finance

Alespoň ke skutečnostem, které lze ovlivnit, by chtělo Metodické centrum pro muzea v přírodě při Valašském muzeu s pomocí svého zřizovatele aktivně přispívat.

5. INTERNÍ AUDIT

5.1. INTERNÍ AUDIT PODLE § 28 A § 29 ZÁKONA O FINANČNÍ KONTROLE

Postavení interního auditu v systému řízení Valašského Muzea v přírodě vychází z §28 a §29 zákona č.320/2001., o finanční kontrole a je upraveno vnitřní směrnici VMP/2015/64 Organizační řád a VMP/2015/68 Interní audit. Interní auditor plní zákonné požadavky zejména v oblasti veřejnosprávní kontroly a vnitřního auditu. Systém finančního řízení a hospodaření s veřejnými prostředky je upraven v zákoně č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášce č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole. Činnost interního auditu ve Valašském Muzeu v přírodě vychází ze střednědobého plánu interního auditu, který je schválen ředitelem Valašského Muzea v přírodě. V jednotlivých letech je pak vykonávána dle ročního plánu a dle aktuálních potřeb příspěvkové organizace.

Interní auditorka Valašského Muzea v přírodě Ing. Zuzana Mazánková byla jmenována se souhlasem Ministerstva kultury, zřizovatele Valašského Muzea v přírodě k 1. 1. 2015. V průběhu roku 2016 v příspěvkové organizaci pracovala jako zaměstnanec na částečný úvazek.

V roce 2016 byl dokončen interní audit „Audit shody vnitřního kontrolního systému ve Valašském Muzeu v přírodě v Rožnově p. Radhoštěm se současnou právní úpravou“, který zahrnoval analýzu současného stavu v příspěvkové organizaci a byl zaměřen na vnitřní kontrolní systém v oblasti příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní, a dále na systém předběžné, průběžné a následné kontroly. Cílem provedeného interního auditu vnitřního kontrolního systému bylo poskytnout ujištění vedení organizace o aktuálním stavu vnitřního kontrolního systému Valašského muzea v přírodě, o jeho souladu s platnými zákony a vyhláškami. Nastavené schvalovací postupy u jednotlivých operací s finančními prostředky jsou upraveny přímou odpovědností zaměstnance za jednotlivý případ nebo operaci. Vnitřní kontrolní systém ve Valašském Muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, příspěvková organizace je k 1. 1. 2016 upraven vnitřním předpisem, který byl

schválen ředitelem organizace. Tento vnitřní předpis upravuje obecně výkon finanční kontroly, výkon řídicí kontroly předběžné, průběžné a následné, a kontrolu vedoucího zaměstnance při správě a hospodaření s finančními prostředky Valašského Muzea v přírodě. Na úrovni jednotlivých útvarů a oddělení vnitřní předpis stanovuje postup a povinnosti platné pro provádění jednotlivých fází řídicí kontrolní činnosti v činnosti vedoucího zaměstnance jako příkazce operace, tak aby vnitřní kontrolní systém a jeho jednotlivé kontrolní mechanismy byly nastaveny na kontrolu „čtyř očí“, a to již v počáteční fázi vzniku operace – při předkládání ke schválení nebo při vlastním schválení, příkazcem operace. V praxi to znamená rozhodování již na úrovni útvaru a oddělení. Dle zjištění auditorky v některých případech vnitřní kontrolní systém ve své denní praxi naráží na pevně zažitá postupy, a tedy vhodné a trvalé nastavení vnitřního kontrolního systému bude dlouhodobým procesem, který ale již probíhá postupně na všech jednotlivých řídicích úrovních činnosti Valašského Muzea v přírodě. Ředitel, náměstkové ředitele i vedoucí oddělení Valašského Muzea v přírodě jsou pověřeni a zapojeni do systému řídicí kontroly svých podřízených a kontroly jimi vykonávaných činností. Výsledky z vnitřního řídicího systému jsou brány v úvahu při následné činnosti interního auditora. Základní kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti při nakládání s veřejnými prostředky v podmínkách činnosti muzea jsou postupně aktualizována a nastavována tak, aby každý příkazce operace měl dostatečný přehled o tom, co je bezpodmínečně nutné učinit před vznikem operace, tj. nastavení vhodného srovnávání v oblasti dodávek, služeb, stavebních prací – např. u zboží stejného druhu, u služeb stejného druhu a rozsahu, u stavebních prací stejného druhu a rozsahu nebo srovnáním stejných užitných vlastností a zejména srovnání cen apod. Následné hodnocení úkolů, vedením příspěvkové organizace tvoří spolu s výsledky vnitřních i vnějších kontrol a vnitřního auditu zdroj informací pro plnění zákonem uložených úkolů a funkci systému finančního řízení Valašského Muzea v přírodě. Zákonem o finanční kontrole jsou stanovena jasná pravidla a zásady pro výkon řídicí kontroly, ta jsou v současné době využívána v činnosti organizace dle zjištění interního auditu pouze částečně. Žádoucím cílem vnitřního řízení je zajištění jasného a přesného popisu úkolů a odpovědnosti za jejich splnění na jednotlivých pozicích u všech zaměstnanců. Výsledky provedených interních auditů a externích kontrol v roce roku 2016 ukázaly, že je nutné zvýšit kontrolu dodržování řídicích a procesních pravidel pro výkon pracovní činnosti ve všech oblastech řízení a zejména oblasti řídicí finanční kontroly.

Na pracovních poradách vedení organizace je pravidelně zdůrazňována nutnost vlastní kontrolní činnosti vedoucích útvarů i oddělení Valašského Muzea přírodě. Jednotliví vedoucí zaměstnanci jsou seznámeni s přehledem rizik, která vznikají v činnosti jednotlivých útvarů a oddělení. Vhodné a trvalé nastavení vnitřního kontrolního systému je dlouhodobý proces, který probíhá pomalu a postupně na všech jednotlivých řídicích úrovních činnosti Valašského Muzea v přírodě. V průběhu roku 2016 byl dále zahájen audit shody systému - „Audit aktuálního stavu nastavení systému inventarizačních činností ve Valašském Muzeu v přírodě, příspěvková organizace“. Tento audit je zaměřen na ověření shody provedených inventarizačních činností v letech 2015 a 2016 s právní úpravou povinností příspěvkové organizace dle vyhlášky č.270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků a zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. Jako metodickou pomoc auditor mimo auditní činnosti poskytoval konzultace a řešení doporučení z předcházejících kontrolních činností.

5.2. HODNOCENÍ VNITŘNÍHO KONTROLNÍHO SYSTÉMU, JEHO PŘIMĚŘENOSTI A ÚČINNOSTI PRO ZAJIŠTĚNÍ HOSPODÁRNÉHO, EFEKTIVNÍHO A ÚČELNÉHO VÝKONU VEŘEJNÉ SPRÁVY

V závěrech z provedeného auditu vnitřního kontrolního systému bylo jednotlivým řídicím pracovníkům organizace na základě zjištění uloženo několik systémových opatření ke zkvalitnění vnitřního kontrolního systému. V hodnoceném období roku 2016 pokračuje ve Valašském Muzeu v přírodě proces dobudování vnitřního kontrolního systému a jeho vhodného nastavení v návaznosti na existující SW účetní systém JASY. Nastavené schvalovací postupy u jednotlivých operací s finančními prostředky jsou upraveny přímou odpovědností zaměstnance za jednotlivý případ nebo operaci. Formální označení výkonu finanční kontroly na papírových nosičích nebo účetních dokladech, či používaných tiskopisech by bylo vhodné do budoucna upravit a přizpůsobit lépe požadavkům zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění.

Vnější kontrolní orgány, které ve Valašském Muzeu v přírodě v roce 2016 provedly kontrolu nakládání s veřejnými prostředky, podle zákona č.320/2001 Sb., zákona o

finanční kontrole ve veřejné správě se zaměřily na dílčí nedostatky při provádění správy majetku s charakteristikou dopadu na hospodaření s majetkem nebo upozornění na nedodržení rozpočtové kázně a porušení zásad hospodárnosti, efektivity a účelnosti a upozornění na neprovedení předběžné finanční kontroly před schválením operace.

Na základě kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu vydal Finanční Úřad pro Zlínský kraj platební výměr č. 166/2016 dne 6. 10. 2016 na odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 250.800,- Kč. Proti tomuto platebnímu výměru bylo Valašským Muzeem v přírodě v roce 2016 podáno odvolání. Dne 28. 11. 2016 Úřad pro Ochranu Hospodářské Soutěže Valašskému muzeu v přírodě vyměřil rozhodnutím čj. ÚOHS-S0667/2016/VZ-47333/2016/541/JCh pokutu ve výši 50.000,- Kč za spáchání správního deliktu podle §112 zák. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve věci – výběrové řízení na dodavatele obnovy Libušína. Proti tomuto rozhodnutí byla v lednu 2017 podána Valašským Muzeem v přírodě žaloba.

V roce 2016 proběhla jedna kontrola orgánů státní správy na Etnografickém útvaru a tři kontroly na Zemědělském oddělení. Na Etnografickém útvaru se jednalo o projekt financovaný z finančního mechanismu EHP a Norských fondů s názvem „Jak jde kraj, tak se stroj“. Kontrola Ministerstvem financí proběhla dne 16. 11. 2016 a kontrolou nebyla identifikována žádná kontrolní zjištění. Dne 4. 10. 2016 Státní zemědělský intervenční fond, RO SZIF Olomouc, oddělení inspekční služby pro Zlínský kraj provedl na Zemědělském oddělení Valašského Muzea v přírodě Kontrolu na zachování stávajících trvalých travních porostů v citlivých oblastech. Kontrola byla ukončena s připomínkou ke způsobu užívání dvou půdních bloků. Řešením bude v roce 2017 aktualizace v aplikaci LPIS nebo vyjmutí půdního bloku z žádosti o dotace na zatravněné plochy. Důvodem situace jsou úpravy prováděné dle nového koncepčního materiálu zabývajícího se prostředím exteriérů v expozičním areálu Valašské dědiny. Na Zemědělském oddělení kontrolní orgán Státní zemědělský intervenční fond, RO SZIF Olomouc, oddělení inspekční služby pro Zlínský kraj se dne 16. 6. 2016 zaměřil na – kontrolu pastevního deníku, pasených půdních bloků a kontrolu účetních dokladů za rok 2016. Následně dne 26. 8. 2016 Česká plemenářská inspekce provedla Kontrolu zaměřenu na dodržování plemenářského zákona, chovu ovcí a koz: fyzickou kontrolu zvířat, jejich označení, evidenci zvířat ve stájových

registrech a v ústřední evidenci. V obou případech kontrolou nebyla identifikována žádná kontrolní zjištění.

Základní kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti při nakládání s veřejnými prostředky v podmínkách činnosti muzea jsou v současné době postupně nastavována tak, aby každý příkazce operace měl dostatečný přehled o tom, co je bezpodmínečně nutné učinit před vznikem operace i v jejím dalším průběhu. Následné hodnocení úkolů, tvoří spolu s výsledky vnitřních a vnějších kontrol a závěrečnými zprávami z vnitřního auditu důležitý zdroj informací o plnění zákonem uložených úkolů a o funkci systému finančního řízení Valašského muzea v přírodě. Dlouhodobým cílem a úkolem je pak více zapojit výpočetní techniku – účetní SW do kontroly operací spojených s výkonem finanční kontroly a ve vztahu k činnosti příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. Vhodné a trvalé nastavení vnitřního kontrolního systému je dlouhodobý proces, který ale úspěšně probíhá postupně na všech jednotlivých řídicích úrovních činnosti Valašského Muzea v přírodě.

6. PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI – SMLOUVY

Právní a hospodářské poslání

1. Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je státní příspěvkovou organizací, založenou ministerstvem kultury ČR (dále jen „VMP“), která dle zmocnění v zákone č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, v platném znění, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů plynoucích. Rámec činností VMP je vymezen zřizovací listinou a příslušnými právními předpisy.
2. VMP jako příspěvková organizace státu se při své činnosti řídí zřizovací listinou, platnými právními předpisy České republiky, předpisy EU, podzákonnými předpisy nebo vnitřními normami VMP.
3. VMP je příslušné spravovat a hospodařit se svěřeným movitým a nemovitým majetkem jakož i právy a povinnostmi z této správy plynoucími, které jsou rámcově vymezeny zřizovatelem a postupem na základě zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, v platném znění. Vlastníkem svěřeného majetku je Česká republika, přičemž VMP majetek využívá v souladu s platnými zásadami ke své činnosti a plnění stanovených úkolů. Hospodaření VMP se řídí právními a dalšími předpisy o rozpočtu, o finančním hospodaření příspěvkových organizací státu a stanoveným finančním rámcem mezi zřizovatelem a VMP.
4. VMP při hospodaření v rámci předmětu činnosti, tak činí za podmínek stanovených zákony a jejich prováděcími předpisy, zejména jde o zákon o rozpočtových pravidlech, zákon o účetnictví, zákon o ochraně sbírek muzejní povahy, zákon o majetku České republiky, zákon o státní památkové péči a řada dalších právních předpisů vztahujících se k hospodaření s majetkem státu.
5. Právní služba VMP je zajištěna v roce 2016 právníkem na 0,5 úvazku, kdy činnosti zadavatele spojené s veřejnými zakázkami, některé právní otázky činnosti muzea jsou řešeny externě. V ostatních činnostech, je právní služba

VMP zabezpečována dle požadavků vedení VM%P nebo příkazců operace, v omezeném rozsahu.

6. Rozhodovací praxe VMP v otázkách závazkových vztahů, je řešena na dvou rozhodovacích úrovních. Primární u jednotlivých operací při hospodaření s majetkem VMP, je činnost příkazce operace a správce rozpočtu v rámci výkonu činností řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole. Jako sekundární, je rozhodovací činnost muzejní rady a ředitele VMP. Osoby zúčastněné na řízení VMP jsou účastni vzdělávání a odborné přípravy v rámci školení externích dodavatelů.

Smlouvy

Závazkové vztahy mezi VMP a třetími se řídí závazkovým právem, zejména zákonem č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník (dále jen NOZ) a speciálními zákony jako je např. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky, v platném znění.

Vnitřní kontrolní systém VMP ukládá v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., jeho prováděcí vyhláškou, příkazci operace povinnost výkonu řídicí kontroly to znamená uzavírat jen písemné smlouvy, jednat a postupovat při sjednání obsahu smlouvy a plnění v rámci právních předpisů, zejména v souladu s NOZ, zákonem o majetku České republiky a zejména v souladu s ustanovením § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

Systém jednání o uzavření smluv v podmínkách činnosti VMP je postaven na delegaci pravomoci, která je upravena vnitřními normami VMP zejména organizačním řádem a procesní postup je upraven zejména vnitřními předpisy např. vnitřním kontrolním systémem nebo vnitřní předpisovou základnou.

VMP zpracuje za kalendářní rok více jak 800 smluv s různým obsahem. Nejvyšší počet smluv je uzavírán v oblasti programové činnosti muzea zejména v oblasti nájmu prodejních míst prodejcům nebo smluv o účinkování. V oblasti autorského zákona jde o smlouvy licenční. Menší část tvoří smlouvy v oblasti reklamy a reklamní

spolupráce nebo filmování. Z provozního hlediska je největší počet smluv zajišťující provoz muzea zejména smluv kupních nebo smluv o dílo.

Při uzavírání jednotlivých smluv má příkazce operace povinnost postupovat v souladu se zásadami a postupy podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. VMP včetně prováděcí vyhlášky a jinými zákony a jejich prováděcími předpisy. Příkazce operace má k dispozici vzory smluv. Při tvorbě smlouvy musí příkazce operace posoudit, popřípadě navrhnout smluvní podmínky, rozsah plnění s ohledem na kvalitu a bezvadnost věci. Kontrolu předložených smluv provádí právník, který připojí na kontrolovaný dokument datum kontroly a svůj podpis.

VMP řešilo v roce 2016 provozní otázky související se změnami zákonů jako například postup při navedení smluv a objednávek do registru smluv nebo dopady změn zákona o veřejných zakázkách apod.

VMP poměrně pomalu a složitě řeší otázku využívání automatických operačních systémů v každodenní provozní činnosti. Zejména chybí výhledové řešení kompatibility řídicích systému. Příkladem je např. nespolupráce systémů evidence smluv se systémem zveřejňování smluv a systémem účetnictví, které by vedlo ke snížení pracnosti a zvýšení přehlednosti a kontroly.

7. ČESKÝ SVAZ MUZEÍ V PŘÍRODĚ

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm bylo v roce 2007 jedním ze zakládajících členů Českého svazu muzeí v přírodě. Kromě prezidia ČSMP (Ing. Jindřich Ondruš) se také v současnosti pracovníci VMP podílí na činnosti sekretariátu (tajemník Mgr. Radek Bryol). VMP je řádným členským muzeem Českého svazu muzeí v přírodě z.s. (dále ČSMP).

Jednotliví představitelé i pracovníci muzeí sdružených v ČSMP se pravidelně setkávají při různých koordinačních a odborných aktivitách, aby naplňovali poslání sdružení. Dne 5. 2. 2016 proběhla v Rožnově Valná hromada ČSMP a také Správní rada ČSMP.

Jako důležitý posun v činnosti třeba zdůraznit pozici ČSMP v Konceptci rozvoje muzejnictví 2015–2020 v samostatné kapitole 3. 2. 10. Muzea v přírodě jako významného odborného sdružení s posláním gestora při MK ČR v několika koncepčních aktivitách (konference o budoucnosti muzeí v přírodě, zefektivnění správy a organizace MvP aj.) Příprava konference o poslání a budoucnosti muzeí v přírodě a příprava koncepce - na základě Konceptce rozvoje muzejnictví v ČR 2015–2020 je ČSMP pověřeno spolu s MK ČR jako gestor přípravných seminářů a zásadní oborové konference o poslání a budoucnosti muzeí v přírodě (otázky programové náplně, legislativního ukotvení a financování muzeí v přírodě v návaznosti na dosud existující dotační programy aj.) Zástupci správní rady ČSMP (dr. Šimša, dr. Krist, dr. Vojancová, dr. Procházka aj.) se aktivně účastní jednání přípravného výboru a spolu s dalšími (dr. Novotný, dr. Blahůšek) také zpracování dílčích materiálů ke konferenci. Jednání proběhly v roce 2016 ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, které je jedním z organizátorů akce.

Po dílčích konzultacích proběhla aktualizovaného rukopisu metodiky pro muzea v přírodě, která je distribuován jako podklad k výše uvedené konferenci. Tisk materiálů proběhne z důvodu možných dílčích změn až po samotné konferenci.

Tajemníkem ČSMP byla za spolupráce s členskými institucemi připravena společná prezentační kampaň podpořená Ministerstvem kultury ČR "Muzeum v přírodě. Specifický typ paměťové instituce a turistické atraktivity" – vytvoření výstavy Muzea

v přírodě – za poznáním i odpočinkem. ČSMP připravil výstavu propagující fenomén muzeí v přírodě. Prezentace pojednává na devíti bannerech o historii skanzenů v ČR se zahraničním přesahem. Během roku byla výstava představena v několika institucích. (25. ledna – 29. února 2016 – Střední průmyslová škola stavební ve Valašském Meziříčí, 1. března – 31. března 2016 – Krajský úřad Olomouckého kraje, 23. dubna – 20. května – SLS Vysočina, 20. května – 30. června – NÚLK Strážnice, červenec 2016 – Krajský úřad Zlínského kraje, srpen – říjen – Park Rochus Uherské Hradiště

Důraz je kladen na zapojení různých typů a velikostí muzeí v přírodě do přípravy zmíněné konference – proběhla korespondence v souvislosti s přípravou této aktivity (např. požadavek na možné legislativní problémy muzeí). Byla podepsána dohoda o spolupráci ČSMP s Metodickým centrem pro muzea v přírodě při VMP.). Jednou z forem propagace ČSMP je oddíl webových stránek umístěných na webu VMP.

8. ÚTVAR PRO ODBORNOU ČINNOST

Náměstek útvaru: Mgr. Eva Románková

- Oddělení dokumentace:
 - vedoucí oddělení: Mgr. Zdeněk Cvikl
 - počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)
- Oddělení výzkumu a sbírkových fondů:
 - vedoucí oddělení: Mgr. Lenka Kučerová
 - počet zaměstnanců: 7 (včetně vedoucího)
- Oddělení péče o sbírky:
 - vedoucí oddělení: Mgr. Markéta Šimčíková
 - počet zaměstnanců: 9 (včetně vedoucího)
- Zemědělské oddělení
 - vedoucí oddělení: Miroslav Románek
 - počet zaměstnanců: 8 (včetně vedoucího)

8.1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

V souladu se zřizovací listinou shromažďuje VMP sbírku nemovitých i movitých dokladů k dějinám lidové kultury, národopisu, řemesel a zemědělství, se zvláštním zřetelem na dějiny lidové architektury z oblastí výskytu roubeného domu karpatského typu na území České republiky. K 31. 12. 2016 bylo celkově evidováno 135 387 inventárních čísel.

Sbírkovou kolekci VMP ve smyslu platných právních předpisů tvoří tři oborové podsbírkové předmětů trojrozměrných, dvourozměrných a nemovitostí.

- **Podsírka etnografická**

Převážná část předmětů pochází ze druhé poloviny 19. stol. a první poloviny století dvacátého. Mezi nejvýznamnější sbírkové kolekce této podsírkové náleží soubory dokumentace způsobů obživy (zemědělství, řemesla, podomácká výroba), dokumentace způsobů života (bydlení, strava, příprava jídel), soubor lidového oděvu a bytového textilu, soubor keramiky, skla, malovaného porcelánu, nábytku, lidového umění, zvykoslovných předmětů a starých tisků.

- **Podsbírka písemnosti a tisky**

Časově podsbírka pokrývá období zejména 19. a 20. století. Obsahuje písemnosti z pozůstalostí sourozenců Jaroňkových (zakladatelé muzea), Františka Klaudy, členů Musejního spolku a dalších významných osobností, dále doklady původních obyvatel usedlostí, které byly přeneseny do VMP, tiskoviny vztahující se ke kulturním aktivitám regionu, folklorním festivalům, institucím. Součástí podsbírky je soubor pohlednic a dobových fotografií.

Speciální součástí podsbírky je genealogická kartotéka se zpracovanými údaji z archivních pramenů 16. – 18. století.

- **Podsbírka dokumentace muzea v přírodě**

Vznikla v 70. letech 20. stol. jako účelový fond pro praktické potřeby muzea – vybavení expozic, ověřování tradičních technologií apod. Zahrnuje kopie lidové architektury ve VMP, příklady kopií a rekonstrukcí pracovního nářadí, oděvních součástí, nábytku či zvykoslovných artefaktů.

AKVIZICE

V roce 2016 proběhla tři jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost (5.4., 27.9. a 22.11.2016). Členové posoudili nabízené dary, prodeje předmětů do sbírek a byli seznámeni s průběhem revizí sbírkového fondu. Do nákupu sbírkových předmětů bylo investováno 117.590,- Kč.

Sbírkový fond byl rozšířen o další textilní součástky, obrazy, malovaný nábytek, zemědělské stroje, drobné vybavení domácnosti nebo písemnosti.

Přehled akvizic za rok 2016

Název podsbírky	Stav k 31. 12. 2016 (inv.č.)	Přírůstek celkem za rok 2016	Počet přírůstků z darovacích smluv	Počet přírůstků z kupních smluv	Ostatní (vlastní činnost, anonymní dary...)	Odpisy
Etnografická	68983	321	186	108	27	2
Písemnosti a tisky	46549	175	170	5	0	0
Dokumentace muzea v přírodě	19855	157	96	35	26	1
Celkem	135 387	653				

Evidence, katalogizace, inventarizace a revize sbírkových předmětů

Evidenční činnosti probíhají průběžně dle stanovených postupů. Přírůstky schválené na jednání sbírkotvorné komise byly zpracovány, zaevidovány a předány Oddělení péče o sbírky k ošetření.

Celoročně probíhalo také doplňování druhostupňové dokumentace a její zařazování do kartoték (včetně dodané fotodokumentace).

V roce 2016 pokračovala druhá revizní dekáda (započatá v roce 2013). Revize sbírkového fondu probíhá i nadále z větší části v závislosti na ukládání předmětů do nových úložných systémů v centrálním depozitáři.

Seznam revidovaných skupin (podskupin) sbírkových předmětů včetně počtu inventárních čísel za rok 2016

<u>Inventarizovaná skupina</u>	<u>počet</u>
podsbírka etnografická a podsbírka dokumentace muzea	
1. textilní pomůcka – cejch barvířský	472
2. textilní pomůcka - tiskátko	200
3. zpracování vláken	1.367
4. textil – šátek, vyvazovačka	1.215
5. obraz	559
6. lékárna a drogerie	1.014
7. služba	348
8. reprodukční technika	325
9. nábytek - truhla	455
10. škola a kancelář	890
11. domácnost	969
podsbírka písemnosti a tisky	4.050
Celkem	11.864 inv. čísel

Celkem bylo v roce 2016 inventarizováno 11.864 inventárních čísel výše uvedených skupin sbírkového fondu Valašského muzea v přírodě. Jedná se o 8,8 % inventarizovaných sbírek z celkového počtu (k 31. 12. 2016) 135.387 inv. čísel.

Stěhování a ukládání sbírek, dovybavení depozitáře

Sbírkové předměty Valašského muzea v přírodě jsou kromě expozic či výstav dislokovány v několika depozitářích. Snahou je jejich soustředění – což v posledním desetiletí zahrnuje ukládání předmětů v centrálním depozitáři ve Frenštátě pod Radhoštěm. Ten byl po opravě postupně vybavován novými pojízdnými a stabilními

úložnými systémy (2013 – 2015), do nichž jsou průběžně ukládány sbírkové předměty. V roce 2016 bylo uloženo více než 8300 sbírkových předmětů. Jednalo se jak o sbírky ukládané do nových úložných systémů, tak předměty nově nabyté, umístěné dle své povahy do dalších depozitních prostor. Byly to sbírky ze skupiny textil, domácnost, keramika, obraz, hračka, hudební nástroj, zpracování vláken či nábytek. Některé z nich (např. židle, truhly) jsou stěhovány z původního depozitáře do nových pojezdů, jejich přemístění však předchází konzervační zásah na oddělení péče o sbírky. Větší pohyb předmětů se uskutečnil také ve skupinách textilních – v souvislosti s obrazovou dokumentací sbírkových předmětů pro on-line katalog, vytvářený v rámci projektu Norských fondů zahrnující instalaci expozice *Jak jde kraj, tak se stroj*.

Služby badatelům

Badatelské služby byly poskytovány průběžně dle žádostí badatelů v rámci badatelského řádu Valašského muzea. Evidence je vedena prostřednictvím badatelských listů, tuto formu ale nelze uplatnit v případě e-mailových a telefonických konzultací. V těchto případech se řešily především otázky zvykosloví (Masopust, Velikonoce, stavění máje, pálení čarodějnic, Dušičky, Advent, světci – patroni aj.), dále byly vzneseny dotazy na oděv, ex-libris, gobelínovou tvorbu či Valašský Slavín.

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm dlouhodobě zpřístupňuje odborné a laické veřejnosti zdigitalizovaný sbírkový fond muzea prostřednictvím webové aplikace Vademecum – on-line katalogu sb. fondu VMP a pro knihovnu on-line katalogu Clavius. V roce 2016 byla aplikace doplněna o nový samostatný modul – tematické katalogy sb. fondu VMP (Modrotiskové formy, Pozůstalost Františka Hlavici ve sbírkách VMP, Textilní sbírky).

Podsírka etnografická, podsírka dokumentace muzea v přírodě

Název sbírkové skupiny	Počet badatelských návštěv	Počet předložených sbírkových předmětů
betlém	1	163
textil	4	41
zpracování vláken - modrotiskové formy	2	273
textilní doplněk - obuv	1	400
podmalba na skle	1	230
řemesla	1	10

Podsbírka písemnosti a tisky

Název sbírkové skupiny	Počet badatelských návštěv	Počet předložených sbírkových předmětů
Genealogie	15	5560
Pohlednice	13	1327
Pozůstalost	62	5421
Propagační materiály	9	556
Rožnov	22	392
Řemesla	11	298
Spolky	6	273
Staré foto	1	65
Školství	5	144
VMP	36	1062
Ostatní	12	715

PREZENTACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ A VÝPŮJČKY

Prezentace sbírkových předmětů je uskutečňována v několika rovinách. V první řadě jsou sbírky exponovány v objektech jednotlivých areálů VMP. Každý areál má svého garanta, který provádí kontrolu sbírek (před začátkem sezóny), předání areálu provoznímu útvaru, úpravu expozic v souladu s potřebami zvykoslovného roku (Dřevěné městečko – Masopust, Velikonoce, Vánoce, Valašská dědina – Vánoce). Také v roce 2016 byl během velikonočních svátků instalován v kostele sv. Anny v Dřevěném městečku Boží hrob z 2. poloviny 19. století (zrestaurován a poprvé vystaven v roce 2015).

V objektu Panská sýpka pokračovala expozice „Jak stavěli naši předkové“. Ve vstupním prostoru Sušáku je nainstalována stálá expozice „Městečko pod Radhoštěm“, v prvním patře došlo k inovaci dlouhodobých výstav – byla odinstalována Malovaná jizba a dočasně uzavřena výstava Výtvarné umění na Valašsku III. V uvolněném prostoru byla realizována a 4. 12. 2016 veřejnosti zpřístupněna nová expozice „Jak jde kroj, tak se stroj“ představující ve větším měřítku rozsáhlý textilní fond VMP. Příprava expozice a další aktivity s ní spojené probíhaly v rámci dotačního projektu tzv. norských grantů.

Ve velkém a malém výstavním sále v 1. patře byla po ukončení výstavy Muzeum v zákulisí zpřístupněna výstava „Dřevěný svět Josefa Heji a řezbáři Hejova nožíku“, na ní navázala v předvánoční čas výstava „Pozdravení pokoje“ – malířská tvorba Miloše

Šimurdy. Dalšími počiny byly výstavy „Síla tradice“ – fotografie a tradiční výstava vázící se k programu Jánošíkův dukát.

Další expozicí, která byla v roce 2016 zpřístupněna veřejnosti (24.9.2016) byla „Valašská dědina – Opravdu zmizelý svět?“ v tzv. Domě pod Strání. Je prvním objektem, který si návštěvníci mohou prohlédnout při vstupu do areálu Valašská dědina. Současně s expozicí byly vytvořeny také tři tiskoviny – tematické okruhy pro návštěvníky muzea (hledáčky Podívej se, jak to bylo, když se na dědině žilo; Krok za krokem dědinou, jdeme s ovčí rodinou a průvodce Od trnky ke vdolku).

Další možnost pro prezentaci sbírkového fondu muzea tvoří programy Valašského roku, kde jsou mnohé předměty či jejich repliky vidět také v činnosti, což je z návštěvnického hlediska kladně hodnoceno.

Sbírký Valašského muzea jsou veřejnosti zpřístupňovány také prostřednictvím zápůjček jiným organizacím či jednotlivcům. V roce 2016 byly realizovány tyto výpůjčky:

Instituce	Název výstavy/expozice	Počet sb. předmětů
Muzeum Novojičínska	Památník F. Palackého	8
Město Odry	Expozice k dějinám Oder	16
Muzeum Novojičínska	Expozice zámek Kunín	13
Muzeum regionu Valašsko	Expozice zámek Kinských	1
Muzeum regionu Valašsko	Expozice kostela Nejsvětější Trojice ve Valašském Meziříčí	3
Obecní úřad Metylovice	Kožané město	32
NPÚ Kroměříž	Expozice státního zámku Valtice	1
Muzeum Beskyd	Výstava <i>Přijďte na zabíjačku</i>	30
Vladislava Hruběšová	zhotovení replik	7
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Bohumír Jaroněk	16
MAGC Valašské Meziříčí	Výstava Bohumír Jaroněk	27
Muzeum Novojičínska	Výstava Kopřiva	8
Sdružení pro zachování tradic řeznického řemesla na Valašsku	Expozice muzea řeznictví ve Val. Meziříčí	1
Muzeum regionu Valašsko	Výstava Ladova zima	12
Kulturní zařízení města Valašské Meziříčí	expozice Reditus Leonina	5
MKZ Hranice	Výstava Hračky	130

Muzeum regionu Valašsko	Výstava Mistři valašských zim	15
NÚLK Strážnice	Lidový kroj na Moravě	18
NÚLK Strážnice	Lidový kroj na Moravě	16

EXPOZICE A VÝSTAVY

V roce 2015 bylo ve Valašském muzeu návštěvníkům představeno šest vlastních výstav a dvě výstavy připravené ve spolupráci s jinými subjekty.

Stálé expozice

Městečko pod Radhoštěm

Jak stavěli naši předkové

Stálé expozice realizované z vlastních sbírek

Valašská dědina – Opravdu zmizelý svět?

Mgr. Šárka Kramolišová, Mgr. Radek Bryol, Mgr. Petr Lidák, Mgr. Eva Románková

Vernisáž 24. 9. 2016

Úvodní expozice k areálu Valašská dědina, která umožňuje nahlédnout do života našich předků a nabízí návštěvníkům také inspiraci pro současný život. V několika krátkých zastaveních charakterizujících základní pilíře lidského života (bydlení, obživa, strava, zdraví, odpočinek, rodina a víra) upozorňuje na vybrané aspekty a souvislosti, které jsou na Valašské dědině prezentovány, avšak při běžné prohlídce zůstávají často na povrchu nebo zcela nepovšimnuty.

Jak jde kroj, tak se stroj

Mgr. Lenka Drápalová

Vernisáž 4. 5. 2016

Jedná se o stálou expozici o odívání na Valašsku. Rozdělena je do úvodní části představující nejstarší sbírkové kusy, historii a složení tradičního oděvu, dioramat znázorňujících využití různých druhů oděvu v různých ročních obdobích a životních situacích, poslední část tvoří otevřený depozitář. Výstava je doplněna videoprojekcemi a interaktivními prvky pro děti.

Výstavy realizované z vlastních sbírek

Interiér na Rožnovsku (Malovaná jizba)

Mgr. Petr Lidák, Mgr. Jana Tichá

Výstava byla otevřena v roce 2011 a v tomto roce byla ukončena.

Výtvarné umění na Valašsku III.

PhDr. Karel Bogar, Mgr. L. Kučerová

Pokračuje od roku 2014, z provozních důvodů byla část oku uzavřena.

Výstava je třetím pokračováním cyklu prezentujícím vývoj výtvarného umění na Valašsku. Tentokrát zachycuje období zhruba od roku 1945 do 80. let 20. století.

Muzeum v zákulisí

Mgr. Lenka Drápalová

28. 5. 2015 – ukončena v březnu 2016.

Výstava představila veřejnosti muzeum z hlediska jeho fungování, tedy vnitřního členění a různorodých aktivit, jež bývají běžným návštěvníkům skryty. Byla ukončena v březnu 2016.

Dřevěný svět Josefa Heji a řezbářů Hejova nožíku

Mgr. Lenka Kučerová, Mgr. Jana Tichá

24. 5. – 31. 10. 2016

Výstava prezentovala tvorbu řezbáře Josefa Heji (1902-1985) z Halenkova – Dinotice. Valašské muzeum spravuje početně rozsáhlou sbírku Hejových plastik, pro potřeby výstavy byly zapůjčeny také další postavičky, zvířátka, světci či betlémy. Druhá část výstavy byla věnovaná účastníkům programu Hejův nožík, jejichž tvorba je zastoupena v muzejní sbírce.

Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex

Miroslav Románek

15. - 23. 10. 2016

Výstava se koná každoročně a představuje výpěstky zemědělství, jako jsou různé odrůdy ovoce, okopanin a obilovin, které byly v minulosti pěstovány nejen na Valašsku. Staré druhy plodin doplňuje expozice plodin současných.

Výstavy v gesci jiných útvarů a zapůjčené

Síla tradice – fotografie Karla Matochy

1. 6. – 31. 7. 2016

Výstava k 18. ročníku Mezinárodního festivalu slovenského folkloru Jánošíkův dukát

5. – 31. 8. 2016

Pozdravení pokoje – obrazy Miloše Šimurdy

od 5. 12. 2016

Výchovně-vzdělávací programy

Jedná se o jednodenní (víkendové), třídní nebo týdenní programy zaměřené převážně na děti školního či předškolního věku. Jejich cílem je předání informací o minulosti regionu Valašsko s nadstavbou – možností prakticky si v menších skupinkách vyzkoušet různé činnosti. Většina výchovně vzdělávacích programů je v gesci muzejního pedagoga, který společně s pracovníky Oddělení výzkumu a sbírkových fondů nebo Oddělení dokumentace zabezpečuje realizaci těchto programů (dle potřeby jsou k realizaci přizváni externisté – lektoři nebo řemeslníci).

Výchovně vzdělávacích pořadů se za rok 2016 účastnilo více než 8 200 návštěvníků.

Velikonoce na Valašsku (21. 3 – 23. 3. 2016)

Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Kristýna Pončíková

Návštěvnost: 689 osob, tržba 25 480 Kč

Při procházce Valašskou dědinou návštěvníci slyšeli o velikonočních zvycích a tradicích. Průvodci jim byli tetičky a strýčkové, kteří vyprávěli o Velikonocích, ale také ukázali, jak se pletou tatary z vrbového proutí a malují kraslice. Děti mohly zkusit tradiční velikonoční pokrmy, jakými jsou pučálka či jidáše z kynutého těsta.

Barvív modrotisku (12. - 14. 4. 2016)

Místo konání: Živý dům, Sušák – expozice Městečko pod Radhoštěm

Režie: Kristýna Pončíková

Návštěvnost: 155 osob, tržba: 6 200 Kč

Program měl za úkol seznámit děti s historií techniky modrotisku i se samotnou prací barvíře. V první části byl promítnut videofilm z modrotiskové dílny ve Strážnici a navštívena stará barvířská dílna, která je součástí stálé expozice. V druhé části si děti prakticky vyzkoušely výrobu modrotisku – tisk a malování rezervází na plátno.

Uměli Valaši fyziku? (10. – 12. 5. 2016)

Místo konání: Živý dům, Mlýnská dolina

Režie: Kristýna Pončíková

Návštěvnost: 211 osob, tržba: 8 440 Kč

Jak důležité byly základy fyziky pro pracovní a společenský život Valachů? Jak ve všedním životě fungovaly jednoduché stroje; k čemu sloužily; jak byly zdokonalovány? S důrazem na využití jednoduchých strojů a také vyzkoušení si řemesla se návštěvník během programu dozvěděl odpovědi na všechny tyto otázky.

Lidé, kteří byli přímo u toho (18. – 19. 5, 8. – 9. 6.)

Místo konání: Wilkův dům – knihovna

Režie: Eva Románková

Návštěvnost: 96 osob

Jednalo se o besedy s pamětníky druhé světové války s žáky a studenty druhého stupně základních a středních škol. Cílem besed bylo konfrontovat děti se vzpomínkami konkrétních lidí, kteří zažili válečné události a vyprávěli o místech, které děti důvěrně znají. Wilkův dům nebyl vybrán náhodou, jelikož se některé vzpomínky k němu přímo vztahovaly. Besed se zúčastnilo šest pamětníků, červnová setkání obohatili ukázkami domovních prohlídek němečtí vojáci – členové spolku Vize 70 plus sdružující kluby vojenské historie.

Slabikář devatera řemesel (28. 5. 2016)

Místo konání: Dřevěné městečko

Režie: Kristýna Pončíková

Návštěvnost: 1394 osob, tržba: 78 042 Kč

Program byl příležitostí pro malé i velké návštěvníky zhlédnout, nechat se inspirovat, ale hlavně si vyzkoušet různé činnosti a techniky vycházející z tradičních řemesel. Domů si návštěvníci mohli odnést vlastnoručně vyrobenou svíčku z včelího vosku, lodičku z kůry borovice či modřínu, vyzkoušet si hrnčířské řemeslo a mnoho dalších činností.

Jak Valaši chovali včely (7. – 9. 6. 2016)

Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Denisa Hružková

Návštěvnost: 416 osob, tržba: 13 020 Kč

Pořad věnovaný včelařství a řemeslům s ním souvisejícím poskytnul zajímavé informace o starších i současných způsobech chovu včel, neobyčejném životě včelího společenstva a o včelích produktech. Součástí programu byla i návštěva dětí v praktické dílně, kde si mohly vyzkoušet práci dřívějších perníkářů či voskařů.

Škola mladých odzemkářů (28. 6. - 1. 7. 2016)

Místo konání: Dřevěné městečko

Režie: Radek Bryol

Setkání chlapců z folklorních souborů, ale i dalších nadšenců, kteří se pod odborným dohledem zkušených lektorů učili typickému mužskému tanci odzemku a jeho variantě obuškovému. Program byl završen absolventským představením všech účastníků.

Příměstský tábor (24. – 29. 7. 2016)

Místo konání: Živý dům, VMP

Režie: Kristýna Pončíková

V tomto roce se na půdě VMP uskutečnil první ročník letního příměstského tábora pro dvacet dětí z řad široké veřejnosti. Hlavními aktivitami byly herní, výtvarné, řemeslné, pohybové a naučné programy zaměřené na poznávání Valaška historického i současného.

Příměstský tábor – DFS Valašenka (1. – 5. 8. 2016)

Místo konání: Živý dům, VMP

Režie: Kristýna Pončíková

Druhý ročník letního příměstského tábora DFS Valašenka byl zaměřen na prohlubování poznatků o Valašsku, které děti získaly již v roce 2015, v rámci pilotního tábora. Program tábora byl rozmanitý – od návštěv areálů VMP, přes poznávání přírodních krás Rožnovska až po řemeslné a herní aktivity.

Hravá dědina (20. 8. 2016)

Místo konání: Valašská dědina

Režie: Kristýna Pončíková

Návštěvnost: 944 osob, tržba: 86 234 Kč

Při tomto pořadu byly pro děti ale i jejich rodiče připraveny nejrůznější aktivity, kterými se dříve děti bavily. Návštěvníci tak mohli honit obruč, cvrkat kuličky, tlouct špačka, zkusit chůzi na chůdách. Mohli si také vytvořit hračky – hadrové panenky, káče z tvrdého papíru, hadrové míče nebo zvukové hračky ze skořápek vlašských ořechů.

Co vařily naše babičky (18. – 20. 10. 2016)

Místo konání: Živý dům, Mlýnská dolina

Režie: Helena Cviklová

Návštěvnost: 104 osob, tržba: 4 160 Kč

Program byl věnovaný tradičním zemědělským plodinám a jejich využití v lidovém stravování. Hlavním cílem však byla příprava vybraných tradičních valašských jídel. Připravené pokrmy děti společně ochutnaly.

Podzimní prázdniny v muzeu (26. – 27. 10. 2016)

Místo konání: Sušák, Živý dům

Režie: Kristýna Pončíková

Pro děti, které v rámci podzimních prázdnin zavítaly do muzea, zde byly nachystány tvořivé dílničky. Letošní rok si děti mohly vyzkoušet různé aktivity, např. výrobu čertíků ze sušeného ovoce, ježků ze šišek či postaviček z listů.

Mikulášský podvečer (5. 12. 2016),

Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Helena Cviklová

Návštěvnost: 746 osob, tržba: 47 060 Kč

Tradiční mikulášská nadílka s občůzkami Mikuláše a jeho družiny. V oživených expozicích byla návštěvníkům přiblížena atmosféra předvánočního období spojená s lidovými zvyky, zpěvem koled a přípravami Vánoc.

Vánoce na dědině (6. – 9. 12., 12. – 15. 12. 2016)

Místo konání: Valašská dědina, Živý dům

Režie: Alena Fojtášková

Návštěvnost: 3 545 osob, tržba: 198 050 Kč

Při nejrozsáhlejším programu Valašského roku se návštěvníci díky procházce Valašskou dědinou seznámili s obvyklými zimními pracemi, přípravami Vánoc a vánočním zvykoslovím.

8.2. DOKUMENTAČNÍ FONDY

• ÚSTŘEDÍ LIDOVÉ UMĚLECKÉ VÝROBY (ÚLUV)

Obsahuje ucelený soubor dokumentace ÚLUVu, kterou za dobu své existence vytvořila pobočka Ústředí lidové umělecké výroby v Uherském Hradišti. Geograficky

se jedná o oblast Moravy a Slovenska. Nalezneme zde fotografie a nákresy lidové hmotné kultury, architektury, interiérových doplňků, krojů, postupů výroby a originální vzorky tkanin, výšivek a krajek, dále předměty z průzkumových cest po moravských a slovenských vesnicích a muzeích. Jedná se o fotografie, vzorníky, kresby, články z časopisů, podklady z průzkumů z oblastí Moravy a Slovenska. Dokumentace je uspořádána do skupin: hrubý průzkum, průzkum, technologie, studijní materiály, vzorníkové knihy, dokumentační karty, fotoarchiv. Nejcenější části fondu jsou „vzorníkové knihy“ (285 ks), ve kterých je hlavně dokumentována oblast Slovenska a Moravy (hlavně jižní).

Fond obsahuje	U 37864 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016	3788 ks

• RUKOPISY

Pomocný studijní fond Rukopisy představuje zejména písemnosti a dokumenty vzniklé zejména odbornou a výzkumnou činností jednotlivých pracovníků Valašského muzea v přírodě. Jedná se především o různé výzkumné zprávy z terénu, výstupy z grantových projektů, přípravy a realizace výstav apod. Podstatnou součástí fondu jsou však také seminární, bakalářské a magisterské diplomové práce studentů převážně vysokých škol, které se tematicky vztahují k regionu Moravského Valašska. Významnou část fondu tvoří také kopie či opisy kronik místních i rodinných.

Fond obsahuje	737 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016	0 ks

• ODBORNÁ KNIHOVNA

Knihovna muzea je veřejně přístupnou knihovnou se specializovaným fondem. Je budována v návaznosti na záměry obsažené ve zřizovací listině, především na kulturně-historickou a etnografickou dokumentaci sběrné oblasti Moravského Valašska, Těšínska a Kopanic. Shromažďuje fondy odborné literatury, sbírky tištěných památek a rozmanitých dokumentů. Muzejní knihovna je od roku 2002 zapsána Ministerstvem kultury do evidence jako Odborná knihovna Valašského muzea v přírodě, specializovaná knihovna. Knihovna je členěna na oddělení knih, periodik a audiovizuálních médií.

Akvizice a stav fondu

Knižní fond čítá celkem 19.378 svazků a 863 jednotek fonotéky, videotéky a filmotéky. Knihovní fond je zpřístupňován prezenčně a prostřednictvím on-line katalogu knihovnického systému Clavius. Součástí katalogu je i databáze ANAL, zpřístupňující články z vybraných časopisů a sborníků. Tato databáze zahrnuje v současné době přes 7.492 článků.

Knižní fond obsahuje K 19.378 inv. jednotek

Přírůstky za rok 2016 49 ks

AV média AV 863 inv. jednotek

Přírůstky za rok 2016 2 ks

Stěhování a modernizace knihovny

V průběhu roku 2016 byla knihovna přestěhována do nově zrekonstruovaného objektu Wilkova domu. Objekt je opatřen bezbariérovým přístupem. Nově vybavené badatelské centrum bylo badatelům zpřístupněno dne 20. 12. 2016.

Akce knihovny

V rámci celostátní akce Březen - měsíc čtenářů se uskutečnila beseda s paní Jarmilou Mikuláškovou s názvem „Oprašme neprávem opomíjené knihy“ a beseda ke knize „L'udové liečiteľstvo na Horných Kysuciach s autorem panem MUDr. Jozefem Marcem. Po celý měsíc březen ve dnech pondělí až čtvrtek probíhaly komentované prohlídky v nové knihovně spojené s výstavou knih, brožur a tiskovin z produkce nakladatelství VMP a jejich prodej, stejně jako i bezplatná burza knih. V roce 2016 se knihovna připojila také k celostátní akci Týden knihoven, kterou vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky. Uskutečnila se beseda k životnímu jubileu PhDr. Jiřího Langera spojená s výstavou jeho publikační činnosti.

Služby knihovny badatelům

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
badatelé interní	22	22	24	24	24	24	24	24	25	25	25	25	288
počet návštěv	8	4	11	15	19	12	17	19	21	19	21	15	181
interní výpůjčky	32	18	49	59	116	98	141	112	114	96	104	86	1025
badatelé externí	10	10	11	12	14	17	20	20	22	22	23	26	207
počet návštěv	5	3	8	8	19	16	18	14	10	9	11	19	140
prezenční výpůjčky	45	12	43	66	111	112	152	161	169	111	128	147	1257
meziknih. Výpůjčky	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	4

• GENEALOGICKÉ CENTRUM VALAŠSKA

Posláním GCV je zkoumat, shromažďovat, uchovávat, zpracovávat a prezentovat veřejnosti genealogický a historicko-demografický materiál vztahující se k regionu Valašska, tj. nejvýznamnější části sběrné oblasti Valašského muzea v přírodě se zvláštním zaměřením na oblast rané užitě občanské genealogie, od nejstarších počátků valašských rodů až do roku 1789. Obsahuje soubor zpracovaných rodných listů z oblasti regionu Valašsko včetně zpracování katastrů (genealogický most 1656 – 1789), je součástí Podsbírky Písemnosti a tisky.

V roce 2016 byl zahájen výzkum, zaměřený na zpracování rodných listů pro obec Mořkov v 17. - 18. století. V rámci badatelských služeb byly prováděny standardní služby – poradenství, excerpce z matričních materiálů a revize externisty vytvořených rodokmenů.

Celkem: Jmenný rejstřík: 95 315 evid. čísel
Registr znásobených příjmení: 8 500 evid. čísel

8.3. DOKUMENTACE A DIGITALIZACE

Fotoarchiv

Standardně probíhaly excerpce fotografií a diapositivů, výroba černobílé fotografie sb. předmětů (1ks negativ/2 ks pozitiv). V roce 2016 se excerpce tematicky vztahovaly na propagaci VMP, aktualizace webových stránek VMP, publikační činnost a požadavky badatelů. Tato činnost je časově náročná a zahrnuje v sobě

množství úkonů – excerpce, příprava materiálů a jejich úprava, jejich zpětné zařazení do systému. Práce se postupně urychluje a zjednodušuje digitalizací fotoarchivu.

Souběžně s digitalizací byla prováděna běžná provozní činnost - evidence nových přírůstků v inventárních knihách, jejich převod do elektronické podoby (vkládání dat do databáze), vytváření obrazových metadat (skenování a fotodokumentace sbírkových předmětů) a jejich následné spárování v systému BachProMuzeum včetně doplňování dalších textových a obrazových metadat.

Do fondu fotoarchivu jsou zařazeny negativy základní skupiny „N“, negativy skupiny „P“ (fotodokumentace sbírkových předmětů), diapositivы „D“, digitální fotografie „Dg“, digitální fotografie a skeny sbírek „E“. Součástí je i kartotéka uložených pozitivů.

Negativy „N“

Počtem se jedná o největší evidenční řadu. Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie Valašského muzea, fotodokumentaci tradiční lidové architektury, akvizice muzea, terénní výzkumy a jevy v rámci zvykoslovného roku a ve svých nejstarších počátcích i fotodokumentaci sbírkových předmětů VMP včetně reprodukcí archivních dokumentů. V roce 2016 pokračovala plánovaná inventarizace – doplňování popisu snímků, kontrola negativů, spárování metadat (přirázování skenů, textových informací).

Negativy N	N 153.737 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016	2.181 ks

Negativy „P“

Tematicky obsahuje fotodokumentaci sbírkových objektů a předmětů, živých sbírek VMP. V roce 2016 byla ukončena plánovaná inventarizace fotodokumentace sb. předmětů, pořízená koncem 80. a počátkem 90. let minulého století.

Negativy P	P 64.247 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016	1.254 ks

Diapositivы „D“

Tematicky obsahuje různorodý žánr snímků – historie VMP, sbírkové předměty, záběry z terénních výzkumů aj. Celý fond není ještě zcela digitalizován. Vše se odvíjí od

personálních kapacit oddělení dokumentace a finančních prostředků VMP. Nezpracováno i nadále zůstává cca 3100 položek. Problematickým při zpracování této části fotoarchivu je klasický negativní barevný materiál různých formátů, některé jsou navíc zafixovány v diarámečku. V roce 2016 nebyl fond zpracováván.

Diapozitivy D D 3.205 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016 0 ks

Digitální fotografie „Dg“

Tematicky obsahuje fotodokumentaci historie VMP, terénní výzkumy, reprodukce dokumentů. Je pořizována digitálními fotoaparáty a skenery digitalizačního pracoviště VMP. Celá databáze představuje cca 17000 položek. Pořízené snímky jsou uloženy v datových úložištích VMP. Jsou řazeny časově a tematicky. Časový schodek ve zpracování (elektronický zápis v systému BACH, spárování obrazových a textových metadat) se v roce 2016 podařilo snížit.

Digitální fotografie Dg Dg 7.183 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016 3.460 ks

Digitální fotografie a skeny sbírek „E“

Tematicky obsahuje digitální dokumentaci sbírkových objektů a předmětů, živých sbírek VMP. Tvoří ji digitální dokumentace pořízená digitálními fotoaparáty a skenery. Navádění dat probíhá v rámci personálních možností oddělení dokumentace. V roce 2016 se podařilo odstranit časový schodek ve zpracovávání tohoto fondu.

Digitální fotografie a skeny sbírek E E 37.262 inv. jednotek
Přírůstky za rok 2016 15.157 ks

Činnost fotoarchivu	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Přírůstky N (ks)	357	0	89	0	101	98	183	296	198	239	161	459	2181
Přírůstky P (ks)	0	104	244	194	0	68	277	0	0	135	217	65	1254
Přírůstky Diafilm – D (ks)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Přírůstky Digitální	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1700	1760	0	3460

fotografie „Dg“														
Přírůstky Digitální fotografie a skeny sbírek „E“	428	854	839	205	1195	782	79	199	3507	4583	1934	552	15157	
Excerptce – VMP	1325	3284	4091	5774	2340	2127	2008	4125	1616	1788	420	6	28904	
Excerptce – ostatní	127	254	127	98	57	325	35	250	587	427	103	0	2390	
Bach – spárování dat	785	958	1172	399	1296	948	539	495	3705	6657	4072	1076	22102	
Lepení foto	200	0	0	500	465	584	0	202	849	0	0	0	2800	
Bach - revize a doplňování údajů	458	2062	2343	750	2437	1032	975	1745	121	788	285	0	12996	
Badatelé	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	0	4	

Fotodokumentace

Fotodokumentace sbírkových přírůstků pokračovala plynule, ale byla ovlivňována fotodokumentací provozu VMP, především výstavby a rekonstrukce objektů. Stávající dokumentační trend v oblasti dokumentace VMP (historie, terén, výstavy, programy) byl zachován na solidní úrovni, udržuje si i nadále vysoký standard. Fotodokumentace je realizována na černobílý a barevný materiál a také digitálně. Výroba černobílé fotografie sbírkových předmětů je realizována vlastními silami.

Práce 2016	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Vyvolávání čb. film/ks	0	7	10	0	4	4	1	2	2	7	8	0	45
Vyvolávání barevný film/ks	4	3	0	5	0	9	13	13	4	7	0	6	64
Foto sbírky	0	223	321	0	140	121	34	0	0	203	190	0	1232
Foto jiné	150	195	135	200	178	198	324	357	213	178	126	224	2478
Foto jiné digitální	100	89	76	80	95	114	165	159	123	97	148	240	1486
Výroba černobílé foto	200	100	2200	2200	0	0	0	0	0	0	72	0	4472
Diafilm/ks	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Skenování filmů (snímky)	144	360	360	180	144	468	504	540	180	504	288	216	3888
Ořez a úpravy skenů (snímky)	144	360	360	180	144	468	504	540	180	504	288	216	3888
Popis skenů (snímky)	144	360	360	180	144	468	504	540	180	504	288	216	3888

Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace probíhá v rámci Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace ve VMP. Činnost byla zaměřena na pořízení a spárování metadat sbírek VMP v CES včetně inventarizace skupiny negativů P, evidenci digitálních skupin Dg a E. Na činnosti se podíleli interní (zpracování přírůstků sbírek) a externí pracovníci.

Evidence sbírkových předmětů je zpracovávána prostřednictvím SW ProMuzeum-Profi od společnosti Bach systems s.r.o. Olomouc. Modernizace systému BACH (softvérová úprava jednotlivých aplikací) probíhá průběžně dle požadavků a potřebnosti odborných pracovníků VMP. Servis těchto systému je bez problémů. Koordinovanost je na vysoké úrovni.

Prezentace sbírkového fondu VMP veřejnosti je prováděna prostřednictvím on-line aplikace Vademecum na webových stránkách VMP. V roce 2016 byla aplikace doplněna o nový samostatný modul – tematické katalogy sb. fondu VMP.

K 31. 12. 2016 je aktuální stav digitální dokumentace sbírkových předmětů následující:

Počet sbírkových předmětů zapsaných v rámci sbírky VMP v CES:

Podsbírka etnografická	68 983 inv. čísel
Podsbírka dokumentace VMP	C 19 855 inv. čísel
Podsbírka písemnosti a tisky	A 46 549 inv. čísel
Celkem	135 387 inv.čísel
Elektronicky evidováno	135 387 inv. čísel

Přehled digitalizace – spárování dat:

Podsbírka etnografická

45995 inv. čísel (67%), což obnáší 66681 ks vložených obrazových metadat rozpracováno, zůstatek: 22988 inv. čísel (33%)

Podsbírka dokumentace VMP

9622 inv. čísel (48%), což obnáší 11311 ks vložených obrazových metadat rozpracováno, zůstatek: 10233 inv. čísel (52 %)

Podsbírka písemnosti a tisky

12996 inv. čísel (28 %), což obnáší 27388 ks vložených obrazových metadat rozpracováno, zůstatek: 33 553 inv. čísel (72 %)

Digitalizace probíhá v rámci Koncepce dokumentace a evidence movitého kulturního dědictví v digitální podobě a Směrnice k tvorbě a správě digitální dokumentace ve VMP. Činnost byla zaměřena na spárování metadat sbírek VMP v CES včetně inventarizace skupiny negativů P, evidenci digitálních skupin Dg a E. Na činnosti se podíleli interní a externí pracovníci.

Přehled digitalizace – skenování obrazových metadat ve VMP v roce 2016

Práce	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Celkem
Skenování negativů celkem	144	433	360	180	144	468	504	540	190	504	301	324	4092
Plošné skenování, A4, A3, A2 a více	605	769	1081	1767	923	927	1006	576	3554	892	707	54	12861

8.4. PÉČE O SBÍRKY

Ošetření sbírkových předmětů

Na Oddělení péče o sbírky (dále jen OPS) bylo v průběhu roku ošetřeno 2266 kusů sbírkových předmětů. Větší část byla tvořena rekonzervací sbírek z depozitářů (1451 kusů) v rámci průběžných přesunů z nevyhovujících prostor do nově vybaveného Centrálního depozitáře ve Frenštátě p. R., či v rámci přípravy exponátů pro novou expozici *Jak jde kraj, tak se stroj* a výstavy *Dřevěný svět Josefa Heji* (170 exponátů). Téměř kompletně byl ošetřen fond proutěných košů ze skupiny zemědělství. Rekonzervace zbývající menší části bude dokončena v roce 2017. Celý rok pokračovaly práce na konzervaci-restaurování polychromovaných truhel, které jsou postupně převáženy z nevyhovujících depozitářů na konzervátorsko-restaurátorské

pracoviště do Frenštátu p. R., kde po aklimatizaci a analýze mikrobiologického napadení probíhá jejich šetrná desinfekce a celková konzervace. Tato aktivita je však časově náročná vzhledem k množství polychromovaného nábytku a komplikovanosti zásahu. V rámci této aktivity i nadále probíhá spolupráce s Textilním zkušebním ústavem v Brně, jejichž mikrobiologové odebrali množství vzorků jak z nábytku, tak z ovzduší. Vzhledem k časové náročnosti zásahu lze předpokládat, že ošetřování fondu polychromovaných truhel bude pokračovat i v následujících letech. Několik desítek kusů sbírkových předmětů z fondu malovaného nábytku bylo uloženo v Centrálním depozitáři po té, co byla deinstalována dlouhodobá výstava *Malovaná jizba*. Další početnou skupinou sbírkových předmětů, která byla průběžně zpracovávána, je textil. Detailní a náročnou rekonzervací prošla taktéž významná část početného fondu textilních doplňků – usňových pobíjených opasků a usňových kabelek, brašen a peněženek.

Konzervátorsko-restaurátorský zásah byl proveden taktéž na značném množství sbírkových předmětů z akvizic (745 kusů). V neposlední řadě bylo ošetřeno 70 kusů sbírkových předmětů trvale uložených v expozicích v objektech lidové architektury.

V první polovině roku byl kompletně zrestaurován náhrobek Jaroslava Frydrycha na Valašském Slavíně. Harmonogram ošetření dalších náhrobků je zakotven v nově vypracované koncepci péče o Valašský Slavín. V rámci podzimní termosanace objektu radnice v areálu Dřevěného městečka byla expozice radnice vyklizena, ošetřena a po ukončení termosanace opět navezena a nainstalována.

Nedílnou součástí konzervátorsko-restaurátorského zásahu je vedení konz.-rest. dokumentace v databázi Bach. Za rok 2016 bylo provedeno 1869 zápisů a 7000 starých papírových konzervátorských karet bylo zdigitalizováno.

Technologie netoxické likvidace dřevokazných škůdců

V roce 2016 proběhly dva cykly hubení červotoče v bezkyslíkové atmosféře na předmětech (akvizicích) se sbírek VMP řízené již novým řídicím PC. Prototyp termoboxu prošel v roce 2016 testovacím a zkušebním provozem. Byla realizována řada úspěšných cyklů a ošetřeno několik kusů sbírkových předmětů. Celá technologie, zejména její silové části, musí být ještě opatřena dokumentací a schválena revizním technikem. Po té bude provedeno zaškolení obsluhy.

Práce v areálech a v depozitářích

Každoročně je pozornost konzervátorů-restaurátorů věnována taktéž přímo návštěvnickým areálům. V roce 2016 proběhly dvě stěžejní aktivity v areálech, z čehož jedna se týkala přípravy interiérů všech pro návštěvníky zpřístupněných objektů na sezónu a druhá byla věnována péči o dřevěné roubení vytypovaných staveb. Příprava interiérů probíhala tradičně v dubnu, tedy těsně před zahájením sezóny. Při této činnosti je zkontrolován každý sbírkový předmět, který tvoří expozice v jednotlivých objektech, jestli nevykazuje nějaké známky degradace, předmět je očištěn od prachu či jiných nečistot, je zkontrolováno inventární číslo a je vrácen na své místo v expozici. V případě, že exponát vyžaduje větší konzervátorsko-restaurátorský zásah, je převezen na konzervátorské pracoviště k řádnému ošetření. Během této akce i v průběhu celého roku byly provedeny konzervátorsko-restaurátorské zásahy na 70 kusech sbírkových předmětů sloužících jako exponáty v areálech VMP. Personálně zajišťují tuto akci všichni pracovníci OPS společně s opětovnou vydatnou pomocí dobrovolníků z řad Muzejního spolku. Také díky nim proběhla příprava areálů hladce a rychle. Celkem bylo využito pomoci 16 členů MS, přičemž dohromady odpracovali 109 hodin. Druhou akcí bylo provádění postřiků dřevěných konstrukcí u vytypovaných staveb proti dřevokazným škůdcům. Insekticidně fungicidní přípravek vodou ředitelný Lignofix-I-Profi či Lignofix OH byl aplikován na 19 objektech. Postřiky byly prováděny za pomoci zaměstnanců Technického útvaru v květnu, kdy je první výletové období dospělců tesaříka a červotoče a postřik je tedy nejúčinnější. Bylo spotřebováno 115 litrů koncentráту Lignofixu-I-Profi, 36 litrů Lignofixu-I-Profi OH a 152 litrů aplikačního roztoku Lignofixu OH. Na celé akci se podílelo 10 zaměstnanců.

Jednorázovou, avšak mimořádně důležitou, akcí byl komplexní úklid tylovické depozitní haly 2. Úklidu předcházela náročná, do detailů provedená příprava, vlastní akce pak proběhla v červenci v součinnosti s externí firmou Blankyt Plus. Celkem se účastnilo 10 externích lidí a 12 zaměstnanců VMP (EÚ-3300, 3100, 3200, TÚ-stavaři). Dokončovací práce probíhaly ještě další 3 dny. Úklid byl velmi náročný fyzicky i organizačně, ale jeho efektivitu spolu s funkčním řízeným větráním (viz výzkumné úkoly) potvrzuje i značné snížení množství plísní v ovzduší. Bohužel však umístění depozitářů je samo o sobě problematické, okolní listnatý porost a vůbec prostředí, produkuje množství plísní, které proniká dovnitř, což bylo potvrzeno mikrobiologickým testováním. Z toho důvodu bude muset v příštím roce proběhnout další úprava

řízeného větrání. Mikroklima v obou halách bude od konce tohoto roku taktéž zapojeno do komplexního systému monitorujícího relativní vlhkost a teplotu prostředí. Oddělení péče o sbírky se prostřednictvím jeho vedoucí podílelo na tvorbě podkladů k projektu pro výstavbu dostavby nového depozitáře ve Frenštátě p. R., a to zejména po stránce nastavení vnitřního mikroklimatu, ventilace, rozvržení karanténních prostor a mnoha dalších detailů plynoucích ze zásad péče o sbírkové fondy. V rámci získávání relevantních informací byla taktéž podniknuta studijní exkurze do moderních depozitářů několika muzeí v Praze (Uměleckoprůmyslové muzeum, Národní technické muzeum, Muzeum hlavního města Prahy).

Výukové aktivity

Aktivity, jejichž součástí je předávání znalostí a zkušeností z oboru konzervace-restaurování či uměleckého řemesla, jsou taktéž nedílnou částí práce OPS. Spolupráce se SOŠ v Litvínově-Hamru pokračovala dvěma týdenními workshopy v našem Výukovém středisku ve Frenštátě p. R. Velká spokojenost jak managementu školy, tak studentů oboru umělecký truhlář slibuje pokračování spolupráce. Zkušenosti byly předávány taktéž v rámci měsíční praxe studentovi Brněnské VOŠUŘ, obor restaurování nábytku a umělecké dřevořezby.

Poradenská činnost

V rámci MC, v němž je oddělení zastoupeno dvěma pracovníky, byly poskytnuty konzultace soukromým osobám a institucím k problematice napadení roubených staveb dřevokaznými škůdci a řešení těchto problémů. Významným úkolem MC, na kterém se podíleli pracovníci OPS, byla příprava záchrany unikátní roubené stodoly ve Skaličce.

8.5. VĚDA A VÝZKUM

Valašské muzeum v přírodě má statut výzkumné organizace, s čímž souvisí každoroční plán vědecko-výzkumné činnosti. V roce 2016 řešili vědecko-výzkumní pracovníci následující úkoly:

8.5.1. Oddělení výzkumu a sbírkových fondů

Salašnictví – obřadní kultura a zvykosloví

Řešitel: Mgr. Jana Tichá

V roce 2016 byly zpracovány stati věnované heuristice tématu a podstatné části výročního zvykosloví horských pastevců, tj. období pastevecké sezóny. Dopracování závěrečných kapitol – uzavření pastevecké sezóny na salaších a mimosezónní zvykosloví – je přesunuto do roku 2017.

Jak jde kroj, tak se stroj

Řešitel: Mgr. Lenka Drápalová

V roce 2016 pokračovaly práce na fotodokumentaci jednotlivých sbírkových předmětů pro on-line katalog textilních sbírek. Hlavní náplní tohoto úkolu byla instalace celé expozice zahrnující přípravu sbírkových předmětů, doprovodných textů, obrazových materiálů a edukačních aktivit, spolupráce s firmou, která zajišťovala výstavní fundus, aj. Zpracován byl také rukopis průvodce a katalogu výstavy.

Dřevěný svět Josefa Heji a řezbářů Hejova nožíku

Řešitelé: Mgr. Lenka Kučerová, Mgr. Jana Tichá

Od počátku roku probíhala intenzivní příprava stejnojmenné výstavy a katalogu. Byly realizovány zápůjčky předmětů od jiných institucí nebo soukromých majitelů, sbírkové předměty v majetku muzea byly ošetřeny na oddělení péče o sbírky. Pro potřeby katalogu byly zajištěny tři studie, fotodokumentace vystavených předmětů, medailony k vybraným řezbářům a sumář účastníků programu Hejův nožík. Podařilo se shromáždit a prezentovat zatím nejucelenější soubor plastik Josefa Heji.

Dílo Jaroslava Sedláčka-Maráka

Řešitelé: Mgr. Lenka Kučerová, Mgr. Radek Bryol

V roce 2016 probíhaly přípravné práce k plánované výstavě o tvorbě Jaroslava Sedláčka-Maráka – architekta a malíře (studium materiálů k autorovi, studium malířského díla a výkresové dokumentace, příprava libreta).

8.5.2. Oddělení dokumentace

Revize pramenů k salašnictví, inventarizace pozůstalosti J. Štiky

Řešitel: Mgr. Renata Prejdová

Byla provedena inventarizace dokumentů, které muzeu darovala rodina dr. Jaroslava Štiky. V tzv. pozůstalosti po dr. Jaroslavu Štikovi (o celkovou pozůstalost se však nejedná) nebyly nalezeny žádné dosud neznámé materiály k tématu. Získané materiály jsou v převážné většině podklady dr. Štiky pro jeho odbornou a publikační činnost. Dále byl připraven přehled pramenů k tématu salašnictví obsažených ve sbírce písemnosti a tisky a ve sbírce rukopisy. Jedná se převážně o obrazový materiál a o několik zpráv z terénu, několik diplomových a seminárních prací a o pojednání o salašnictví z pozůstalosti Bohumila Kašíka.

Revize fotodokumentace v moravských a slezských archivech a VMP

Řešitelé: Mgr. Zdeněk Cvikl, Bc. Denisa Hrůzková, Bc. Alena Fojtášková

V souvislosti s realizací nového expozičního areálu Kolibiska ve Valašském muzeu v přírodě byla prováděna revize fotodokumentace a vyhledávány podkladové materiály vhodné pro tento účel v archivních a muzejních fondech několika institucí. Pro potřeby tohoto úkolu byl zpracován výběr fotodokumentace z fotoarchivu VMP a ze sbírek několika dalších muzeí a archivů v ČR:

Brno, Moravské zemské muzeum – Etnografický ústav

Ve spolupráci s kurátorkou Etnografického ústavu Moravského zemského muzea - PhDr. Helenou Beránkovou byl ve sbírkách etnografického oddělení MZM prověřen fond grafiky, fotografií a negativů. Celkově zde bylo vybráno cca 100 položek – černobílých fotografií a negativů - které byly po dohodě zapůjčeny a následně ve VMP digitalizovány.

Ostrava, Ostravské muzeum

V Ostravském muzeu byly prostudovány archiválie z příručního etnografického depozitáře. Jedná se o dokumentaci z terénních výzkumů konaných v 60. letech 20. století v zátopových oblastech – konkrétně kresebné studie dokumentující staré domové typy na horním toku Ostravice. Celkem 63 kolorovaných a nekolorovaných

kreseb Dr. Josefa Scheybala na kartonovém podkladu, soubor 16 černobílých fotografií na kartonovém podkladu.

Vsetín, Muzeum regionu Valašsko

Ve vsetínském Muzeu regionu Valašsko byl prostudován fotoarchiv a vybráno cca 100 černobílých fotografií. Náhledy těchto snímků budou zaslány k dalšímu výběru a využitelné položky následně dodá vsetínské muzeum v potřebné kvalitě a rozlišení.

Státní okresní archiv Vsetín

Zde nebyla nalezena vhodná fotodokumentace.

Etnologický ústav Akademie věd v Praze

Byla prostudována série fotografií obytných i hospodářských staveb a krajiny z Valašska a Těšínska, které připravila odborná pracovnice ústavu paní PhDr. Barbora Gergelová. Celkem 122 skenů fotografií.

Soukromý fotoarchiv Henryka Wawreczky – rozpracováno

Archiv obsahuje fotografie získané z různých institucí celé SV Moravy. Předběžně dohodnuto zaslání náhledů k možnému využití. Vzhledem k technickým problémům pana Wawrečky s PC je tato možnost stále otevřená.

Národní zemědělské muzeum

Fotoarchiv – domluvena spolupráce s možností získání náhledových snímků, které byly následně předány pracovníkem archivu panem Mgr. Ondřejem Burianem.

Genealogie - zpracování rodných listů, obec Mořkov 17. – 18. století

Řešitel: Mgr. Zdeněk Cvikl

Výzkum rané užití občanské genealogie byl zaměřen na zpracování rodných listů pro obec Mořkov v 17. – 18. století a následné zpřístupnění pro badatelské účely v Genealogickém centru Valašska. Byly prováděny rozsáhlé excerpční práce v matričních materiálech ZAO Opava.

8.5.3. Oddělení péče o sbírky

Sledování výskytu plísní v ovzduší v depozitní hale II v Tylovicích

Řešitelé: Mgr. Markét Šimčíková

Depozitní hala II slouží jako depozitární prostor pro uložení fondu nábytku již od 70. Let 20. století. Vzhledem k dlouhodobě nevětranému prostoru došlo ke značnému zamoření ovzduší sporami plísní, jak prokázaly mikrobiologické odběry aeroskopem, proto bylo realizováno několik akcí na zlepšení této situace. V jarních měsících bylo spuštěno automatické větrání řízené řídicí jednotkou spouštějící ventilátory dle nastavených hodnot. Následoval několikadenní generální úklid provedený externí firmou Blankyt Plus s.r.o v součinnosti s pracovníky VMP. Díky oběma akcím se podařilo množství plísní v ovzduší snížit, avšak ne natolik, jak by bylo potřebné. Ve dvou termínech opakované mikrobiologické odběry vzorku vzduchu prokázaly, že plísně dovnitř pronikají z okolního prostředí (lesopark). Bude tedy potřeba v následujících letech provést ještě opatření proti vnikání spor plísní do interiéru objektu. Souběžně s těmito akcemi bylo taktéž nainstalováno monitorování RV a T prostředí bezdrátovým systémem Hanwell, který byl, co by doplněk stávajícího systému, pořízen z prostředků ISO.

Konzervátorsko-restaurátorský zásah na modelu lodi ze sbírek VMP

Řešitel: Mgr. Gabriela Obroučková

Cílem výzkumného úkolu bylo provést konzervátorsko-restaurátorský zásah na dřevěném modelu lodi Kryštofa Kolumba Santa Marii, který je součástí tzv. Klaudovy pozůstalosti. Dřevo i plachty z plátna jsou malované. Předmět byl pokryt v silné vrstvě prachovými částicemi, lanka byla přetrhaná, polychromie na několika místech popraskaná či zcela chyběla. V rámci průzkumu byly ve spolupráci s odborníky z VŠCHT provedeny analýzy barevné vrstvy na FTIR mikroskopu v reflektančním nebo ATR režimu v závislosti na charakteru vzorku. Na základě výsledů těchto metod průzkumů byl stanoven postup a metoda čištění a fixace barev. Během zásahu byly odstraněny prachové depozity, zpevněna, doplněna a retušována polychromie na trupu lodi a strážním koši. Byly vyrobeny a retušovány chybějící dřevěné detaily, vyrobena a navázána nová funkční lana. Rovněž byl vyroben vhodný stojan k bezpečnému uložení modelu a to jak pro prezentační, tak pro depozitární účely. Součástí úkolu bylo rovněž vyhotovení restaurátorské zprávy s fotodokumentací a

rukopisu článku. Model lodi byl umístěn do stálé expozice *Městečko pod Radhoštěm* ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, restaurátorská zpráva bude uložena v knihovně Oddělení péče o sbírky VMP a rukopis článku bude v lednu 2017 odeslán k recenznímu řízení k otištění v časopisu Fórum pro konzervátory-restaurátory. Výzkumný úkol byl řešen za finanční podpory v rámci projektu IP DKRVO Ministerstva kultury.

Srovnání výskytu plísní a jejich ošetření na polychromovaném nábytku v depozitářích VMP

Řešitel: Mgr. Tomáš Dostál

Výzkum probíhal ve spolupráci s mikrobiology, kteří na základě odběrů vzorků plísní z polychromovaného nábytku určují míru zasažení předmětu plísněmi a jejich životaschopnost. Byly provedeny tři odběry, jejichž výsledky potvrdily, že v depozitářích se nacházejí aktivní plísně, které jsou schopné se množit. U některých sbírkových předmětů se opakovaně vyskytují vysoké hodnoty kolonií plísní. Pozitivní zprávou je, že výskyt aktivních plísní je v menším počtu, než bylo původně předpokládáno. Na základě konzultací s odborníky byl po té zvolen postup prací, který zabrání kontaminaci nového depozitáře, nebo případně prostor konzervačního pracoviště. Napadené sbírky byly svezeny z depozitářů a umístěny do provizorní karantény. Následně bylo provedeno prvotní ošetření venku (mimo prostory depozitářů i konzervačních dílen) – hrubá očista a desinfekce předmětu. Po následných odběrech vzorků a vyhodnocení, které prokázaly, že se plísně zde již nevyskytují, je předmět převezen na konzervátorské pracoviště. V ateliéru je předmět detailně vyčištěn a po vyčištění desinfikován. Po opětovném potvrzení – negativním vyhodnocení stěrů plísní jsou předměty zafixovány a uloženy do nového depozitáře.

8.5.4. Metodické centrum

Stavebně-historický výzkum oblasti severovýchodní Moravy a Slezska

Řešitel: Mgr. Radek Bryol

Stavebně-historický výzkum objektů pro areál Kolibiska zaujímal především vyhodnocení veškeré dostupné literatury a ikonografických pramenů a terénní etnografický výzkum vybraných lokalit a jevů – např. filiální chlěvy na Jižním Valašsku,

seníky ve slezských Beskydech aj. Na základě terénního výzkumu byl vytipován soubor staveb, které jsou dostupné pro areál Kolibiska – vykazují konkrétní historické a etnografické hodnoty a jsou ve fyzickém stavu hodném originální prezentace (chlév z jižního Valaška, dva seníky na Morávce, chlév z Nového Hrozenkova, stodola ze Starých Hamrů, kurlok z Košařísk – originální sklep aj.). Postupně je jednáno s majiteli o odkupu nebo darování staveb, je prováděna stavebnětechnická a etnograficko-historická dokumentace. Další výběr probíhá na základě pramenů (fotodokumentace, ikonografie aj. – např. horský chlév archaické konstrukce z Nedašovského Závří, panská štenýřová pajta z Rožnovska). Provázání konkrétního prostředí s vytypovanými stavbami je základem celkové koncepce – libreta areálu Kolibiska, které bude předloženo v prvním čtvrtletí 2017.

8.5.5. Publikační činnost

Samostatné publikace

DRÁPALA, Daniel (ed.): *Anna Kutějová - Vzpomínky z Jasenné*. Jasenná - Rožnov pod Radhoštěm - Brno: Rodina Rokytova - Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm - Masarykova univerzita, 2016.

DRÁPALOVÁ, Lenka. *Jak jde kraj, tak se stroj. Průvodce expozicí o tradičním odívání na Valašku*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2016. 36 s.

DRÁPALOVÁ, Lenka: *Jak jde kraj, tak se stroj. A Guide to the Exhibition of Traditional Clothing in Wallachia*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2016. 36 s.

KŘENKOVÁ, Zuzana, KMOŠEK, Jiří a BRYOL, Radek (eds.). *Průzkum a dokumentace památek lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016.

KŘENKOVÁ, Zuzana, KMOŠEK, Jiří a BRYOL, Radek (eds.). *Transfer a rekonstrukce památek lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016.

KŘENKOVÁ, Zuzana, KMOŠEK, Jiří a BRYOL, Radek (eds.). *Prezentace a udržitelná péče o památky lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm – Sebranice: Valašské muzeum v přírodě – Spolek archaických nadšenců, 2016.

KYNCL, Josef. *Klíč k určování dřeva podle mikroskopických znaků; Měkké listnáče pro řezbu*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2016.

TICHÁ, Jana a KUČEROVÁ, Lenka, eds. *Dřevěný svět Josefa Heji a řezbář Hejova nožíku*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2016.

TICHÁ, Jana, ed. *Muzeum a identita: Etnologické pohledy*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, 2016.

Články v odborném tisku

BINDEROVÁ, Klára. Prodejna Folklorika při Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici. Ekologie muzejního obchodu. In *Museum vivum* 11. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2016, s. 69–76.

BRYOL, Radek. K současným hodnotám vesnického prostředí moravského Záhoří. *Národopisný věstník*. 2016, XXXIII (75), č. 1, s. 5–14.

BRYOL, Radek. Vytrvale ve stopách Jiřího Langra. *Národopisný věstník*. 2016, XXXIII (75), č. 2, s. 152–159.

BRYOL, Radek. Krajiny Jiřího Langra. *Valašsko – vlastivědná revue*. 2016, 37(2).

FOJTÁŠKOVÁ Alena: Historie fotografie ve sbírkách Valašského muzea v přírodě. In: Historická fotografie 2016. Technické muzeum v Brně a Národní archiv Praha, 2016, s. 78–95.

LIĐÁK, Petr. Dílna lidové umělecké výroby Valašského muzea v přírodě. In Museum vivum 11. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2016, s. 59–68.

LIĐÁK, Petr. Výstava salašnictví v Novém Hrozenkově (14. 6. – 12. 7. 1936). Valašsko. 2016, 37, č. 2, s. 26–28.

KUČEROVÁ, Lenka. Dřevěný svět Josefa Heji a řezbářů Hejova nožíku. In Museum vivum 11. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2016, s. 100–102.

PONČÍKOVÁ, Kristýna. Chov hospodářských zvířat a pěstování tradičních plodin v muzejní edukaci. In Museum vivum 11. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2016, s. 113–114.

ŠIMČÍKOVÁ, Markéta: Zpráva o účasti na Generální konferenci ICOM 2016 v Miláně. Museum Vivum 2016, s. 107–110.

8.6. KONFERENCE A SEMINÁŘE

Nejčastěji realizované způsoby sanace dřevěných konstrukcí historických staveb

Termín: 20. září 2016

Cílem semináře organizovaného ve spolupráci s firmou Thermo Sanace s.r.o. bylo představení metod sanace dřevěných prvků historických staveb a specifikace podmínek, za kterých lze tyto metody používat. Na semináři přednášeli odborníci z řady vědecko-výzkumných pracovišť ČR (Mendelova univerzita, Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i., Výzkumný a vývojový ústav dřevařský aj.)

Mikroskopické určování dřevin

Termín: 30. listopadu 2016

Metodické centrum pro muzea v přírodě spolu s dendrochronologem Ing. Josefem Kynclem uspořádalo pracovní seminář, který proběhl 30. listopadu 2016 v konferenčním sále Sušáku ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Seminář byl zaměřený zejména na potřeby pracovníků muzeí v přírodě, památkové péče, restaurování dřevěných objektů. Programem byl popis určovacích znaků a jejich použití podle dichotomického klíče a praktické cvičení účastníků při určování dřeva dle mikrofotografií. Doplněním bylo vyhodnocování makroskopických znaků několika nejdůležitějších dřevin.

8.7. OSTATNÍ ODBORNÁ ČINNOST

8.7.1. Účast odborných pracovníků na konferencích, seminářích a workshopech

Active ageing jako výzva pro kulturu v ČR: Role kultury a umění v procesu aktivního stárnutí

Místo konání: Praha

Termín: 29. – 30. 5. 2016

Zúčastnili se: Eva Románková

1st China – Central and Eastern European Countries Expert-Level Forum on the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage

Místo konání: Krakow, Polsko

Termín: 11. – 13. 10. 2016

Zúčastnili se: Eva Románková

Název příspěvku: Lists of intangible Cultural Heritage: The Beginning or the End of Sustainability?

24th General Conference ICOM: Museum and Cultural Landscapes

Místo konání: Miláno, Itálie

Termín: 3. – 9. 7. 2016

Zúčastnily se: Markéta Šimčíková, Šárka Kramolišová

Kolokvium Jak pracuje tým

Místo konání: Přerov

Termín: 27. – 28. 6. 2016

Zúčastnily se: Kristýna Pončíková, Eva Románková, Milena Bahounková

Konference Antiqua Biblio

Místo konání: Olomouc

Termín: 9. – 10. 11. 2016

Zúčastnili se: Anna Borová

Konference konzervátorů a restaurátorů AMG ČR

Místo konání: Brno

Termín: 13. – 15. 9. 2016

Zúčastnili se: Markéta Šimčíková, Luděk Dvořák, Gabriela Obroučková, Kateřina Dostálová, Libuše Matochová

Název příspěvku: Luděk Dvořák: Restaurování galalitového stolu ze sbírek VMP

Kultúrne dedičstvo a identita

Místo konání: Nitra

Termín: 25. – 26. 5. 2016

Zúčastnili se: Eva Románková

Název příspěvku: *Seznamy nemateriálního kulturního dědictví – požehnání nebo prokletí?*

Livestock Husbandry and Traditional Farm Plants Cultivation in Museum Education

Místo konání: Szreniawa, Polsko

Termín: 13. – 15. 5. 2016

Zúčastnili se: Helena Cviklová, Kristýna Pončíková

Mobilita sbírek – ochrana proti zabavení

Místo konání: Praha

Termín: 23. 9. 2016

Zúčastnili se: Helena Cviklová, Lenka Kučerová

Pracovní setkání zástupců paměťových institucí v gesci Sekce kulturní dědictví Ministerstva kultury se zástupci Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. Světové války

Místo konání: Praha

Termín: 16. 6. 2016

Zúčastnili se: Zdeněk Cvikl, Lenka Kučerová

Odborný seminář při příležitosti životního jubilea výjimečné osobnosti stredo európskej etnológie a muzeológie PhDr. Jiřího „Jura“ Langer, CSc.

Místo konání: Zuberec

Termín: 16. 6. 2016

Zúčastnili se: Radek Bryol, Jindřich Ondruš

Název příspěvku: Jiří Langer a Valašské muzeum v přírodě

Restaurování/konzervování historického textilu

Místo konání: Valašské Meziříčí

Termín: 30. 6. 2016

Zúčastnily se: Dita Adamová, Libuše Matochová

Seminář knihovníků muzeí a galerií ČR

Místo konání: Hradec Králové

Termín: 13. – 15. 9. 2016

Zúčastnili se: Anna Borová

STOP Dřevo a opravy historických budov

Místo konání: Praha

Termín: 1. 12. 2016

Zúčastnili se: Tomáš Dostál, Luděk Dvořák, Martin Děckuláček

Strážnické sympozium Prezentace tradiční lidové kultury v muzeích – nové přístupy, trendy, zkušenosti

Místo konání: Strážnice

Termín: 5. – 6. 9. 2016

Zúčastnily se: Kristýna Pončíková

**Systematic Approach to Preservation of Wooden Architecture Monuments
Emergency Prevention Activities on Wooden Architecture Monuments**

Místo konání: Petrozavodsk, Rusko

Termín: 12. – 17. 9. 2016

Zúčastnili se: Tomáš Dostál, Martin Děckuláček

Textil v muzeu

Místo konání: Brno

Termín: 7. – 8. 6. 2016

Zúčastnily se: Dita Adamová, Libuše Matochová, Klára Binderová

Venkov, rolník a válka ve střední Evropě novověku. Od válek šestnáctého století do války studené

Místo konání: Praha

Termín: 13. – 14. 10. 2016

Zúčastnily se: Petr Lidák

Wołosi i gospodarka szalaśnicza – jedność i różnorodność kultury wołoskiej

Místo konání: Sanok, Polsko

Termín: 26. – 27. 8. 2016

Zúčastnili se: Radek Bryol, Jindřich Ondruš, Miroslav Románek

8.7.2. Odborné přednášky a výuka

Denní stacionář pro seniory ve Chvalčově

Název: **Masopustní zvyky na Valašsku**

Anotace: Přednáška o zvykosloví vázícím se k období masopustu na Valašsku.

Termín: 9. 2. 2016

Přednášející: Jana Tichá

Název: **Od Adventu po Tři krále**

Anotace: Přednáška o valašských zvycích adventního a vánočního období.

Termín: 28. 11. 2016

Přednášející: Jana Tichá

Název: **Od Martina po Tři krále**

Anotace: Přednáška o valašských zvycích uvedeného období.

Termín: 16. 10. 2015

Přednášející: Jana Tichá

Ústav evropské etnologie, Masarykova univerzita

Název: **UNESCO a ochrana nemotného kulturního dědictví**

Anotace: Přednášky pro studenty magisterského studia etnologie včetně zadání a vyhodnocení semestrálních prací (cvičné návrhy na zápis prvků do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury).

Termín: 26. 4. a 3. 5. 2016

Přednášející: Eva Románková

SOŠ Litvínov-Hamr

Název: **Praktická výuka studentů oboru umělecký truhlář**

Anotace: Byly realizovány dva pětidenní workshopy, které se konaly ve výukovém středisku na konzervátorsko-restaurátorském pracovišti ve Frenštátě p. R. Obou workshopů se zúčastnilo šest studentů společně s jejich mistrem výcviku. V únorovém bloku studenti vyráběli dřevěné truhlíčky. Jejich úkolem bylo inspirovat se originálem z 2. poloviny 19. století a přizpůsobit té době i zpracování materiálu (ruční

opracování povrchu dřeva hoblováním, řezáním, broušením, včetně konstrukčních spojů a výroby dřevěných hřebíků). Cílem listopadového bloku byla výroba stoliček opět za použití ručního opracování povrchu materiálu starými technologiemi. Vedení školy možnost zdokonalit své žáky ve výše uvedených dovednostech mimořádně oceňuje a rádi by v realizaci workshopů pokračovali i nadále.

Termín: 1. – 5. 2. 2016 a 31. 10. – 4. 11. 2016

Přednášející: Luděk Dvořák

8.8. GRANTY A DOTACE

Útvar pro odbornou činnost v roce 2016 čerpal finanční prostředky z následujících dotačních titulů:

PROGRAM ISO

Název programu: ISO B Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví

Název projektu: Digitalizace sbírkových fondů Valašského muzea v přírodě

Jméno řešitele: Mgr. Zdeněk Cvikl

Doba řešení: 20. 7. – 30. 11. 2016

Celkové náklady na realizaci projektu: 334.368 Kč

Výše poskytnuté dotace: 165.000 Kč

Finanční prostředky z programu ISO/B na evidenci a dokumentaci movitého kulturního dědictví v roce 2016 byly využity v souladu s praktickým naplňováním inovované Koncepce dokumentace a evidence hmotného a nehmotného kulturního dědictví v digitální podobě ve VMP ze dne 31. 10. 2013 a Vnitřní směrnice k provádění digitalizace ve VMP ze dne 6. ledna 2014.

Z programu byl realizován nákup technického vybavení, které nahradilo zastaralé a svým výkonem již nedostačující technické vybavení digitalizačního pracoviště VMP. Hlavní položku představoval outsourcing – inventarizace a spárování dat včetně doplnění textových metadat v odborné evidenční databázi BACH sbírkových fondů VMP.

Celkem zpracováno 15 800 inventárních položek, z toho:

Založení chybějící karty (nová karta) v el. podobě 12 313 položek

Rozpis skenů (více sb. předmětů) 1 192 položek

Celkem opraveno a nově zpracováno 13 505 položek

Výsledky jsou publikovány v on-line katalogu sbírkových fondů na webových stránkách VMP.

Název programu: ISO/D-c Náročné konzervování, restaurování a preparování

Název projektu: Radiový systém monitorování mikroklimatu Hanwell-doplněk systému

Jméno řešitele: Mgr. Markéta Šimčíková

Doba řešení: říjen – prosinec 2016

Celkové náklady na realizaci projektu: 170 864,-Kč

Výše poskytnuté dotace: 153 000,-Kč

V rámci ISO/D-b byl zakoupen a nainstalován doplněk systému radiového monitorování mikroklimatu Hanwell do depozitních hal Tylovice. Akci provedla firma TR Instruments spol. s r. o. přes výběrové řízení přímým zadáním, neboť tato firma je výhradním dodavatelem tohoto monitorovacího systému.

Název projektu: Konzervátorsko-restaurátorský zásah na orchestrionu značky Klepetář, inv.č. 61 652

Jméno řešitele: Mgr. Markéta Šimčíková

Doba řešení: srpen – prosinec 2016

Celkové náklady na realizaci projektu: 125 000,-Kč

Výše poskytnuté dotace: 112 000,-Kč

Z prostředků ISO/D-a bylo financováno náročné restaurování orchestrionu firmy Klepetář Praha, inv. č. 61 652, při němž byl předmět uveden do funkčního stavu a je prezentován v rámci expozice hospody s kupeckým krámem ze Zděchova v areálu Valašské dědiny. Hudební nástroj restauroval Jiří Červenka.

NORSKÉ GRANTY

Název programu: CZ06 – Kulturní dědictví a současné umění

Název projektu: **Jak jde kroj, tak se stroj (EHP-CZ06-OV-1-040-2014)**

Jméno koordinátora: Mgr. Eva Románková

Datum realizace: 12. 1. 2015 – 31. 5. 2017

Celkové náklady na projekt: 21.128.900 Kč

V roce 2016 muzeum pokračovalo v realizaci projektu, který započal v roce 2015. Především bylo dokončeno výběrové řízení a proběhla realizace dlouhodobé expozice *Jak jde kroj, tak se stroj*. Výstava byla otevřena 4. prosince za účasti ministra kultury i zástupců norského partnera projektu muzea Maihaugen v Lillehammeru. S tvorbou expozice byla spojena příprava sbírkových předmětů, řešení monitoringu a úpravy mikroklimatu ve výstavní místnosti a propagace projektu i samotné výstavy. Byl vydán průvodce v českém a anglickém jazyce a rozpracován katalog k výstavě. Zároveň byla dokončena digitalizace 15000 sbírkových předmětů a byl spuštěn online katalog textilní sbírky, který je dostupný na adrese

http://vademecum.vmp.cz/vademecum_katalog/permalink?xid=E95278DE1B4211E6B4190018F30902A3&modeView=LIST.

Projekt bude uzavřen a vyúčtován na jaře 2017.

Kulturní aktivity – Podprogram C: Projekty zaměřené na významné prezentační aktivity příspěvkových organizací (muzeí a galerií) zřizovaných MK (OMG)

Název projektu: **Vstupní expozice k areálu Valašská dědina (MK 37995/2016 OMG)**

Jméno řešitele: Ing. Šárka Kramolišová, Mgr. Petr Lidák

Datum realizace: 1. 1. 2016 – 31. 12. 2016

Celkové náklady na projekt: 736 689, 92 Kč

Výše poskytnuté dotace: 350 000,- Kč

Expozice *Valašská dědina – opravdu zmizelý svět?* tvořící vstupní část areálu Valašská dědina umožňuje nahlédnout do života našich předků a zároveň nabízí

inspiraci pro současný život. V několika zastaveních charakterizuje základní pilíře lidského života – např. bydlení, obživu, zdraví, rodinu, víru aj.; pomocí kontrastů minulosti a současnosti vede návštěvníky k zamyšlení nad dobou a také jej směřuje - čeho si dále všimnout, co v areálu hledat. Využívá k tomu klasické výstavní prvky – prezentaci předmětů a je obohacena o interaktivní prvky (mletí zrna...). Na výstavu navazují tři nové specializované prohlídkové okruhy: *Podívej se, jak to bylo, když se na dědině žilo*, *Krok za krokem dědinou jdeme s ovčí rodinou* a *Od trnky ke vdolku*.

Institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace

Název projektu: **Konzervátorsko-restaurátorský zásah na modelu lodi ze sbírek Valašského muzea v přírodě**

Jméno řešitele: Mgr. Gabriela Obroučková

Datum realizace: 1. 1. 2016 – 2. 12. 2016

Celkové náklady na projekt: 66 937,- Kč

Výše poskytnuté dotace: 59 200,- Kč

Cílem úkolu bylo provést komplexní konzervátorsko-restaurátorský zásah na modelu lodi Kryštofa Kolumba *Santa Marii* včetně pořízení restaurátorské zprávy s fotodokumentací a rukopisu článku, který bude v následujícím roce předán redakci Fórum pro konzervátory-restaurátory k oponentnímu řízení. Restaurovaný model lodi byl umístěn ve stále expozici *Městečko pod Radhoštěm* ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

8.9. ZEMĚDĚLSKÁ ČINNOST

Nedílnou součástí presentační činnosti Valašského muzea je od 70. let minulého století také zemědělské oddělení, které svou činností především v rámci areálu Valašské dědiny prezentuje návštěvníkům tradiční zemědělství valašského regionu.

Hlavní náplní oddělení je především údržba jednotlivých areálů muzea (údržba zeleně, sadovnické úpravy, sezónní výsadby, rekultivační práce a prořezávky porostů, zimní údržba komunikací, atd.) a také pozemků přiléhajících k muzeu,

celkově se jedná o výměru cca 80 ha. Tradiční zemědělství je prezentováno ve dvou rovinách, z pohledu živočišné a rostlinné výroby.

Chov zvířat

Živočišná výroba je ve Valašské muzeum zaměřena především na chov domácích zvířat, která byla v minulosti charakteristická pro valašské usedlosti a způsoby hospodaření. V rámci Národního programu udržování genetické diverzity je chováno stádo původního plemene ovcí Valaška, kdy k 1. 1. 2016 byl celkový stav stáda 32 ks bahnic a 1 ks plemenného berana. Bahnění ovcí proběhlo v průběhu měsíce března a narodilo se celkem 37 ks jehňat (16 ks jehniček a 21 ks beránků). V podzimním období byla provedena selekce stáda, kdy jehňata byla rozprodána do různých chovatelských hospodářství a část jehňat byla prodána za účelem porážky s tím, že základního stádo k 31. 12. 2016 mělo 32 ks zvířat. Od roku 2009 byl na našem hospodářství obnoven chov skotu plemene Česká červinka. V průběhu roku 2016 jsme chovali 2 ks krav a 1 ks volka. V měsíci dubnu došlo k otelení jedné krávy a narozené tele – jalovice bude zařazena do dalšího chovu na našem hospodářství. Z dalších druhů hospodářských zvířat jsou chovány kozy domácí bílé, koně – klisna a valach plemene Slezský norik, osel, hrabavá a vodní drůbež, prase a králíci. Koně jsou využívány na polní práce, tahání povozu a při provozu bryčky na programech a zajištění svatebních obřadů.

Pěstování rostlin

Rostlinná výroba je zaměřena kromě zabezpečení krmivové základny (píce, seno, atd.), také na prezentaci tradičních zemědělských plodin, tedy starých a krajových odrůd. V rámci spolupráce s výzkumnými ústavami a institucemi sdružujícími se pod Centrální genovou bankou v Praze-Ruzyni jsou návštěvníkům představeny tradiční zemědělské plodiny minulosti z oblasti obilovin (Gengel, Křibice, Špalda, Pšenice dvouzrnka, pohanka, rosička, ječmen nahý, proso atd.), luskovin (odrůdy pěstované do roku 1950, hrachory, hrách setý, fazol – popínavý, šarlatový, keříčkový, bob zahradní), technických plodin (len setý, konopě setá). Z dalších druhů jsou zastoupeny aromatické a léčivé rostliny, salátová zelenina a cibulová zelenina. Okrasné a hrnkové rostliny jsou prezentovány sortimentem pelargónií a fuchsii z let 1887–1930 doplňující interiérová vybavení jednotlivých objektů v areálech muzea. Nedílnou součástí areálu Valašská dědina je ucelená živá sbírka starých a krajových

odrůd ovocných dřevin, ve které je zastoupena odrůdová skladba jádrovin a peckovin – slivoně a třešně z etnografické části Valašska (70 položek).

Při výrobě krmivové základny pro hospodářská zvířata bylo v roce 2016 vyprodukováno celkem 41,5 tun sena a senáže.

Další činnost na úseku rostlinné výroby v roce 2015 zahrnovala spolupráci s Výzkumným ústavem bramborářským Havlíčkův Brod, oddělení genetických zdrojů, při výsadbě a pěstování původních odrůd brambor, které byly v podzimním období sklizeny a uchovány pro výsadbu v dalším roku.

Další činnost

Z další činnosti na úseku rostlinné výroby pokračovala v roce 2016 spolupráce s Výzkumným ústavem bramborářským Havlíčkův Brod, oddělení genetických zdrojů, při výsadbě a pěstování původních odrůd brambor, které byly v podzimním období sklizeny a uchovány pro výsadbu v dalším roku. Dále pracovníci zemědělského oddělení v době vegetačního klidu prováděli rozsáhlé probírky a řezy náletových dřevin v areálech a na pozemcích VMP. V rámci *Projektu péče o stromy a zabezpečení bezpečnosti návštěvníků* bylo v roce 2016 pokračováno ve zdravotních a bezpečnostních ořezech stromů v areálech VMP. Tyto výškové práce pomocí stromolezecké techniky prováděla firma Arboss Nový Jičín a celkové náklady činily 58.080,-Kč. V roce 2016 se pokračovalo v likvidaci škod na lesních porostech, zejména na populaci jehličnanů (smrků) z důvodu nadměrného rozšíření stromových škůdců – kůrovců. Vytěžena dřevní hmota byla využita pro potřeby VMP a to jako palivo a na řezivo k dalšímu využití. V průběhu jarního a podzimního období byla prováděna výsadba jehličnanů v areálech VMP, kdy bylo celkem vysazeno 700 ks sazenic jedlí, smrků a borovic.

Dotace a kontroly

Na základě podané žádosti byly v roce 2016 VMP poskytnuty dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu ve výši 263.591,-Kč, čemuž předcházely v průběhu roku kontroly na našem hospodářství a to ze strany Státního zemědělského intervenčního fondu SZIF Olomouc a České plemenářské inspekce.

Naplňování Koncepce řešení exteriérů Valašské dědiny

V rámci naplňování koncepce došlo k obnově paseky pod objektem chalupy bezzemka, tedy odplevelení náletových a agresivních dřevin. Byla provedena nová náhradní výsadba 80 kusů smrků a jedlí v prostoru za ledovnou, kde byla postavena také lesní oplocenka. Dále byl rekultivován pozemek nad nově vystavěným „Domem pod Strání“, kde došlo k likvidaci náletových dřevin, výsadbě jedlí, smrků a borovic (cca 120 ks stromků).

Na ukázkových políčkách byl rozšířen sortiment – byla vyseta krmná řepa, k bramborám bylo doplněno zelí a kvaky. V prostoru pod ledovnou a na louce nad Šturalovou usedlostí byla prezentace obohacena o sušení sena na ostrévkách.

V roce 2017 plánuje VMP vysadit školní zahrádku u školy z Miloňova. Za tímto účelem proběhla rekultivace pozemku, založení zahrádky a příprava půdy pro výsadbu.

Ostatní činnost

V průběhu roku 2016 pokračovala spolupráce se Střední školou zemědělskou a přírodovědnou v Rožnově p. R., kdy na zemědělském oddělení probíhala odborná individuální praxe studentů této školy a dále spolupráce s dobrovolníky muzejního spolku, kteří se aktivně podíleli na plnění úkolů zemědělského oddělení.

Během programové nabídky Valašského roku zemědělské oddělení úzce spolupracuje na přípravách a realizaci některých programů (např. Masopust, Velikonoce na Valašsku, Velký redyk, Vánoce na Valašsku, atd.). Dále zabezpečuje ve spolupráci s provozním útvarem služby návštěvníkům - projíždky bryčkou a spolupráci při přípravách svatebních obřadů. V roce 2016 zemědělské oddělení zajistilo přípravu a průběh výstavy *Úroda z polí zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex...*

9. TECHNICKÝ ÚTVAR

V roce 2016 došlo k organizačním a personálním změnám ve složení technického útvaru:

- náměstek útvaru: Ing. Milan Gesierich
- oddělení truhlářské výroby
 - vedoucí oddělení: Ján Halko
 - počet zaměstnanců 4 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení obnovy památek a údržby
 - vedoucí oddělení: Pavel Žabčík
 - počet zaměstnanců 17 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení stavebně technické dokumentace
 - vedoucí oddělení: Olga Holišová
 - počet zaměstnanců 2 (včetně vedoucího oddělení)
- oddělení dopravy, energetiky, požárně bezpečnostní technik, krizové řízení
 - vedoucí oddělení: Jiří Vašut
 - počet zaměstnanců 3 (včetně vedoucího oddělení)

9.1. INVESTIČNÍ A STAVEBNĚ REKONSTRUKČNÍ PRÁCE

VMP Rožnov p. R., areál Pustevny, Libušín – obnova objektu po požáru

134V112000312 (dotace z MKČR, dárců a ostatních subjektů 4 932 423,-Kč v roce 2016)

Výběrové řízení na dodavatele stavby

Dne 22. 12. 2015 byla ve věstníku VZ uveřejněna veřejná zakázka na realizaci stavby pod názvem „Obnova objektu národní kulturní památky areál Pustevny objekt Libušína s restauračním provozem a bytem správce“, druh zakázky – otevřené řízení dle §27 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů.

Do otevřeného výběrového řízení podalo své nabídky pět firem:

- Společnost pro obnovu Libušína, IMOS Brno a.s., Olomoucká 174, Brno

- ARCHAT, s.r.o., Branky 291/16, Ostopovice
- COMMODUM spol. s r.o., Valašská Bystřice 225
- VW WACHAL a.s., Tylova 220/17, Kroměříž
- Metrostav a.s., Koželužská 2450/4, Praha-Libeň

Otevírání obálek proběhlo dne 11. 2. 2016. Jmenovaná komise v počtu tří členů otevřela nabídky a posoudila správnost a úplnost požadovaných údajů.

- Prokázání splnění základních kvalifikačních předpokladů dodavatele
- Prokázání splnění profesních kvalifikačních předpokladů dodavatele
- Prokázání ekonomické a finanční způsobilosti
- Prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů dodavatele

Všechny firmy byly pro zjištění některých nejasností vyzvány k objasnění nabídky. Po znovuposouzení kvalifikace dodavatelů dne 26. 2. 2016 se komise usnesla, že všechny nabídky splnily požadavky a žádný uchazeč nebyl při otevírání obálek vyloučen.

Hodnotící komise pro výběr dodavatele stavby zasedala dne 26. 2. 2016 ve Valašském muzeu. Komise v počtu 7 členů se skládala ze zaměstnanců VMP, zástupce MKČR a fy Masák & Partner, s.r.o. Hodnotící komise hodnotila nabídky v souladu s § 79 zákona č. 137/2006 Sb. podle základního hodnotícího kritéria „Nejnižší nabídková cena bez DPH“.

Komise posuzovala, zda některá nabídková cena nejeví známky mimořádně nízké ceny.

Komise doporučila zadavateli rozhodnout o výběru nabídky s nejnižší cenou a zadat veřejnou zakázku uchazeči ARCHAT, s.r.o., neboť jeho nabídková cena je nejnižší. Nabídková cena 65 823 140,00 Kč je nižší než předpokládaná hodnota předmětu veřejné zakázky - předpokládaná cena dle projektové dokumentace činila 84 264 215,- Kč bez DPH (obě částky jsou mimo vybavení interiéru a technologie kuchyně).

Po oznámení zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky podala dne 14. 3. 2016 fy VW WACHAL a.s. námitku proti úkonům zadavatele při posouzení dokladů k prokázání kvalifikace.

Dne 15. 3. 2016 byla datovou schránkou doručena druhá námitka fy Metrostav a.s. proti rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky a proti dalším úkonům zadavatele.

Dne 24. 3. 2016 zaslala fa VW WACHAL a.s. zpětvzetí námitek. Téhož dne rozhodl zadavatel (VMP) o nevyhovění námitkám fy Metrostav a.s., které nebyly v souladu s ustanovením § 110 zákona o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. I přes to se zadavatel v zájmu dodržení základních zásad postupu při zadávání VZ námitkami stěžovatele zabýval, jako by byly řádně v souladu se zákonem.

Dne 18. 4. 2016 byla s vybraným uchazečem – firmou ARCHAT, s.r.o., podepsána smlouva o dílo č. 2016/56/S.

Výběrové řízení na výkon TDI a BOZP

Proces obnovy národní kulturní památky je poměrně náročná činnost pro všechny zúčastněné. Dle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. je povinností stavebníka zvláště u stavby financované z veřejného rozpočtu, zajistit technický dozor nad prováděním stavby (TDI) a dle zákona č. 309/2006 Sb. určit koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (BOZP).

TDI bude provádět dohled nad správnými postupy provádění stavby a včasným vyhotovením prací, aby byly prováděny v souladu s prováděcí dokumentací, stavebním zákonem a zákonem a státní památkové péči. Koordinátor BOZP bude dbát na dodržování podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na stavbě.

Valašské muzeum vypsalo dle § 38 zákona č. 137/2006 Sb. veřejnou zakázku na služby, jejímž obsahem je výkon TDI a koordinátora BOZP, s předpokládanou hodnotou 3,3 mil. Kč bez DPH bez opčního práva, které bude max. 30% předpokládané hodnoty VZ nebo původní ceny VZ.

Do zjednodušeného podlimitního řízení se přihlásilo sedm uchazečů.

- CECG-ENGINEERING, a.s., Nádražní 545/166, Ostrava-Přívoz
- INVESTIŽENÝRING a.s., Kapucínské nám. 303/5, Brno
- Ing. Petr Vinklárek, Sladké 2335, Rožnov pod Radhoštěm
- SAFETY PRO s.r.o., Přerovská 434/60, Olomouc-Holice
- LAVI ENGINEERING s.r.o., Rozmarná 427, Hovorčovice

- B.O.N. engineering s.r.o., Ciolkovského 845/16, Praha-Ruzyně
- K+H správci staveb s.r.o., V zátiší 810/1, Ostrava-Mariánské Hory

Hodnotící komise pro výběr TDI zasedala dne 6. 6. 2016. V jednom dni bylo provedeno otevírání obálek i hodnocení nabídek. Komise hodnotila nabídky v souladu s § 79 zákona č. 137/2006 Sb. podle základního hodnotícího kritéria „Nejnižší nabídková cena bez DPH“.

Komise posuzovala, zda některá nabídková cena nejeví známky mimořádně nízké ceny. Komise doporučila zadavateli rozhodnout o výběru nabídky s nejnižší cenou a zadat veřejnou zakázku uchazeči LAVI ENGINEERING s.r.o., neboť jeho nabídková cena je nejnižší. Nabídková cena 1 615 550,00 Kč (bez DPH) je nižší než předpokládaná hodnota předmětu veřejné zakázky.

Dne 21. 6. 2016 byla s vybraným uchazečem – firmou LAVI ENGINEERING s.r.o. podepsána smlouva příkazní č. 2016/92/S.

Předání stavby

Předání a převzetí staveniště proběhlo 1. 7. 2016 za účasti zástupců objednatele (VMP), TDI (LAVI ENGINEERING s.r.o.), zhotovitele (ARCHAT, s.r.o.) a AD (Masák & Partner, s.r.o.) na Pustevnách, kde byla zhotoviteli rovněž předána projektová dokumentace pro provádění stavby s pravomocným stavebním povolením a vyjádřeními dotčených orgánů a správců inženýrských sítí.

Realizace obnovy

Po předání staveniště a projednání harmonogramu postupů prací a financování zakázky byly započaty práce na obnově objektu. Také byla dohodnuta podoba procesu posuzování prvků pro navrácení/opravy a navrácení/použití na jiném místě/nahrazení replikou/do expozice, způsob značení demontovaných prvků a poloha zařízení staveniště, na kterém budou prvky tříděny.

Jako první byla provedena demontáž a bourání torza objektu – zbytků krovu nad Parmou, roubení obvodové konstrukce Parmy a jídelny a postupné rozebrání objektu Pustevenky.

Ještě před samotnou demontáží roubení polygonální části jídelny bylo rozhodnuto o zachování zbylých fragmentů sgrafit na vnitřních stěnách.

Sgrafita: po požáru a jeho hašení se na zbylých omítkách v interiéru dochovaly fragmenty figurální sgrafitové výzdoby - „Radegast“ a „Starý Slovan“. Dle vypracovaného restaurátorského záměru budou tyto konzervovány a sneseny z vyhořelé budovy. Dále bude provedena fixace a konzervace a vše bude uloženo v depozitáři VMP. Na transfer sgrafitových omítek byl vypracován restaurátorský záměr, který byl schválen odborem památkové péče KÚZK a NPÚ.

Demontáž dřevěných konstrukcí: zhotovitel prováděl postupnou demontáž dřevěných částí roubení objektu a požádal o posouzení demontovaných částí označených identifikačními štítky. Jednotlivé označené prvky roubení byly rozloženy na plochu zařízení staveniště a bylo provedeno jejich posouzení z hlediska poškození vlhkostí, houbou, dřevokazným hmyzem a jejich použitelnosti pro zpětné využití.

Prvky vyřazené z důvodu velkého poškození budou odvezeny na skládku, ostatní prvky budou ošetřeny prostředkem proti houbám a dřevokaznému hmyzu, uloženy na suchém a větraném místě v halových prostorách zhotovitele a při obnově budou navráceny do objektu na původní místo. Posouzení se zúčastnili zástupci VMP, KÚZK odboru památkové péče, NPÚ Kroměříž, TDI a zhotovitel stavby.

Při posuzování prvků byl zpracován protokol o posouzení demontovaných částí krovu, stropu a roubení objektu.

Bourání základových konstrukcí: bylo provedeno vybourání základového zdiva pod objektem Pustevenky a základových konstrukcí pod kuchyní. Před započítím výkopových prací bylo provedeno ohlášení Archeologickému ústavu Brno a zaslána objednávka k provedení záchranného archeologického průzkumu.

Rozebrání kachlových kamen: Kachlová kamna v částech Parmovy přístavby a Libušína – byla rozebrána, jednotlivé prvky byly označeny a byl proveden náčrt pohledů jednotlivých stran s popisem. Vzhledem k tomu, že se nejedná o originální prvky, byla rozebraná kamna převezena k uskladnění v depozitáři VMP.

Komíny: po podrobné obhlídce stávajících komínových těles bylo odborníkem konstatováno, že kameny včetně hlavic, jsou značně narušeny požárem (křehké, vyžíhané). Bylo zjištěno, že komín v jídelně je v havarijním stavu a hrozí jeho zřícení. Proto bylo provedeno jeho okamžité zbourání se zaznamenáním jednotlivých

kamenů. Na základě statického posudku byl zpracován záměr obnovy, který byl předložen odboru památkové péče KÚZK ke schválení. Po zbourání komína bylo zjištěno jeho nedostatečné založení, proto bude projektantem zpracován návrh na novou základovou konstrukci.

Trafostanice: při demontáži roubených obvodových stěn Parmovy přístavby bylo zjištěno, že technologie trafostanice je uchycena na jedné ze stěn určených k demontáži. Aby bylo možné tuto demontáž realizovat, bylo nutné provést stavební úpravy a připravit novou zadní stěnu s ocelovou konstrukcí pro uchycení technologie. Této skutečnosti předcházela mnohá jednání s ČEZ – majitelem rozvodných sítí na Pustevnách. Zhotovitel dodal do trafostanice v předstihu nový transformátor, který bude po realizaci Pustevenky přemístěn do jejího suterénu.

Projednání použití nátěrů na stavbě: zhotovitel předložil k posouzení typ a vzorníky barev, dále byl projektantem předložen kontrolní vzorek dřeva s nátěry namíchanými dle historických receptur v souladu DPS. Po odsouhlasení olejových barev OTOSON, které jsou vyráběny stejnými technologiemi, jako je předepsáno v PD, bylo provedeno vyvzorkování na dřevěný trám. Zhotovitel také předložil k posouzení vzorky dřeva napuštěného karbolíneem – určené pro obvodové nosné konstrukce srubu.

Sanace platformy a dřevěných prvků proti dřevomorce: vzhledem k nálezu rozšířené dřevomorky domácí v celém objektu a již dřívějšímu jejímu výskytu také ve sklepních prostorách, zhotovitel navrhuje ošetření celé platformy a stávajících dřevěných konstrukcí mikrovlnným zářením.

Vrty pro tepelná čerpadla – PD: na základě memoranda o společném postupu při obnově objektu Libušín ze dne 17. 12. 2015, sepsaného mezi VMP a Tanda-voda s.r.o., Tanda-nemovitosti s.r.o., Na kopci s.r.o., projektant předložil projekt pro stavební povolení na nové umístění vrtů pro tepelná čerpadla. Jedná se o 12 vrtů o max. hloubce 150m, které budou realizovány za účelem vytápění a přípravy teplé vody v objektu Libušín. Vrty budou rozmístěny okolo objektu Maměnka.

Přerušeni prací na Pustevnách

V průběhu měsíce října se měly na Libušíně odehrávat mokré procesy - podlahové betony a přezdívaní základů. Ty však vyžadují příznivější klima po dobu vyzrání. Dne 5. 10. 2016 napadl na Pustevnách první sníh. Sněhová pokrývka dosáhla 30 cm. Vzhledem k nepříznivým podmínkám, a dle předpovědi počasí, která nepředvídá příchod teplejší vlny, musela firma Archat s.r.o. průběh prací přerušit. Toto předčasné přerušeni prací by mohlo mít dopad na odsouhlasený harmonogram prací.

Další aktivity budou soustředěny na přípravu srubu.

Dar Lesů ČR a Vojenských lesů, kácení dřeva

Na základě příslibu Státního podniku Lesy ČR a následovně i Vojenských lesů a statků na dar dřeva na obnovu objektu byla mezi VMP a Lesy ČR podepsána darovací smlouva. Dne 12. 10. 2016 byla svolána schůzka za účasti zástupců všech stran.

Výběr lokality: provedl zástupce Lesů ČR, s.p., Ing. Jaromír Válek. Vybraná lokalita – „Střížárna“ v katastru Prostřední Bečva odpovídá zadávacím podmínkám (situováním, nadmořskou výškou) i potřebným poměrem druhů dřeva (smrk/jedle). Z důvodu předcházení úrazu upozornil na důležitost synchronizace kácení a odvozu dříví – koně/traktor.

Kácení stromů: Probíhala jednání o termínu a kácení dřeva, snahou bylo přiblížit se těžbou dřeva době před 100 lety (vliv doby těžby na kvalitu dřeva – načasování na fáze měsíce). Termín zahájení kácení byl určen na 15. 11. 2016. První kácení probíhalo za účasti médií (viz níže). Kácení a transfer kulatiny prováděly Vojenské lesy a statky ČR, s.p.

Přepravu dřeva zajišťovaly Vojenské lesy. Dřevo bylo stahováno z lesa koňskými potahy a traktory na dostupné místo, kde bylo prováděno přeložení na přepravní techniku. Poté bylo převáženo do vlastních prostor zhotovitele stavby (pila na Bystřičce), které jsou vzdáleny cca 35km.

Inventarizace: Evidence stromů probíhala ihned po skácení. První výběr probíhal přímo na místě, stromy které neodpovídaly rozměrově (malý průměr), nebo měly velký podíl nepoužitelné vlákniny, byly odvezeny do areálu VMP. Každý strom byl

označen číselným kódem a zapsán do dodacího listu (označení, druh, délka, průměr). Všechny seznamy jsou součástí předávacího protokolu.

Předání daru: Předání daru proběhlo 3. 1. 2017 a bylo stvrzeno předávacím protokolem.

VMP, Depozitář ve Frenštátě – pořízení projektové dokumentace

134V112000275 (dotace z MKČR 2 100 000,- Kč)

Objekt přístavby bude umístěn v oploceném areálu VMP a bude propojen se stávající budovou nadzemním spojovacím krčkem. Depozit v přízemí je navržen jako nečleněný halový prostor, který je členěn pouze výškově a to vložením mezaninu, který nezaujímá celou půdorysnou plochu přízemí. Ve 2.NP se nachází plošně identický depotní prostor, který bude členěný dle druhu sbírek. Tyto depozity budou vybaveny pojezdovými regálovými systémy. Ve 3.NP se nachází strojovna vzduchotechniky a tepelných čerpadel. Všechna podlaží jsou propojena schodištěm a nákladním výtahem.

Jako zpracovatel projektové dokumentace byla vybrána firma Technico Opava, s.r.o. Během zpracování projektové dokumentace pro územní řízení nastaly komplikace s majitelkou sousedních pozemků s dlouhými majetkovými spory. Při jednání o souhlasu vznášela sousedka několik požadavků k projektu, které byly průběžně plněny. Po splnění všech požadavků a zpracování hydrogeologického průzkumu byla i přes nesouhlas sousedky podána žádost o územní souhlas. Další stupně projektové dokumentace budou zpracovány až po vydání územního rozhodnutí. Z těchto důvodů jsme nestihli proinvestovat přidělené finanční prostředky a požádali jsme o jejich převedení do dalšího roku.

VMP – dovybavení centrálního depozitáře ve Frenštátě pod Radhoštěm – závěrečná etapa

134V112000296 (dotace z MKČR 3 063 307,95Kč)

Na realizaci poslední etapy vybavení centrálního depozitáře pojezdovými systémy byl zpracován investiční záměr a ministerstvem kultury nám byla přidělena částka 3 063 307,95Kč. Bylo pořízeno vybavení šesti místností pojezdovými systémy, dodávka a upevnění stabilních regálů do prostoru chodby před výtahem, pořízení kovových trezorů na staré filmy a inventáře do depozitáře souboru ÚLUV. Realizací tohoto

záměru muzeum získalo nové možnosti v kvalitnějším uložení sbírkových předmětů a v závislosti na probíhající konzervátorské práci budou možné přesuny dalších sbírek ze zbývajících rozptýlených depozitářů a expozičních objektů do kvalitativně vhodnějších prostorů.

Akce byla ukončena 31. 3. 2016

VMP – Nákup skříňového nákladního vozidla se zvedací plošinou

134V112000369 (Dotace z MKČR 2 295 203,- Kč)

Cílem projektu byl nákup nového skříňového nákladního vozidla se zvedací plošinou pro převoz sbírkových velkoplošných předmětů. Nákladní vozidlo je vybaveno hydraulickou plošinou na zadní straně skříňového přívěsu, která slouží k manipulaci s velkými předměty. Z vnitřní strany na stěnách nákladního prostoru jsou rozmístěny kotvící prvky, které zajistí bezpečnou přepravu převážených sbírkových předmětů.

Dvojitá kabina řidiče má 4 dveře a 7 sedadel (včetně řidiče), což umožňuje přepravu dostatečného počtu osob například při stěhování velkoplošných předmětů, nebo při demontáži objektů v terénu.

Přístřešek pro uskladnění sbírkových architektonických prvků - depozitář Frenštát pod Radhoštěm

Probíhalo vypracování projektové dokumentace na přístřešek pro uskladnění demontovaných dřevěných originálních prvků z objektů lidové architektury, s využitím provizorní střechy z nadkrytí Libušína v závislosti na rekonstrukčních pracích objektu Libušína a s koncepčním propojením nově připravovaného depozitáře ve Frenštátě pod Radh. Ocelová hala bude demontována a převezena do vybrané firmy k provedení zkrácení ocelových nosných sloupů na stejnou výšku. Poté bude konstrukce převezena do areálu depozitáře ve Frenštátě pod Radhoštěm, osazena na předem připravené betonové patky a oplášťena trapézovým plechem. Střešní konstrukci budou tvořit stávající ocelové vazníky s trapézovým plechem. Zastřešení je pultové se sklonem 5% s novou krytinou. Podlaha bude provedena z drátkobetonu mezi silničními obrubníky. Příjezd k objektu bude zajištěn přes pozemky Valašského muzea – areál depozitáře. Zpevněné příjezdové plochy k objektu budou vybudovány nově (asfaltová plocha) a budou napojeny na stávající komunikace v areálu depozitáře. Oplocení pozemku bude provedeno drátěným plotem výšky 2m.

Během roku probíhala dlouhá jednání s majitelkou sousedních pozemků o udělení jejího souhlasu se stavbou. V říjnu 2016 bylo vydáno rozhodnutí o umístění stavby, následně bylo požádáno o vydání stavebního povolení.

9.2. PRÁCE VYKONÁVANÉ PRACOVNÍKY TECHNICKÉHO ÚTVARU

Během celého roku byly prováděny průběžné opravy plotů, bran, šindelových střech, komunikací, inženýrských sítí, elektrorozvodů NN a VN a technické zabezpečení programů Národopisného léta.

• DŘEVĚNÉ MĚSTEČKO

Valašský Slavín

Pro návštěvníky a provoz Slavína byla u boční branky „Číslo poslední“ zbudována kašna s pitnou vodou pro návštěvníky s využitím i na zalévání květin a zeleně na hřbitově. Byly provedeny výkopy na hlavní vodovodní řád, osazena betonová skruž s poklopem. Pro instalaci kašny bylo nutné také zhotovit betonový základ. Samotné napojení vody se skládá z navrtávací soupravy a dvou uzavíracích ventilů přičemž jeden ventil je opatřen vypouštěcím ventilem pro vypuštění vody na zimu.

Další akcí byla výpomoc při instalaci nového **pomníku malíře Majera**. Dle dodaného plánu byl zhotoven základ pro pomník. Naši pracovníci pomáhali i při samotném osazování pomníku.

Opravy střech prodejních stánků

Byla provedena demontáž dřevěného záklopu střechy, oprava živičné krytiny a zpětná montáž nového záklopu, původní již byly ztrouchnivělé. Celý záklop byl ochranným nátěrem „Lignofix“

Radnice

V měsíci říjnu se realizovala thermosanace objektu. Před samotnou akcí došlo k vystěhování celé Radnice včetně světel, vypínačů atd. Po provedení sanace byly opraveny omítky a celý objekt vymalován.

Vaškova hospoda

Došlo k havárii el. zásobníku na vodu umístěného v1.NP a následnému protečení vody do stropní konstrukce a roubené stěny hospody. Byla provedena výměna boileru, demontáž dřevěných podlah, odstranění promočené skelné vaty. Po vyschnutí konstrukcí se vše navráceno do původního stavu.

• VALAŠSKÁ DĚDINA

V rámci přípravy na novou sezonu byly provedeny opravy pecí, komínů, omítek a následné výmalby v těchto objektech: Štůralova usedlost, Hrozenkov č. 10, Rákošové, Miloňov, Mališova chalupa- Lužná 28, Matochova usedlost z V. Karlovic.

Nový Hrozenkov 60

Na tomto objektu se dlouhodobě potýkáme se zvýšenou vlhkostí. Proto jsme se rozhodli k odvodnění pomocí drenáží. Chalupa se nachází ve svažitém terénu, proto se výkopy provedly z horní a dvou bočních stran do hloubky 1m. Položená drenáž se obsypala kamenivem a 15 cm hlíny se zatravněním. V samotné chalupě byly opraveny omítky a vymalováno.

Opravy a úpravy komínů

Na základě vypracovaného znaleckého posudku a revizních zpráv se přistoupilo k úpravám komínových těles vybraných objektů: Štůralova chalupa, Nový Hrozenkov 10, Kovárna z Lutoniny, Rákošovo, Matochova usedlost- živé, Miloňov.

Všechny komíny na zmiňovaných objektech jsou kamenné různé struktury kamenů a způsobu zdění. Komíny se nadezdávaly od 0,7 - 1,5 m výšky. U každé chalupy se napřed muselo postavit lešení, rozebrat stávající komínové hlavice, nadezdít, znovu osadit komínové hlavice. V půdních prostorách byly opraveny omítky na komínech, upraveny nehořlavé prvky mezi komíny a stropní konstrukcí, úpravy pecí.

Doplnění areálu VD - Kamenný chlév z Valašské Polanky

Od května začala výstavba kamenného chléva. Stavba byla v koordinaci s etnografickým a zemědělským oddělením osazena do dané terénu. Byla stržena ornice, provedeny odkopy zeminy, výkopy základů, výkopy pro kanalizaci a

vsakovací jímku. Před betonáží základů a základové desky se provedlo položení zemního vodiče a vnitřní kanalizační rozvody. Samotný chlív je vyzdíván kombinací cihelného a kamenného zdiva. Vnější kamenné zdivo se provádí na hliněnou maltu. V současnosti je zhotoveno cca 50% zdiva. Na podzim se instalovala jímka na fekálie o objemu 18,8 m³.

Amfiteátr- Petřekova stráň

V průběhu roku byla provedena generální rekonstrukce šaten pro účinkující. Instalovala se pojistná folie a zhotoveny obklady stěn palubkami. Dále byly realizovány nové elektrorozvody včetně rozvaděčů.

• MLÝNSKÁ DOLINA

V Mlýnské dolině probíhaly na začátku roku přípravy objektů na návštěvní sezónu. Protože se jedná o areál s funkčními technickými stavbami na vodní pohon, je potřeba před každou sezónou provést revize, odzkoušení a údržbu každého zařízení před spuštěním provozu, opravy plotů a zábradlí v okolí lamfeštů a rybníků, pro zprovoznění celého náhonu a spuštění vody do systému provést obhlídku všech stavidel a česel.

Hamr

Byla dokončena oprava zbylé části lamfeštů, opraveno stavidlo a česla. Dále se provedla generální oprava dřevěného mostku včetně zábradlí. V samotném objektu Hamru se vyměnily litinové zuby na hamerním kole.

• OSTATNÍ OBJEKTY

Depohala II

V objektu proběhly stavební práce pro zlepšení klimatických podmínek skladových prostor. Provedly se úpravy stávajících ventilátorů, výměna plných dveří za mřížované, opravy spár panelů stěn a stropů, výmalba.

Sušák

V prostorách vstupu do propagace a samotné propagace byly provedeny sanační omítky, instalace sanačních odvětrávacích lišt a opravené plochy byly vymalovány.

Byl zbudován nový chodník mezi Sušákem a prostorami stavebního dvora. Je zhotoven z žulových kostek v délce cca 20m.

Inspekční pokoje

Pokoje se nachází ve sklepních prostorách ředitelské budovy, kde jsme se dlouhodobě potýkali se zvýšenou vlhkostí a plísněmi. Instalovalo se odvlhčení zdiva pomocí elektroosmozy, sanační odvětrávací lišty, sanační omítky a výmalby všech místností.

Sklad tesařských prvků

Původní ocelová konstrukce stála v místě starého stavebního dvora na rovné ploše. Nově vybrané umístění skladu v prostorách skládky kulatiny je ve svažitém terénu. Proto se musela stávající OK upravit do daného terénu.

Samotné stavební práce spočívaly v odkopu zeminy, výkop základů, betonáž, položení drenáží, kanalizace, přívody elektro, zdivo z betonových dílců, návoz kameniva na zpevněné plochy.

Výroba kamenných kopií hraničních kamenů

Z důvodu uchování původních originálních kamenných prvků a jejich uložení do depozitářů VMP byly zhotoveno šest kopie těchto hranečnicků a následné osazení do areálu VMP.

Nátěr šindelových střech

V průběhu roku byly v areálech VMP provedeny nátěry šindelových střech ve výměře cca 3000 m² a to na objektech: Rolnická usedlost z Trojanovic, Hamr, Radnice, Evangelický kostel, Škola z Velkých Karlovic, Hospoda ze Zděchova, Jezerné č.p.37, Jezerné č.p. 38, Stodola z Velkých Karlovic č.p.38, Rákošové, Chalupa ze Študlova, Stodola ze Študlova, Větrný mlýn z Kladník, Hodslavský stodola.

9.3. ODDĚLENÍ STAVEBNĚ-TECHNICKÉ DOKUMENTACE A ARCHIVU

V roce 2016 se oddělení stavebně technické dokumentace zabývalo především kreslením návrhů a projektové dokumentace pro stavební povolení a realizaci staveb prováděných ve Valašském muzeu. Především se jednalo opravy vybraných objektů ve Valašské dědině, nátěr střechy na Janíkově stodole, jejichž realizace je v závislosti na získání společného grantu se Slovenskou republikou.

Ve spolupráci s etnografickým útvarem a metodickým centrem probíhala jednání a přípravy na realizaci nového areálu Kolibiska. Probíhalo zaměřování vytipovaných objektů v terénu a jejich zakreslování.

Zajišťovaly se všechny práce související se stavebním řízením – vyjádření správců sítí a dotčených orgánů, vyřízení závazných stanovisek KÚZK oddělení památkové péče, CHKOB a ministerstva životního prostředí, jednání s pracovníky NPÚ Kroměříž a požárníky.

Pracovníci oddělení zajišťovali autorský dozor na prováděných stavbách, přípravné práce ke kolaudaci staveb. Ve velké míře probíhaly práce spojené s obnovou objektu Libušín po požáru – účast na kontrolních dnech, vyhledávání fotodokumentace, žádosti o závazná stanoviska k nepředvídatelným skutečnostem vzniklým při rozebrání torza a samotné realizaci, jednání s dárci dřeva, kácení a jeho přepravy.

Ve spolupráci s ekonomickým oddělením se provádělo zavedení hotových staveb do majetku muzea s celkovým vyčíslením skutečné hodnoty a ekonomická likvidace odstraněných staveb.

Pracovníci prováděli zaměřování vytipovaných objektů lidové architektury v terénu a všech inženýrských sítí prováděných v areálech muzea před jejich zásypem a jejich zanesení do celkových situací včetně fotodokumentace.

V hojné míře se účastnili výběrových řízení na realizace staveb a ostatní aktivity muzea.

Kamenný chlév z Valašské Polanky – za autorského dohledu byly realizovány stavební práce na objektu - bylo provedeno vytyčení objektu, výkopové práce pro základové konstrukce a přípojky inženýrských sítí, betonáž základových pasů a základové desky. Za pravidelných konzultací byla částečně provedena vyzdívka obvodových konstrukcí z kamenného a cihelného zdiva. Největší komplikací bylo

pořízení kamene na vyzdívku obvodových konstrukcí, který musí odpovídat materiálu z místní lokality. Tento kámen se podařilo zajistit v omezeném množství, a proto bude pokračovat jeho zajišťování v příštím roce.

Chlívěk pro drobný dobytek z Nového Hrozenkova - zapojení chlěva do expozice dvora z Nového Hrozenkova č. 10 si vyžádalo mnohá jednání se statikem o možném transferu v návaznosti na typ konstrukce (kamenné zdivo na maltu hliněnou, kamenné základy) a řešení požárních odstupových vzdáleností od stávajících objektů ve VD. Bylo provedeno zaměření objektu a fotodokumentace a rozpracován návrh projektové dokumentace pro jeho transfer.

Sklad tesařských prvků – přesun ocelového přístřešku ze stavebního dvora

Jednopodlažní objekt s ocelovou nosnou konstrukcí, s dřevěným obvodovým pláštěm a sedlovou střechou je umístěn na místě stávající skládky stavebního materiálu.

Na základě několika jednání mezi pracovníky technického a etnografického útvaru byla zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení a provedeno vytyčení stavby.

Nové WC v Dřevěném městečku u Štramberkých stodůlek

Záměrem Valašského muzea je odstranit přístavbu stávajících unimobuněk od originálního objektu stodůlek ze Štramberka, aby nedocházelo nadále k jeho poškozování. Realizací nové stavby vzniknou prostory nových WC muži a WC ženy se samostatnými předsíňkami s umyvadly a samostatnými vstupy. Zvýší se počet WC, vznikne koutek pro maminky s přebalovacím pultem a dostatečné skladové zázemí.

Na základě několika jednání mezi pracovníky technického a etnografického útvaru byla zpracována projektová dokumentace nejprve na odstranění stávajících WC z unimobuněk a následně projekt pro stavební povolení a výběrové řízení na novou stavbu WC.

Opravy vybraných objektů ve Valašské dědině (přeshraniční spolupráce s Múzeem slovenskej dediny v Martine)

Název projektu: Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika.

Účastníci: Slovenské národné múzeum v Martine - Múzeum slovenskej dediny – vedoucí partner

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm – hlavní přeshraniční partner

Během roku probíhala spolupráce mezi oběma stranami – pracovními týmy – na vypracování žádosti o poskytnutí nenávratného finančního příspěvku pod názvem „Podpora kulturního dědictví Javorníků – Beskyd“. Jednání probíhala na půdě obou muzeí. Cílem projektu je ochrana kulturního dědictví přeshraničního regionu Javorníků-Beskyd, které je prezentované v největších muzeích - Múzeum Slovenskej dediny v Martine a ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. I přes neustále probíhající údržbu je potřebné provést stavební úpravy na některých objektech, kdy budou využity staré technologické postupy a řemesla. Při těchto aktivitách budou předávány zkušenosti mezi zástupci obou muzeí.

Součástí žádosti bylo vypracování projektové dokumentace na realizaci obnovy na objektech Dům s chlévem a podsíňky a stodolou z Valašské Polanky, Chalupa z Prlova, Stodola z Lidečka a Janíkova stodola.

28. 10. 2016 zaregistrovala Slovenská strana žádost o NFP na Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v Bratislave.

Opravy komínových těles na objektech ve Valašské dědině

Po proběhlých konzultacích se znalci komínových systémů a následném vypracování odborných posudků k záměru realizace opravy komínových těles na vybraných objektech ve Valašské dědině, byla zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení s požárními zprávami, závazným stanoviskem KÚZK a vyjádřeními všech dotčených orgánů. Následně bylo vydáno stavební povolení.

Restaurování a sanace donátorských kamenů v podezdívce kostela sv. Anny

Na kamenné podezdívce kostela svaté Anny z Větkovic, který je národní kulturní památkou, se nacházejí nápisy jmen obyvatel města Rožnova pod Radhoštěm, ale i obyvatel jiných měst, kteří přispěli finanční částkou na stavbu kostela. Vlivem koroze pískovce a vzlínající vlhkostí povrchová vrstva s tesanými nápisy na kamenech již značně degradovala. Proto bylo nutné zpracovat restaurátorský záměr a návrh dodatečné izolace proti zemní vzlínající vlhkosti. Dále bude zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení.

Stodola ze Skaličky – záchrana objektu realizací transferu a opravy

Ve spolupráci s metodickým centrem byla provedena obhlídka objektu a fotodokumentace na místě. Poté probíhala jednání mezi pracovníky metodického centra, technického a etnografického útvaru o možnostech záchrany ohroženého objektu, jeho případném umístění ve Valašském muzeu, transferu a postupu opravy ve spolupráci s externisty.

Kolibiska – nový areál VMP

V rámci návrhu libreta pro nový areál ve Valašském muzeu byly vytipovány některé objekty v terénu pro realizaci transferu. Bylo provedeno zaměření, fotodokumentace a následné zakreslení stodoly se sklepem ze Starých Hamrů a seníku z Morávky.

Tesařská hala

Pro realizaci rekonstrukce dřevěné podlahy v tesařské dílně bylo provedeno zaměření podlahové konstrukce a projektová dokumentace s návrhem nové lité podlahy. Projektová dokumentace byla zpracována pro realizaci stavby a výběr dodavatele.

Investiční záměry, závěrečná vyhodnocení akcí

Během roku byly dle záměru vedení muzea zpracovány nové investiční záměry a zaslány na odbor investic MKČR s žádostí o registraci. Po dokončení probíhajících akcí byla vypracována závěrečná vyhodnocení s vyúčtováním a finančním vypořádáním prostředků státního rozpočtu.

Žádosti o závazná stanoviska KÚZK, odbor památkové péče na akce:

- Opravy komínů na vybraných objektech situovaných ve Valašském muzeu v přírodě – Valašská dědina
- „Restaurování a sanace donátorských kamenů v podezdívce kostela sv. Anny“ v areálu Dřevěného městečka
- Transfer sgrafitových omítek na objektu Libušín - restaurátorský záměr
- Janíkova stodola – obnova impregnačního nátěru střechy
- Maměnka Pustevny – obnova fasády a impregnačního nátěru střechy
- Opravy objektů ve Valašské dědině v rámci grantu se Slovenským partnerem
- Nové WC u Štramberských stodůlek - Dřevěné městečko

- Odstranění stavby WC u unimobuněk v Dřevěném městečku
- Oznámení o poškození komína v jídelně Libušín

Termosanace rožnovské radnice

Vzhledem k rozsáhlému napadení dřevěných konstrukcí nosných obvodových stěn a krovu dřevokazným hmyzem z čeledi tesaříkovití byl proveden akustický průzkum aktivity larev dřevokazného hmyzu v napadených dřevěných prvcích.

S ohledem na výjimečně zachovalou originální pozdně barokní dřevěnou měšťanskou architekturu s minimem pozdějších zásahů bylo doporučeno provést konzervaci stávajícího stavu metodou horkovzdušné likvidace dřevokazného hmyzu - termosanace - s následným provedením preventivního ochranného insekticidního nátěru vhodným chemickým přípravkem.

Thermosanace byla provedena v měsíci září během probíhajícího odborného semináře „Nejčastěji realizované způsoby sanace dřevěných konstrukcí historických staveb“. Následně po termosanaci byla provedena preventivní chemická ochrana (insekticidní a fungicidní) prostředkem (Bochemit QB Profi).

REALIZACE STAVEBNÍCH ÚPRAV NA OBJEKTECH LIDOVÉHO STAVITELSTVÍ VE VALAŠSKÉ DĚDINĚ

Kamenný chlév z Valašské Polanky - pokračovaly stavební práce na objektu, byly provedeny výkopové práce pro základové konstrukce a přípojky inženýrských sítí, betonáž základových pasů a základové desky. Dále byla částečně provedena vyzdívka obvodových konstrukcí z cihelného a kamenného zdiva. Před zimním obdobím byla stavba zazimována.

Chlívek pro drobný dobytek z Nového Hrozenkova - zapojení chléva do expozice dvora z Nového Hrozenkova č. 10 si vyžádalo mnohá jednání se statikem o možném transferu v návaznosti na typ konstrukce (kamenné zdivo na maltu hlíněnou, kamenné základy) a řešení požárních odstupových vzdáleností od stávajících objektů ve VD. Bylo provedeno zaměření objektu a fotodokumentace a rozpracován návrh projektové dokumentace pro jeho transfer.

Sklad tesařských prvků – přesun ocelového přístřešku ze stavebního dvora

Jednopodlažní objekt s ocelovou nosnou konstrukcí, s dřevěným obvodovým pláštěm a sedlovou střechou je umístěn na místě stávající skládky stavebního materiálu.

Na základě několika jednání mezi pracovníky technického a etnografického útvaru byla zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení a provedeno vytyčení stavby.

Nové WC v Dřevěném městečku u Štramberských stodůlek

Záměrem Valašského muzea je odstranit přístavbu stávajících unimobuněk od originálního objektu stodůlek ze Štramberka, aby nedocházelo nadále k jeho poškozování. Realizací nové stavby vzniknou prostory nových WC muži a WC ženy se samostatnými předsíňkami s umyvadly a samostatnými vstupy. Zvýší se počet WC, vznikne koutek pro maminky s přebalovacím pultem a dostatečné skladové zázemí.

Na základě několika jednání mezi pracovníky technického a etnografického útvaru byla zpracována projektová dokumentace nejprve na odstranění stávajících WC z unimobuněk a následně projekt pro stavební povolení a výběrové řízení na novou stavbu WC.

Opravy vybraných objektů ve Valašské dědině

(přeshraniční spolupráce s Múzeem slovenskej dediny v Martine)

Název projektu: Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika.

Účastníci: Slovenské národné múzeum v Martine - Múzeum slovenskej dediny – vedoucí partner

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm – hlavní přeshraniční partner
Během roku probíhala spolupráce mezi oběma stranami – pracovními týmy – na vypracování žádosti o poskytnutí nenávratného finančního příspěvku pod názvem „Podpora kulturního dědictví Javorníků – Beskyd“. Jednání probíhala na půdě obou muzeí. Cílem projektu je ochrana kulturního dědictví přeshraničního regionu Javorníků-Beskyd, které je prezentované v největších muzeích - Múzeum Slovenskej dediny v Martine a ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. I přes neustále probíhající údržbu je potřebné provést stavební úpravy na některých objektech, kdy budou využity staré technologické postupy a řemesla. Při těchto aktivitách budou předávány zkušenosti mezi zástupci obou muzeí.

Součástí žádosti bylo vypracování projektové dokumentace na realizaci obnovy na objektech Dům s chlévem a podsíňky a stodolou z Valašské Polanky, Chalupa z Prlova, Stodola z Lidečka a Janíkova stodola.

28. 10. 2016 zaregistrovala Slovenská strana žádost o NFP na Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v Bratislave.

Opravy komínových těles na objektech ve Valašské dědině

Po proběhlých konzultacích se znalci komínových systémů a následném vypracování odborných posudků k záměru realizace opravy komínových těles na vybraných objektech ve Valašské dědině, byla zpracována projektová dokumentace pro stavební povolení s požárními zprávami, závazným stanoviskem KÚZK a vyjádřeními všech dotčených orgánů. Následně bylo vydáno stavební povolení.

Restaurování a sanace donátorských kamenů v podezdívce kostela sv. Anny

Na kamenné podezdívce kostela svaté Anny z Větrkovic, který je národní kulturní památkou, se nacházejí nápisy jmen obyvatel města Rožnova pod Radhoštěm, ale i obyvatel jiných měst, kteří přispěli finanční částkou na stavbu kostela. Vlivem koroze pískovce a vztlínající vlhkostí povrchová vrstva s tesanými nápisy na kamenech již značně degradovala. Proto bylo nutné zpracovat restaurátorský záměr a návrh dodatečné izolace proti zemní vztlínající vlhkosti.

Stodola ze Skaličky – záchrana objektu realizací transferu a opravy

Ve spolupráci s metodickým centrem byla provedena obhlídka objektu a fotodokumentace na místě. Poté probíhala jednání mezi pracovníky metodického centra, technického a etnografického útvaru o možnostech záchrany ohroženého objektu, jeho případném umístění ve Valašském muzeu, transferu a postupu opravy ve spolupráci s externisty.

Kolibiska – nový areál VMP

V rámci návrhu libreta pro nový areál ve Valašském muzeu byly vytipovány některé objekty v terénu pro realizaci transferu. Bylo provedeno zaměření, fotodokumentace a následné zakreslení stodoly se sklepem ze Starých Hamrů a seníku z Morávky.

Tesařská hala

Pro realizaci rekonstrukce dřevěné podlahy v tesařské dílně bylo provedeno zaměření podlahové konstrukce a projektová dokumentace s návrhem nové lité podlahy.

Investiční záměry, závěrečná vyhodnocení akcí

Během roku byly dle záměru vedení muzea zpracovány nové investiční záměry a zaslány na odbor investic MKČR s žádostí o registraci. Po dokončení probíhajících akcí byla vypracována závěrečná vyhodnocení s vyúčtováním a finančním vypořádáním prostředků státního rozpočtu.

Žádosti o závazná stanoviska KÚZK, odbor památkové péče na akce

- Opravy komínů na vybraných objektech situovaných ve Valašském muzeu v přírodě – Valašská dědina
- „Restaurování a sanace donátorských kamenů v podezdívce kostela sv. Anny“ v areálu Dřevěného městečka
- Transfer sgrafitových omítek na objektu Libušín - restaurátorský záměr
- Janíkova stodola – obnova impregnačního nátěru střechy
- Maměnka Pustevny – obnova fasády a impregnačního nátěru střechy
- Opravy objektů ve Valašské dědině v rámci grantu se Slovenským partnerem
- Nové WC u Štramberských stodůlek - Dřevěné městečko
- Odstranění stavby WC u unimobuněk v Dřevěném městečku
- Oznámení o poškození komína v jídelně Libušín

9.4. ODDĚLENÍ TRUHLÁŘSKÉ VÝROBY

Oddělení se zhruba ½ kapacit podílí na přípravě programů Valašského roku, zázemí pro realizaci výstav a konferencí, dále je nutné přičíst výchovně vzdělávací programy pro děti a akce pořádané městem Rožnov pod Radhoštěm v rámci smlouvy o spolupráci.

Rekordní návštěvnost v loňském roce a rekordní množství pořadů si vyžádali daň na venkovním nábytku, výstavních stáncích a příslušenství. Součástí plánu pak bylo minimalizovat škody a vše opravit do provozuschopného stavu, tak aby nová sezona

tímto nebyla poznamenána. V první řadě se opravili a impregnovali konstrukce stánků, dokoupila se část plachet a zhruba stejné množství plachet se opravilo. Dále následovali rekonstrukce venkovního nábytku jak v majetku střediska, tak i jednotlivých nájemců. Každý objekt restauračního charakteru je vybaven částí venkovního nábytku, který je potřeba pravidelně opravovat. Zrekonstruované byly například stoly a lavice v hospodě Na Posledním Groši a Vaškové hospodě.

Pro zajímavost loni pracovníci střediska přemístili v rámci pořadů a akcí 615 stánků a jehlanů, 415 stolů a štontů, 1 421 lavic a židlí, postavili a rozebrali několikrát podium pro umělecké soubory. To představuje asi 150 plně naložených nákladních aut. Proto bylo v závěru minulého roku pořízeno a středisku přiděleno v rámci Akčního plánu roku 2016 nové vybavení pro přesun a to bateriový tahač s vozíkem, které mají usnadnit práci zaměstnancům střediska.

Druhá polovina kapacit je věnována běžné údržbě v jednotlivých a reálech muzea vycházejíc přitom z požadavků jak garantů areálu, tak i nájemců jednotlivých objektů. Například oprava a nátěr lavic u Sušáku, stěhování knihovny do nového objektu, pravidelně obměňujeme směrové a informační tabule, které slouží pro orientaci návštěvníků. Samostatnou kapitolou je pak výroba kopií historického nábytku, kde dodržujeme sloh i technologií daného výrobku, aby ten mohl posloužit návštěvníkům například při výstavě „Zmizelý svět“, nebo jako funkční exponát v například sedací nábytek a stoly v chalupě z V. Karlovic č. 10

Přehled drobné údržby a výroby střediska s hodnotami v hodinách

Podstavec pro sbírkový předmět loď - ev. č. 64 853	6
Výrobky pro výstavu "zmizelý svět"	170
Sušák stěhování výstav panelů, nábytku	11
Oprava nátěru lit lavic z DM	207
Výroba nájezdu pro hendikepované návštěvníky	66
Výroba truhlíků na květináče	36
Příprava skladu pro uložení Radnice	6
Zasklení okna Radnice, montáž poštovních schránek	5
Oprava okna Vašková hospoda	4
Oprava stolů Kuželna	41
Hospoda Na Posledním Groši oprava venkovního nábytku	47
Kostel oprava zámku a zástrče dveří	5
Hajnice výroba skříní WC, úprava schodů na štáb	94
KA - DM oprava ven nábytku a branky	41
Fojtství zasklení okna	3

Janíková stodola oprava okna WC	1
Stavění a demontáž kolotoče	72
Oprava a instalace informační vývěsky MD	2
Ošetření vodníků a jejich instalace MD	4
Výroba žebřů 2 ks VD a popisky chalup	14
Valašská Polanka oprava branek	2
Miloňov oprava lavice	5
Výroba 2 stolů a 2 lavic V. Karlovice č. 10	127
Oprava regálu, doprava	4
Ředitelská budova demontáž záclon z garnýží, oprava nábytku	53
Ředitelská budova instalace nábytku do altánku	3
JG montáž schodů s dvířek, oprava dveří	20
KD stoly do jídelny, reklamace stávajících	15
Sušák oprava litinové lavice pře budovou	37
Sušák oprava skládacích stolů z konferenčního sálu	9
Sušák vyklízení místností - podlahy	65
Výroba stojanů na gramofonové desky	83
Běh rodným krajem E. Zátopka, výroba směrovek	46
JS zábrany kolem budovy	2
Radnice - konference (termosanace Radnice)	4
Propagace-směrovky, nástěnky, rámečky	35
Oprava židle	4
Školní tabule	41
Oprava venkovního nábytku a oprava stánků	777
Rozmístění lavic, nábytku v DM a úklid stánků po sezoně	50
Složení plachet po programech	16
Výběr a uskladnění řeziva	80
Výroba dětských valašek, štokrat, suvenýrů, zábradlí	99
Výroba dřevěných podlážek ke stánkům	49
Výroba nábytku-kuchyň a kancelář střediska	111
Vzorkování mořidel, úklid lakovny	17

PROGRAMOVÁ ČÁST

Téměř polovinu kapacit střediska si vyžádají práce spojené s uspokojením potřeb návštěvníků a záměrů režie jednotlivých pořadů. O rozsahu a náročnosti svědčí i rekordní počet programů VR za historií muzea. K tomu je potřeba započíst výstavy, církevní obřady, programy výchovně vzdělávací pro děti, akce v rámci divadelního léta a pak pořady, které zajišťujeme pro město Rožnov p/R na základě smlouvy o spolupráci.

V rámci Valašského roku jsme se účastnili mimo jiné těchto akcí:

Ryby Mlýnská dolina	6
Masopust	105
Velikonoce	124
Den muzeí-vernisáž, stůl	2
Stavění máje	29
Kácení máje	32
Fleret	15
Koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR	6
Slabikář	57
Svatojánský večer	33
Ondrášová valaška	72
Bouráme bariéry	58
Romská píseň	19
První prázdninový den	22
Sklářská sobota	60
Pekařská sobota	85
Hejův nožik	45
Anenská pouť	38
Jánošíkův dukát	107
Starodávný jarmark	92
Řemesla	276
Zvonečkový jarmark	27
Hravá dědina	18
Jaro na dědině	34
Rozmarné léto	78
Myslivosti zdar	126
Jablka - zpracování	4
Podzím na poli a v chalupě	14
Svatováclavské hody	18
Podzimní putování s broučky	15
Mikulášský podvečer	5
Večer při svíčkách	9
Vánoce na dědině	19
Osazování vánočních stromků a jejich demontáž	21
Vánoční jarmark	135
Živý betlém	23
Velikonoce pro děti	9
Jak Valaši chovali včely	9
Podzimní prázdniny	4
Pietní akt Luděk Majer	5

PRÁCE SPOJENÉ S PRONÁJMEM

Stánek Tomšej VD, kácení máje Jánošík	10
DUO Yamaha	2
Honza Nedvěd	3
Fara pronájem podia	3
Folrockování	4
Kamarád-úklid stánku po sezoně	3
Podium na faře R/p/R	3
Podium pro domov seniorů	24
Stánek Horák	3
Stánek Kanaloš	10
Stánek Cmíral	2
Stánek pro Kamaráda	8
Stánky ke Zděchovu 2 ks cateringová agentura	6
Sušák úprava konferenčního sálu (kováři)	4
Sušák úprava konferenčního sálu (ministerstvo)	6
Sušák úprava konferenčního sálu Muzejní spolek	9
Svatby – stoly, lavice a stánky	27
Zajištění podmínek pro ČT Ostrava - DM, podium, a stánky	58

9.5. POŽÁRNÍ OCHRANA

V roce 2016 byly prováděny v oblasti požární ochrany všechny základní požadavky k zajištění požární ochrany v organizaci podle Zákon o požární ochraně č. 133/1985 Sb. a vyhláška MV č. 246/2001 Sb. O stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru.

Především se jednalo o provádění pravidelných kontrol, školení zaměstnanců a odborná příprava členů požárních hlídek. Dále byly provedeny revize přenosných hasicích přístrojů – PHP, kontrola hydrantové sítě, tlakové zkoušky všech podzemních a nástěnných hydrantů, revize požárních uzávěrů a revize protipožárního nátěru.

Revize PHP a dodávku nového materiálu pro objekty v Rožnově pod Radhoštěm, na Pustevnách - Maměnka a depozitáře Frenštát pod Radhoštěm zajišťovala firma Max Servis Hranice.

Byly provedeny revize a vymetení kouřovodu na všech objektech lidové architektury a zděných objektech, které se nacházejí ve Valašském muzeu v přírodě podle NV č. 91/2010 (o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv), firmou Kominictví Pavel Hodaň a Kominictví Jaroslav Machýček.

Dále byly provedeny revize, měření a vyčistění všech plynových kotlů podle vyhl. ČÚBP č. 85/78 Sb. §3 odstavec 3 podle ČSN 38 6405 (kontrola plynových spotřebičů), firmou Plynoservis Libor Koláček a firmou Gas Servis Ing. Ivo Herman.

Ministerstvem kultury, panem Ing. Zdeňkem Hanzálkem, byla provedena dne 22. 6. 2016 kontrola na základě § 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně v souladu s částí „HLAVA III“ zákona č. 225/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) ve znění pozdějších předpisů. Kontrolovaná část byla dodržování povinností stanovených předpisy požární ochrany na objektech ředitelství, KDI a KD II, Palackého 147 Rožnov pod Radhoštěm.

9.6. ODDĚLENÍ DOPRAVY – DOPRAVNÍ ČINNOST

V roce 2016 bylo ujetu osobními vozidly 71166 km, což je oproti roku 2015 o 1127 km více. Průměrné spotřeby litrů na 100 km se pohybují v relacích předešlých let. Mírné rozdíly vznikají v důsledku počtu ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. U osobních vozidel především zimní a letní provoz a krátké projíždky v městském provozu.

V roce 2016 bylo zakoupeno osobní vozidlo Škoda Octavie combi, které nahradí dosluhující vozidlo Škoda Octavie 2TDI.

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2016.

Nákladními automobily bylo ujetu 9 081 km, traktory 1 231 moto hodin.

9.6.1. OSOBNÍ DOPRAVA

Přehled ujetých kilometrů, čerpání pohonných hmot a průměrné spotřeby PH u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH [l]	100/Km spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2016	2015	
Škoda Octavie 5Z5 2045	27.655	1.478,01	5,35	5,50	1,58
Škoda Elegance 3Z0 3066	22.579	1.308,30	5,80	7,47	1,71
Škoda Fabie 2Z3 20 36	10.680	811,49	7,60	7,30	2,26
Citroen Jumper 30L 4Z4 66 45	10.252	1.263,22	12,32	12,61	3,64
Celkem	60.486	4.049,53			OA - nafta
	10.680	811,49			OA- benzín

Ujeté kilometry celkem

2016	71.166 km
2015	70.039 km

Ceny pohonných hmot na jeden ujetý kilometr jsou přepočteny na základě údajů Finančního úřadu o průměrných cenách pohonných hmot v roce 2016.

Ceny pohonných hmot v roce 2016

dle údajů Finance.cz je společnost Finance media a.s.

nafta motorová	29,50 Kč
benzín natural 95	29,70 Kč

Srovnání nárůstu počtu ujetých kilometrů v letech 2000 – 2016:

Rok	[Km]	Nárůst [Km]
2000	74 372	
2001	80 078	+ 5 706
2002	87 823	+ 13 451
2003	114 168	+ 39 796
2004	102 212	- 11 956
2005	99 707	- 2 505
2006	75 519	- 24 188
2007	96 175	+ 20 656

2008	89 271	- 6 904
2009	89 058	- 213
2010	83 690	- 5 368
2011	86 611	+ 2 921
2012	69 284	- 17 327
2013	61 680	- 7 604
2014	80 107	+18 427
2015	70 039	-10 068
2016	71 166	+1 127

Ve srovnávaných letech jsou také ujeté kilometry realizovány stále se dvěma řidiči.

9.6.2. NÁKLADNÍ DOPRAVA

9.6.2.1. Nákladní auta

V roce 2016 bylo zakoupeno nákladní vozidlo MAN – skříňové s hydraulickou plošinou, které nahradí dosluhující vozidlo Iveco Daily.

Přehled spotřeby pohonných hmot, ujetých kilometrů a průměrné spotřeby litrů na 100 km dle jednotlivých vozidel.

Vykazované průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel jsou značně ovlivněny poměrem ujetých kilometrů za různých provozních podmínek. V nejtěžším terénu může činit spotřeba PH až dvojnásobek normálu.

Vozidlo	Ujeté Km	Spotřeba PH [l]	100/Km spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2016	2015	
Iveco 1Z1 24 77	6.057	838,58	13,84	14,37	4,08
MAN ruka 5Z7 7129	3.024	1167,81	38,62	0	11,39
MAN skříň 5Z8 7453	0	0	0		0
Celkem					
2016	9.081	1.859,33			
2015	9.228				

9.6.2.2. Kolové traktory

Přehled ujetých moto hodin (MTH), přepočít moto hodin na kilometry, spotřeby pohonných hmot a průměrné spotřeby u jednotlivých vozidel.

Vozidlo	Ujeté [MTH / Km]	Spotřeba PH [l]	1MTH spotřeba		PH [Kč/1 Km]
			2016	2015	
Zetor 5211 VS 29-30	593 / 14 825	2 358,39	3,97	6,76	4,69
Proxima Z01 23 74	470/ 11 750	2 658,83	5,66	4,70	6,68
Yukon Z01 4114	160/ 4 000	324,92	2,03	1,39	2,40
Celkem	1223/30575	5 342,14			

Ujeté kilometry celkem

2016	1223/30575
2015	1091/27275

Přepočtový koeficient z moto hodin na kilometry je 25!

Kolísavá spotřeba u jednotlivých kolových traktorů je způsobená různým zatížením motoru při prováděných přepravách a zemědělských pracích. Proto změny ve spotřebě (průměrné) není možné brát jako ztráty, případně úspory.

9.7. ENERGETIKA

9.7.1. Elektrická energie – velkoodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2016 byla s firmou Pražská energetika, a.s., sjednána roční rezervovaná kapacita 220 kW. Celkem bylo v roce 2016 odebráno 617,674 MWh při celkových nákladech 1 863 106,- Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činila 3,02 Kč, v roce 2015 to bylo 3,17 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání el. energie – VO Rožnov pod Radhoštěm

Období	[MWh]	Náklady [Kč]
I/IV	171,455	518.636,46
II/IV	120,749	350.150,50
III/IV	136,118	377.853,68
IV/IV	189,352	616.465,12
Celkem	617,674	1.863 105,80 Kč

Průměrná cena za 1 kWh **činila v roce 2016: 3,02Kč včetně DPH.**

9.7.2. Elektrická energie – maloodběr Rožnov pod Radhoštěm

Pro rok 2016 byl sjednán odběr energie, s firmou Energe Trading a.s.

Přehled čerpání elektrické energie a nákladů dle jednotlivých objektů:

Odběrné místo	[MWh]	Náklady [Kč]
Jaroňkova galerie	13,728	54.526,-
Jůvův dům	1,255	8.099,-
Zahradní domek	3,244	16.239,-
Celkem	18,227	78.864,-

Část nákladů byla fakturována odběratelům – Zahradní domek.

9.7.3. Elektrická energie – maloodběr Frenštát pod Radhoštěm

Pro rok 2016 byl sjednán s firmou Energe Trading a.s. odběrový diagram v maloodběru. Celkem bylo v roce 2016 odebráno 44,767 MWh při celkových nákladech 264 392,-Kč. Průměrná cena za jednu kilowat hodinu činí 5,91 Kč, v roce 2015 to bylo 6,33 Kč za jednu kilowat hodinu.

Přehled čerpání elektrické energie – VO Frenštát pod Radhoštěm

Období	[MWh]	Náklady [Kč]
I/IV	12,278	69.388,-
II/IV	10,645	64.443,-
III/IV	9,679	61.516,-
IV/IV	12,165	69.045,-
Celkem	44,767	264.392,-

Průměrná cena za 1 kWh **činila v roce 2016: 5,91 Kč včetně DPH.**

9.7.4. Elektrická energie – Pustevny

Elektrická energie je fakturovaná přímo nájemci panu Vítu Pavlovi.

9.7.5. Zemní plyn

Pro rok 2016 byl sjednán odběr zemního plynu, s firmou Pražská plynárenská, a.s. Zemní plyn byl v roce 2016 čerpán v osmi odběrných místech. Náklady byly vypočteny dle skutečné fakturace.

Odběrné místo	[m ³]	Náklady [Kč]
Wilkův dům	3.820	37.791,-
Sluneční dům	797	9.418,-
Jůvův dům	2.273	24.104,-
Stolařská dílna, Tesařská dílna, Skleník a sklad	16.640	164.314,-
Vstupní DM WC, Hospody DM	7.605	75.453,-
Frenštát Depo	19.377	196.799,-
Ředitelství, Sušák, KDI a KDII	32.332	321.467,-
Jaroňkova galerie	7.700	77.056,-
Celkem	90.544	906.402,-

Průměrná cena 10,01Kč/1m³ plynu včetně DPH

Část uvedených nákladů byla fakturována odběratelům: nájemci Valašská hospoda na posledním groši a Vašková hospoda v dřevěném městečku, Sluneční dům pan Měrka a Frenštát byt paní Šimčíková.

9.7.6. Pitná voda – vodné, stočné

Čerpání pitné vody z jedenácti odběrných míst:

Odběrné místo	[m ³]
KD I a KD II	210
Jaroňkova galerie	104
Vodojem stráň	7 918
Vodojem PO	868
Ředitelství	137
Wilkův dům	28
Jůvův dům	54
Sluneční dům	31
Tesařská hala a sklad	377
Frenštát depo	325
Živé hospodářství	39
Celkem	10 091

Náklady:

- Vodné 446.174,- Kč
- Stočné 160.429,- Kč

- Celkem 606.603,- Kč

Stočné nebylo účtováno v odběrních místech „Stráž- zadní vodojem – pitná voda“ a „Stráž HTP – hydrantové potrubí“ na požární vodu.

Pitná voda na Pustevnách je fakturovaná přímo nájemci.

9.7.6.1. Fakturace nájemci - elektrické energie, zemního plynu a pitné vody v roce 2015

V přehledu jsou uváděny veškeré fakturované částky za jednotlivé dávky energií, zemního plynu a pitné vody. Nejsou započteny pouze částky za odběr elektrické energie a pitné vody v pohostinském zařízení Maměnka na Pustevnách. Přímá fakturace nájemci panu Vítu Pavlovi za odebrání pitné vody a elektrické energie.

Přehled fakturace nájemcům dle druhů energií:

El. energie	VO Rožnov pod Radhoštěm	333.401,-Kč
	MO Rožnov pod Radhoštěm	4.307,-Kč
	El. energie – celkem	337.708,-Kč
Zemní plyn	Rožnov pod Radhoštěm	89.822,-Kč
Pitná voda	Rožnov pod Radhoštěm	65.935,-Kč
	Fakturace – celkem r. 2016	493.465,- Kč

10. EKONOMICKÝ ÚTVAR

V roce 2016 bylo organizačně personální složení Ekonomického útvaru následující:

- náměstek útvaru: Ing. Věra Cábová
- oddělení ekonomické
 - počet zaměstnanců: 6

Mimo zabezpečování účetní, finanční, mzdové a personální agendy, ekonomický útvar zabezpečuje skladovou evidenci a docházkový systém. Z dalších činností provádí převody majetku a podílí se na zajišťování majetkových záležitostí.

10.1. ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví

Věková skupina	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	4	2	6	6
31 – 40 let	10	11	21	19
41 – 50 let	6	15	21	19
51 – 60 let	23	18	41	38
60 let a více	13	7	20	18
celkem	56	53	109	100
%	51	49	100	X

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví

Dosažené vzdělání	muži	ženy	Celkem	%
základní	4	2	6	5
vyučen	28	7	35	32
úplné střední	0	2	2	2
úplné střední odborné	14	21	35	32
vyšší odborné	2	2	4	4
vysokoškolské	12	15	27	25
celkem	60	49	109	100

Celkový údaj o průměrných platech

Průměrný hrubý měsíční plat:	20.256,- Kč
-------------------------------------	--------------------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů zaměstnanců

	Počet
Nástupy	53
Odchody	54

Trvání pracovního poměru zaměstnanců

Doba trvání	Počet	%
Do 5 let	22	20
Do 10 let	28	26
Do 15 let	24	22
Do 20 let	16	15
Nad 20 let	19	17
celkem	109	100

Jazykové znalosti zaměstnanců

U žádného místa nejsou stanoveny požadavky standardizované jazykové zkoušky. Jazykové znalosti jsou požadovány na úrovni běžné ústní a písemné komunikace.

10.2. HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

Údaje o majetku, s nímž muzeum hospodaří

Výše majetku	466.065.567,- Kč
- z toho hodnota budov	253.638.915,- Kč
Výše odpisů k 31. 12. 2016	120.971.210,- Kč

Údaje o rozpočtu

	Kč
Příspěvek na provoz dle schváleného rozpočtu na rok 2015	42.854.000,-
Zvýšený příspěvek na provoz úpravami rozpočtu zřizovatelem	45.557.182,-
Investiční prostředky	46.593.530,-

Příspěvek na provoz jsme od Ministerstva kultury ČR obdrželi celkem **47.447.476,- Kč**, původní rozpočet (příspěvek na provoz) zněl na částku **47 046 tis. Kč**.

7 úprav rozpočtu na provoz představoval částku **1.662.476,- Kč**, z toho:

- 1 úprava ve výši 61 tis. Kč byly prostředky na podporu rozvoje výzkumné organizace
- 3 úpravy ve výši 401.476,- Kč byly prostředky na provoz
- 3 úpravy ve výši 1.200 tis. Kč byly prostředky účelové na kulturní aktivity

Kromě výše uvedených úprav rozpočtu na provoz jsme obdrželi individuální a systémové dotace na financování programů a akcí, a to 7 rozpočtových úprav, ve výši **26.485.453,- Kč**, z toho:

- neinvestiční dotace 7.122.885,- Kč
- investiční dotace 19.362.568,- Kč

Použití zvýšeného příspěvku na provoz:

61 000,- Kč - program podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace – Konzervátorsko-restaurátorský zásah na modelu lodi ze sbírek Valašského muzea v přírodě – AL – umění, architektura, kulturní dědictví.

401 476,- Kč - pokrytí nákladů spojených se zvýšením tarifních platů zaměstnanců o 4% za listopad a prosinec 2016, navýšení OON (100 tis. Kč) a částečné pokrytí odměny ředitele VMP.

1.200 tis. Kč - program Kulturní aktivity celkem, z toho:

- 300 tis. Kč na projekt „Pořady Valašského muzea v přírodě 2016“
- 550 tis. Kč Podprogram B: Podpora činnosti metodických center příspěvkových organizací zřizovaných MK (OMG) – projekt „Metodické centrum pro muzea v přírodě při VMP v Rožnově p/R.“
- 350 tis. Kč Podprogram C: Projekty zaměřené na významné prezentační aktivity příspěvkových organizací zřizovaných MK – projekt „Vstupní expozice k areálu Valašská dědina“.

Účelové prostředky neinvestiční – celkem 7.122.885,- Kč, z toho:

95 000,- Kč - ISO/B Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví
112 000,- Kč - ISO/D Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí
420.000,- Kč - Libušín - obnova objektu po požáru
6.495.885,- Kč - projekt Norský grant - „Jak jde kroj, tak se stroj“
EHP-CZ06-OV-1-227-01-2014.

Účelové prostředky investiční – celkem 19.362.568,- Kč, z toho:

1.710.000,- Kč - Libušín – obnova objektu po požáru
2.325.453,- Kč - Nákup skříňového nákladního vozidla se zvedací plošinou
2,1 mil Kč - Depozitář ve Frenštátě p/R – pořízení projektové dokumentace
13.004.115,- Kč - projekt Norský grant - „Jak jde kroj, tak se stroj“
EHP-CZ06-OV-1-227-01-2014
70 tis. Kč - ISO/B Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví
153 tis. Kč - ISO/D Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí
– úložný depozitní systém

Přehled o nákladech a výnosech

Název položky	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Upravený rozpočet [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]
Spořeba materiálu	5 043	5 507	4 148
Spořeba energie	4 150	4 150	3 334
Prodané zboží	250	250	214
Aktivace DHM	-100	-100	-6
Aktivace oběžného majetku	-200	-200	-151
Změna stavu zásob vlastní výroby	0	0	-3
Opravy a udržování	5 950	5 950	6 906
Cestovné	280	393	253
Náklady na reprezentaci	100	100	68
Ostatní služby	7 620	12 922	9 125
Mzdové náklady	26 727	27 829	29 809
Zákonné sociální pojištění	9 057	9 334	9 793
Zákonné sociální náklady	1 618	1 630	1 440
Jiné sociální pojištění	73	73	81
Daně	6	6	2
Jiné ostatní náklady	44	44	314
Odpisy dlouhodobého majetku	12 010	12 010	11 094
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1 000	2 765	2 071
OP k pohledávkám a vyřazené pohledávky	0	0	-12
Ostatní náklady z činnosti	555	555	729

Ostatní finanční náklady	25	25	87
Daň z příjmů	80	80	55
Náklady celkem	74 288	83 323	79 351

Tržby z prodeje vlastních výrobků	80	80	97
Tržby z prodeje služeb	15 460	15 460	20 361
Tržby z pronájmu	2 020	2 020	2 487
Tržby z prodaného zboží	300	300	232
Výnosy z prodeje materiálů	0	0	0
Výnosy z prodeje DHM	230	230	12
Čerpání fondů	7 500	7 750	2 774
Ostatní výnosy z činnosti	1 200	1 200	458
Úroky	2	2	0
Ostatní finanční výnosy	0	0	0
Výnosy z transferů	47 496	56 281	58 002
Výnosy celkem	74 288	83 323	84 423

Hospodářský výsledek	0	0	5127
Hospodářský výsledek (po zdanění)	0	0	5072

Aktiva a pasiva organizace k 31. 12. 2016

Aktiva	účet	[tis. Kč]
Dlouhodobý nehmotný majetek		5 182
Dlouhodobý hmotný majetek		329 494
Dlouhodobé pohledávky		0
Zásoby		7 040
Odběratelé	(311)	299
Krátkodobé zálohy	(314)	697
Jiné pohledávky	(315)	21
Pohledávky za zaměstnanci	(335)	119
Daně	(341,342,343)	0
Náklady příštích období	(381)	211
Příjmy příštích období	(385)	173
Dohadné účty aktivní	(388)	4 171
Pokladna	(261)	235
Ceniny	(263)	30
Běžný účet	(241)	65 514
Běžný účet FKSP	(243)	193
Aktiva celkem		413 379

Pasiva		[tis. Kč]
Jmění	(401)	326 186
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	(403)	10 997
Fond odměn	(411)	2 145
Oceňovací rozdíly	(406,407)	-605
Fond kulturních a sociálních potřeb	(412)	190
Fond rezervní	(413,414)	1 686
Fond reprodukce majetku	(416)	17 547
Výsledek hospodaření běžného účetního období		5 072

Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	(472)	4 500
Dodavatelé	(321)	2 448
Krátkodobé přijaté zálohy	(324)	281
Zaměstnanci	(331)	1 849
Jiné závazky vůči zaměstnancům	(333)	0
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	(336,337)	965
Ostatní přímé daně	(342)	490
Daň z přidané hodnoty	(343)	45
Jiné daně a poplatky	(344)	0
Závazky k ústředním rozpočtům	(347)	2
Výdaje příštích období	(383)	0
Výnosy příštích období	(384)	38 187
Dohadné účty pasivní	(389)	1 350
Ostatní krátkodobé závazky	(378)	44
Pasiva celkem		413 379

Přehled nejvyšších nákladů a výnosů a jejich podíl na celkových nákladech a výnosech

Náklady	[Kč]	[%]
Osobní náklady (účty 521,524)	39 602 705,00	49,9 %
Odpisy (551)	11 094 284,00	14,0 %
Ostatní služby (518)	9 124 798,32	11,5 %
Opravy a udržování (511)	6 906 480,16	8,7 %
Spořeba materiálů (501)	4 148 496,97	5,2 %
Spořeba energie (502)	3 333 597,78	4,2 %
Výnosy		
Výnosy z prodeje služeb (602)	20 360 760,45	24,1 %
Čerpání fondů (648)	2 773 526,43	3,3 %
Výnosy z pronájmů (603)	2 487 083,39	2,9 %

Nejvyššími položkami v nákladech jsou osobní náklady, odpisy a ostatní služby.

Nejvyšší položkou ve výnosech jsou výnosy z prodeje služeb.

Přehled o celkových mzdových nákladech

Název položky	Schválený rozpočet [tis. Kč]	Upravený rozpočet [tis. Kč]	Skutečnost [tis. Kč]
Platy	26 046	26 869	28 809
OON	591	871	871
Mzdové prostředky celkem	26 637	27 740	29 680

Limit na platy byl překročen o 1,9 mil. Kč a toto zvýšení bylo pokryto z fondu odměn. Stanovený přepočtený počet pracovníků 122 jsme dodrželi, skutečný stav přepočtených pracovníků byl na konci roku 119.

10.3. VNITŘNÍ A VNĚJŠÍ KONTROLY

10.3.1. Vnitřní kontroly

Činnost interního auditu vychází ze střednědobého plánu interního auditu a v jednotlivých letech je vykonávána dle schváleného ročního plánu a z aktuálních potřeb VMP. Plán práce roku 2016 počítal s výkonem celkem 2 auditů. V průběhu roku 2016 byl dokončen interní audit „Audit shody vnitřního kontrolního systému ve VMP v Rožnově pod Radhoštěm se současnou právní úpravou“, který zahrnoval analýzu současného stavu a byl zaměřen na vnitřní kontrolní systém v oblasti příkazce operace správce rozpočtu a hlavní účetní, a dále na systém předběžné, průběžné a následné kontroly. V průběhu roku 2016 byl zahájen a v současné době je dokončován druhý audit systému „Audit aktuálního stavu nastavení systému inventarizačních činností ve VMP“, který je zaměřen na ověření shody provedených inventarizačních činností v letech 2015 a 2016 a právní úpravou povinností příspěvkové organizace dle Vyhlášky č. 270/2010 S., o inventarizaci majetku a závazků a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. Jako metodickou pomoc auditor mimo auditní činnosti poskytoval konzultace a doporučení z předcházejících kontrolních interních auditů. V závěrech z provedeného vnitřního auditu shody vnitřního kontrolního systému bylo jednotlivým řídicím pracovníkům VMP uloženo několik systémových opatření ke zkvalitnění vnitřního kontrolního systému. Vhodné a trvalé nastavení vnitřního kontrolního systému je dlouhodobý proces, který probíhá pomalu a postupně na všech jednotlivých řídicích úrovních činnosti Valašského Muzea v přírodě.

Roční zpráva o výsledcích finančních kontrol za r. 2016, dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, bude předložena v listinné formě MK ČR v termínu do 15.3.2017.

10.3.2. Vnější kontroly

10.3.2.1. Kontrola NKÚ

V době od 4. února 2016 do 15. dubna 2016 proběhla ve VMP kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu v rámci kontrolní akce č. 15/40 – „ Peněžní prostředky určené na rozvoj a obnovu materiálně technické základny státních kulturních zařízení“, která se zaměřila na kontrolu dvou investičních akcí, a to akce 134V112000145 VMP Rožnov p.R. – stavební dvůr, dostavba a 134V112000004 VMP Rožnov p.R. – rekonstrukce a nástavba provozní budovy.

Výsledkem této kontroly bylo zjištění, že VMP nedodrželo u akce 134V11200004 VMP Rožnov p.R. – rekonstrukce a nástavba provozní budovy závazný ukazatel čerpání prostředků ze SR účelově určených na přípravu a zabezpečení realizace akce a porušilo tak podmínky uvedené v Registraci a Rozhodnutí o poskytnutí dotace, s důsledkem porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení §44 odst. 1 písm. b) ve spojení s ustanovením § 3 písm. e) zákona č. 218/2000 Sb., ve výši 250 800,- Kč.

Podané odvolání proti rozhodnutí o námitkách bylo Usnesením kolegia Nejvyššího kontrolního úřadu č. 8/VIII/2016 ze dne 30. května 2016 zamítnuto.

Na základě podnětu NKÚ zahájil Finanční úřad pro Zlínský kraj daňové řízení, jehož předmětem bylo vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně u peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Platebním výměrem č. 166/2016 ze dne 6. 10. 2016 byl VMP vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 250 800,- Kč, proti kterému jsme podali odvolání ve stanovené lhůtě. FÚ pro Zlínský kraj postoupil odvolání Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně k dalšímu řízení dne 19. 1. 2017. Do dnešního dne nebylo o našem odvolání rozhodnuto.

10.3.2.2. Kontrola projektu „Jak jde kraj, tak se stroj“

Dne 16. 11. 2016 proběhla průběžná veřejnoprávní kontrola MF ČR, odboru 58-Mezinárodní vztahy, která se zaměřila na projekt financovaný z finančních mechanismů EHP a Norských fondů s názvem „Jak jde kraj, tak se stroj“, č. projektu EHP-CZ06-OV-1-040-2014. Předmětem kontroly bylo posouzení postupu realizace

projektu. Kontrolou nebyla identifikována žádná kontrolní zjištění. Bylo ověřeno, že projekt je realizován v souladu s právním aktem.

11. PROVOZNÍ ÚTVAR

V roce 2016 bylo organizačně personální složení provozního úseku následující:

- náměstek útvaru: Ing. Jaroslav Polášek
- oddělení programů a propagace
 - vedoucí oddělení: PhDr. Radek Hasalík
 - počet zaměstnanců: 5
- oddělení služeb návštěvníkům
 - vedoucí oddělení: Julie Hlavenková
 - počet stálých zaměstnanců: 7
 - počet sezonních zaměstnanců: 38
- oddělení hospodářské správy
 - vedoucí oddělení: Julie Hlavenková
 - počet stálých zaměstnanců: 6
 - počet sezonních zaměstnanců: 7
- oddělení ostrahy
 - vedoucí oddělení: Karel Tomek
 - počet stálých zaměstnanců: 14
- správce počítačové sítě:
 - Bc. Tomáš Hrstka

11.1. NÁVŠTĚVNICKÝ PROVOZ

V roce 2016 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (dále jen VMP) navštívilo celkem **315 626** osob, což je o 28 962 osob VÍCE než v roce 2015. Jedná se o nejvyšší návštěvnost za poslední 12 let, což lze hodnotit jako fenomenální úspěch.

Přehled návštěvnosti v jednotlivých areálech Valašského muzea v přírodě (DM – Dřevěné městečko, MD – Mlýnská dolina, VD – Valašská dědina) za období 1. 1. – 31.

12. 2016, je vyjádřen ve srovnání s celkovým ukazatelem návštěvnosti za identické období roku 2015.

	2015 CELKEM	2016 CELKEM	ROZDÍL
DM	186.760	204.300	+17.540
VD	72.747	80.496	+7.749
MD	26.729	30.640	+3.911
Výstavy	428	190	-238
CELKEM	286.664	315.626	+28 962

Celková návštěvnost za rok 2016 činila 315.626 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 204.300 osob, Valašskou dědinu navštívilo 80.496 osob, Mlýnskou dolinu navštívilo 30.640 osob a pouze na výstavy v Sušáku si zakoupilo vstupenku 190 osob. Celková návštěvnost VMP za rok 2015 činila 286.664 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 186.760 osob, Valašskou dědinu navštívilo 72.747 osob, Mlýnskou dolinu navštívilo 26.729 osob a pouze na výstavy v Sušáku si zakoupilo vstupenku 190 osob. Vstupenka do areálu VMP slouží i pro výstavní prostory, proto celkovou návštěvnost výstav VMP nelze vyjádřit přesnými čísly.

11.2. ODDĚLENÍ SLUŽEB NÁVŠTĚVNÍKŮ A HOSPODÁŘSKÉ SPRÁVY

Oddělení služeb návštěvníkům zajišťuje v rámci muzea nejdůležitější činnost – styk s veřejností.

V rámci jeho činnosti jsou poskytovány návštěvníkům průvodcovské a demonstrátorské služby a informace v areálech Dřevěného městečka, Mlýnské doliny a Valašské dědiny. Provoz Poštovny 50, provoz centrálních i pomocných pokladen, kontrola vstupů do jednotlivých areálů, obsluha průchodu na rozhlednu, kde zajišťujeme i prodej vstupenek, plnohodnotné informační služby, na stejné úrovni jako v hlavních pokladnách umístěných v Sušáku. Před zahájením hlavní návštěvnické sezony přebíráme od jednotlivých garantů areály včetně vybavení objektů, za které neseme odpovědnost.

Denně pečujeme o výstavní prostory v budově Sušák, provádíme obsluhu guideportů v různých jazykových mutacích, informační servis, péče o úschovnu jak kol, tak zavazadel a podle potřeby šatny. Další činnosti našeho oddělení je

zajišťování mimořádných prohlídek, svatebních obřadů v areálu DM a VD a bohoslužeb v kostele sv. Anny. Výrazně spolupracujeme při realizaci Výchovně vzdělávacích pořadů, kdy zajišťujeme komentování, doprovod skupin na všechna stanoviště, prohlídku výstav, případně zajišťujeme jiné nahodilé služby. Úspěšně provozujeme historický kolotoč v areálu DM.

Hlavním předpokladem pro chod tohoto úseku je dostatek kvalifikovaných pracovníků - průvodců, demonstrátorů, kteří poskytují informace návštěvníkům muzea a jsou schopni operativně řešit nepředvídatelné provozní situace. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb se osvědčili studenti, naopak důchodci jsou využíváni především jako demonstrátoři v areálu Valašské dědiny a Mlýnské doliny.

Na hlavní sezonu je proto každoročně nutno zvýšit počet průvodců, demonstrátorů a pokladních na víc než desetinásobek základního stavu. V roce 2016 bylo na krátkodobé smlouvy zaměstnáno celkem 39 osob. S ohledem na jazykovou vybavenost a pružnost v nasazování do služeb je většinou dávána přednost studentům. V roce 2016 pracovalo v oddělení služeb 19 studentů, 12 důchodců (převážně jako demonstrátoři v areálu VD) a 8 pracovníků v produktivním věku. Na Dohody o PP s námi spolupracovalo 31 pracovníků, z toho 14 studentů a 17 důchodců. Rok 2016 byl úspěšným rokem v počtu návštěvníků, kteří se k nám přišli odreagovat a obohatit svůj pohled na život našich předků. Bylo nám ctí jim toto zprostředkovat.

Prohlídky areálů - Dřevěného městečka pro neobjednané skupiny probíhají v každou celou hodinu, na Valašské dědině jsou prohlídky na požádání komentované, převažuje však zájem o prohlídku individuální, Mlýnská dolina má režim prohlídek po 30 minutách. Velkému zájmu návštěvníků se v areálu Valašské dědiny a Mlýnské doliny těší demonstrátoři a tetičky, jak říkáme našim hospodyňkám, které velmi vlídně a přívětivě dokážou uvést návštěvníky do dob ne tak dávno minulých, přiblížit důmyslnost našich předků, kteří dokázali umně využít síly vody i větru.

Oddělení hospodářské správy - mimo pravidelnou údržbu všech správních a provozních budov pečuje také po celou sezonu o objekty ve všech areálech Valašského muzea v přírodě. Jedná se o práci specifickou, kdy není možno využít

moderních prostředků a techniky k této činnosti, ale je nezbytné postupovat starým způsobem za použití jednoduchých pomůcek – metla, rýžák, jádrové mýdlo, hadr a voda. I tato činnost je ze strany návštěvníka považována za dobovou ukázkou.

Náročná a zodpovědná práce je celková údržba areálů po dobu letní sezony, zvláště v době konání programů Valašského roku.

Dalším nemalým úkolem tohoto oddělení je provádění generálního úklidu všech provozních prostor muzea, areálů, objektů a venkovních ploch po zimním období, kdy připravujeme vše k zahájení návštěvnické sezony. Totéž se opakuje po ukončení letní sezony, před zimním obdobím.

11.3. OSTRAHA, ZABEZPEČOVACÍ SYSTÉMY PZTS, EPS, CCTV, SKV

Oddělení ostrahy muzea je členěno na činnost výkonu strážní služby, to je fyzická ostraha a střežení zařízení, areálů, objektů. Kontrola jejich neporušitelnosti, kontrola oplocení ve všech areálech i mimo ně se zaměřením na bezpečnost návštěvníků. Fyzická ostraha zaručuje patřičnou fyzickou bezpečnost před nežádoucími vniknutími do objektu, krádežemi nebo cíleným ničením majetku.

Činnost monitoringu-recepce vrátnice, to je nepřetržitě 24 hodinové střežení všech objektů muzea a obsluha bezpečnostních monitorovacích zabezpečovacích systémů. Jedná se o poplachový zabezpečovací a tísňový systém (PZTS), systém ochrany před požáry - elektrická zabezpečovací signalizace (EPS), kamerové systémy (CCTV). Každodenní zajišťování činností související s chodem muzea, to je zakódování a odkódování patřičných budov, příjem a výdej klíčů zaměstnancům od objektů a kanceláří, ohlašování návštěv, obsluha telefonní ústředny apod.

Pracovníci ostrahy spolupracují s Policií České republiky, Městskou policií Rožnov pod Radhoštěm a Hasičským záchranným sborem města Rožnov pod Radhoštěm. Podílí se na zajišťování pořádku a akcí v rámci celoročních pořadů Valašského roku v muzeu dle pokynů režisérů programů. Rovněž při akcích pořádaných externími subjekty jsou zapojováni také do dalších činností daného pořadu. K jejich pracovním povinnostem patří také péče o služebního psa, se kterým provádí pochůzky po areálech.

11.3.1. Oddělení ostrahy

Oddělení ostrahy muzea je členěno na činnost výkonu strážní služby, to je fyzická ostraha a střežení zařízení, areálů, objektů. Kontrola jejich neporušitelnosti, kontrola oplocení ve všech areálech i mimo ně se zaměřením na bezpečnost návštěvníků. Fyzická ostraha zaručuje patřičnou fyzickou bezpečnost před nežádoucím vniknutím do objektu, krádežemi nebo cíleným ničením majetku.

Činnost monitoringu-recepce vrátnice, to je nepřetržitě 24 hodinové střežení všech objektů muzea a obsluha bezpečnostních monitorovacích zabezpečovacích systémů. Jedná se o poplachový zabezpečovací a tísňový systém (PZTS), systém ochrany před požáry - elektrická zabezpečovací signalizace (EPS), kamerové systémy (CCTV). Každodenní zajišťování činností související s chodem muzea, to je zakódování a odkódování patřičných budov, příjem a výdej klíčů zaměstnancům od objektů a kanceláří, ohlašování návštěv, obsluha telefonní ústředny apod.

Pracovníci ostrahy spolupracují s Policií České republiky, Městskou policií Rožnov pod Radhoštěm a Hasičským záchranným sborem města Rožnov pod Radhoštěm. Podílí se na zajišťování pořádku a akcí v rámci celoročních pořadů Valašského roku v muzeu dle pokynů režisérů programů. Rovněž při akcích pořádaných externími subjekty jsou zapojováni také do dalších činností daného pořadu. K jejich pracovním povinnostem patří také péče o služebního psa, se kterým provádí pochůzky po areálech.

11.3.2. Zabezpečení movitého kulturního dědictví, program ISO/A

Z programu Ministerstva kultury-ISO (Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) nebyla za rok 2016 přidělena žádná dotace.

11.4. SPRÁVA POČÍTAČOVÉ SÍŤE

Hlavní náplní je zabezpečení bezproblémového chodu veškeré výpočetní techniky v rámci celého muzea - především správou serverů, ochrana dat, aktualizace, správa uživatelských programů, nákup nové techniky, opravy a odstraňování mimořádných stavů.

Náplň práce:

- správa serverů (údržba, aktualizace)
- diagnostika spuštěných aplikací
- zabezpečení dat proti externímu napadení
- aktualizace nainstalovaného software a dodržování autorských práv
- monitorování využívání datového prostoru
- pravidelné zálohování uložených dat
- správa uživatelských účtů
- správa emailových účtů
- odstraňování mimořádných stavů a havarijních situací ve spolupráci se smluvními firmami
- návrh koncepce modernizace a rozšiřování podnikové sítě a její konzultace s pracovníky odborné smluvní firmy, určování priorit rozvoje a předkládání požadavků vedení muzea ke schválení
- správa jednotlivých PC a periférií, oprava, instalace nových aplikací, pročištění
- správa další elektroniky (videa, tiskárny, telefony...)
- správa telefonní ústředny
- uživatelská podpora a konzultační služby (zaškolování pracovníků z hlediska počítačové a telekomunikační techniky, poradenská činnost...)

11.5. ODDĚLENÍ PROGRAMŮ A PROPAGACE

11.5.1. Propagace VMP

Oddělení propagace pracovalo v roce 2016 v sestavě Blažena Běřáková a Anna Zmeškalová, jako marketingový referent Bc. Pavlína Polášková – útvar ředitele. K aktivitám marketingového referenta letos patřila aktualizace www.vmp.cz a www.mcmuzeavpriode.cz – dle aktuálních požadavků jednotlivých režisérů pořadů či pracovníků muzea, vkládání a aktualizace informací o muzeu a jednotlivých akcích na dalších webech (např. www.kudyznudy.cz; www.akce.cz; www.kampocesku.cz; www.roznov.cz apod.), rozesílání přehledu akcí do měsíčníků, lifestyle časopisů a dalších časopisů, prezentace muzea na sociálních sítích – facebook; google+; twitter, prezentace muzea a jim pořádaných akcí v médiích, např. pořad Bouráme bariéry (18. 6. 2016), Dobré ráno s Českou televizí (20. 12. 2016), živé vysílání Českého rozhlasu z VMP (26. 8. 2016) Česko země neznámá a živé vysílání z Pusteven (17. 12. 2016) – Výlety s dvojkou, vyhodnocování nabídek na inzerci, pravidelné vydávání tiskových zpráv, pozvánek na akce, PR článků, komunikace s informačními centry Zlínského a Moravskoslezského kraje (rozesílání plakátů a letáků) a průběžná aktivní spolupráce s informačním centrem Rožnov pod Radhoštěm, spolupráce s podnikatelskými subjekty (především hoteliéry) – program REGIONPARTNER; dary muzeu (tisk Valašského roku 2016 apod.), reakce na požadavky na fotografie - komunikace s dokumentačním oddělením; vyplňování žádanků či licenčních smluv, aktivní účast na pořadech Valašského roku 2016, uspořádání tiskových konferencí před sezónou (Praha; Rožnov), rozesílání informací na školy na výchovně-vzdělávací pořady (elektronicky), aktualizace databází médií, cestovních kanceláří, časopisů, informačních center (Zlínský a Moravskoslezský kraj), škol (Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský kraj), medializace veřejné sbírky a celkové situace kolem obnovy Libušína – realizace 2 terenních tiskových konferencí (reportáž z podpisu smlouvy se zhotovitelem stavby 18. 4. 2016, reportáž z kácení dříví pro obnovu Libušína 15. 11. 2016), účast na veletrzích a prezentacích (Regiontour Brno, v lednu, Otevřené ministerstvo, 28. 9. 2016), zajištění publicity projektu Jak jde kraj, tak se stroj (tisková konference s realizátorskou firmou 19. 5. 2016, koordinace vydání nových tiskovin k propagaci výstavy, medializace nové výstavy – reportáže regionálních televizních stanic), aktivní účast při tvorbě akčního plánu, příprava

tiskovin (tvorba či dotisky) - Valašský rok 2016 (překlad do němčiny), dotisky letáků jednotlivých areálů, zasílání kalendáře akcí na AMG. Prezentace VMP na semináři MK ČR – PR a marketing v muzejnictví (2. 12. 2016) Živé muzeum.

Činnost oddělení propagace souvisela se zadáním vyplývajícím s realizací pořadů Valašského roku 2016, realizací výchovně-vzdělávacích pořadů a také se zadáním souvisejícím s realizací výstav na půdě Valašského muzea v přírodě: zajištění výlepu plakátů a jejich rozvoz v okolí, odesílání poštou na cca 25 míst, tvorba vstupenek do VMP a čestných vstupenek na rok 2016 a následný tisk, grafický návrh a předtisková příprava šesti venkovních bannerů k akcím Valašského roku 2016, obnovení cedulí pro sbírku na Libušín, zhotovení sponzorského banneru na Libušín, návrh a realizace dvou vitrín v Dřevěném městečku u východu z areálu, návrh a realizace pozvánek a tiskovin pro výchovně-vzdělávací pořady 2016, grafické zpracování a příprava do tisku programového sborníku Valašský rok 2016, grafický návrh měsíčních plakátů VMP, návrh reklamní cedule pro muzeum Letohrad, grafický návrh piktogramu Domu Pod Strání a jeho umístění do mapy VMP, grafický návrh nového broučka pro pořad Podzimní putování s broučky, příprava putovní výstavy Nejmhutnější památné stromy ČR (vernisáž 18. 5. 2016), příprava výstavy Dřevěný svět Josefa Heji (vernisáž 24. 5. 2016), příprava výstavy fotografií Síla tradice - Karel Matocha (vernisáž 1. 6. 2016), spolupráce na výstavě k Jánošíkovu dukátu 2016 (vernisáž 5. 8. 2016), příprava expozice Jak jde kroj, tak se stroj (vernisáž 4. 12. 2016), příprava výstavy Miloše Šimurdy Pozdravení pokoje (vernisáž 5. 12. 2016).

11.5.2. Programy VMP

Oddělení produkce a programů VMP organizačně zajišťuje veškerou kulturní náplň Valašského muzea v přírodě, především realizaci pořadů, Valašského roku, ale také pořady externích subjektů na půdě muzea, především v Janíkově stodole a konferenčním sále VMP. Zajišťuje také náboženské obřady po celý kalendářní rok, případně realizaci pietních aktů na Valašském Slavíně.

11.6. VALAŠSKÝ ROK 2016

Na realizaci 47 pořadů Valašského roku 2016 se podílely všechny útvary Valašského muzea v přírodě. Provozně-ekonomický útvar, zvláště oddělení produkce a programů, realizoval celkem 40 jedno nebo vícedenních pořadů a celkem 9 náboženských obřadů, z toho 6 katolických, 1 protestantský a 2 pravoslavné. Útvar pro odbornou činnost realizoval celkem 6 pořadů Valašského roku a celkem 11 výchovně-vzdělávacích pořadů. Stavebně-technický útvar realizoval 1 pořad Valašského roku.

Na realizaci pořadů Valašského roku 2016 se kromě režisérů z ostatních útvarů VMP podíleli tři pracovníci oddělení produkce a programů Valašského muzea v přírodě (PhDr. Radek Hasalík, Mgr. Jaroslava Kvapilová, Milena Bahounková).

11.6.1. Programová skladba jednotlivých pořadů Valašského roku

Masopust

6. února 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Celodenní prezentace řeznických firem, spojená s 19. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou klobásku a 9. ročníkem soutěže O nejlepší valašskou tlačenku. Tradiční masopustní obchůzky zajistily rožnovské soubory Soláň a Javořina. „Pochovávání basy“, které k Masopustu nezbytně patří, se letos chopil veterán klub souboru Radhošť. Hostem letošního pořadu byl slovenský soubor Limbora z Prečína, který se zúčastnil masopustních obchůzek. V areálu Dřevěného městečka hrála po celý den dechová hudba Záhořané.

6.010 návštěvníků, tržba: 376.078,- Kč

Velikonoce na Valašsku

26. - 28. března 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Bílá sobota tradičně patřila zejména lidovým výrobcům a prodejcům. K příjemné atmosféře vyhrávala u rybníčka cimbalová muzika Javořina a v Dřevěném městečku pod Billovou chalupou hrála Kubalova lidová hudba ze Staré Bystrice. Velikonoční

neděle byla ve znamení bohatého zvykoslovného programu. Účinkovali: novojičínský sbor ZUŠ Ondrášek, dětský folklorní soubor Ostravička z Frýdku-Místku, dolňácký folklorní soubor Dolina ze Starého Města a varhanistka Pavla Mikešková. V Billově chalupě vařily tetičky jarní polévku, barvily kraslice v cibulové slupce, nabízely pučálku a k tomu krásně zpívaly. V areálu Dřevěného městečka obcházeli klapotáři z Loučky. U rybníčka hrála cimbálová muzika souboru Kašava ze Zlína. Zvykoslovný program Červeného pondělí předvedly děti ze souboru Maleníček z Lipníka nad Bečvou a Malé Zálesí z Luhačovic. U rybníčku a pod Billovým domem hrály cimbálové muziky Radegast a Jánoš.

34.185 návštěvníků, tržba: 2.142.792,- Kč

Stavění máje

1. května 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Tradiční lidová slavnost se souborem Valašský vojvoda z Kozlovic.

828 návštěvníků, tržba: 53.078,- Kč

Koncert ke Státnímu svátku

8. května 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Účinkoval Beskydský orchestr z Rožnova p. R.

551 návštěvníků, tržba: 29.360,- Kč

Jaro na dědině

14. května 2016 - Valašská dědina

Režie: Šárka Kramolišová

Program zaměřený na praktickou ukázkou tradičního života na Valašské dědině v jarním období, k vidění bylo bělení prádla, pletení košů a ošatek, zpracování mléka a tvarohu, stloukání másla, mletí pohanky, stříhání ovcí a zpracování ovčí vlny. Účinkoval soubor Javořina z Rožnova.

980 návštěvníků ve Valašské dědině, tržba: 73.120,- Kč

Valašsko a jeho muzikanti

15. května 2016 - Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Minulost a současnost lidové hudby na Zlínsku podle projektu PhDr. Jaroslava Štiky v podání Bartošova souboru ze Zlína.

485 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 30.070,- Kč

Den muzeí

18. května 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Při příležitosti Mezinárodního dne muzeí, který měl letos téma „Muzeum jako kulturní krajina“, proběhla vedle objektu Sušáku vernisáž putovní venkovní výstavy „Nejmohutnější památné stromy ČR“, která byla nachystána ve spolupráci s PhDr. Marií Hruškovou z Prahy, autorkou několika publikací o památných stromech ČR. Vystaveno bylo 10 trojstranných panelů s celkem 30 obrázky památných stromů z Čech a Moravy. Přítomná rožnovská cimbálová muzika Kotár potom hrála v Dřevěném městečku, kam byl toho dne volný vstup.

Bylo prodáno 1.158 nulových vstupenek.

Setkání s fujarou

21. - 22. května 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Mezinárodní tvůrčí dílny fujaristů pod vedením několika lektorů z USA a Slovenska, kde se účastníci učili hrát na fujaru a koncovku. 22. května proběhl na závěr společný koncert fujaristů v Dřevěném městečku.

1.344 návštěvníků, tržba: 80.372,- Kč

Slabikář devatera řemesel - Den dětí

28. května 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Renáta Prejdová

Pořad, který patří jednak mezi pořady Valašského roku, ale zároveň mezi výchovně-vzdělávací pořady. Letos byl pojat zároveň jako Den dětí s rozšířeným kulturním programem. Byla prezentována tato řemesla: provaznictví, košíkářství, modelování z hlíny, výroba hadrových panenek a lodiček z kůry, vyšívání, drátování, ražení

ornamentů do kůže. Program byl doplněn vystoupením akordeonového orchestru při ZUŠ Rožnov p. R., orchestrem ZUŠ Alfréda Radoka ve Valašském Meziříčí, folklorního souboru Lipta Liptál, folklorního souboru Malý Radhošť a loutkového divadla Starost z Prostějova.

1.394 návštěvníků, tržba: 70.868,- Kč

Kácení máje

29. května 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Letos s národopisným souborem Zákopčan z Hutiska-Solance.

540 návštěvníků, tržba 33.684,- Kč

Koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR

4. června 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

V rámci 20. výročí trvání Policie ČR proběhl na amfiteátru Dřevěného městečka od 14.00 Slavnostní odpoledne Krajského ředitelství Policie ČR Zlínského kraje spojené s koncertem, jemuž předcházelo předávání medailí a ocenění zasloužilým policistům Zlínského kraje. Účinkovala Hudba Hradní stráže a Policie ČR. Od 12.00 byl vstup do Dřevěného městečka volný.

Bylo prodáno 580 nulových vstupenek.

Ondrášova valaška

10. - 12. června 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Mezinárodní festival, konaný ve spolupráci s Městem Rožnovem p.R., Hlavním účinkujícím byl VUS Ondráš z Brna. Hostem ze Slovenska byl SĽUK Bratislava. Proběhlo několik představení, třikrát účinkoval VUS Ondráš Brno na úvod v pátek večer, v sobotu večer a v neděli při závěrečném odpoledním koncertu. Hosté ze Slovenska účinkovali v sobotu večer spolu s VUS Ondráš. Součástí festivalu byl gastrofestival 10 vinařských firem z několika zemí Evropy. V pátek a v sobotu večer proběhla benefiční představení, jednou pro mobilní hospic v Novém Jičíně, podruhé pro Libušín na Pustevnách, na tyto večerní benefiční koncerty byl vstup volný, jinak platilo běžné vstupné.

2.353 návštěvníků, tržba: 97.822,- Kč

Bouráme bariéry

18. června 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Pavlína Polášková

Pořad pro handicapované spoluobčany za aktivní spoluúčasti neziskových organizací, návštěvníci se mohli seznámit s nezbytnými pomůckami handicapovaných, byly zpřístupněny bezbariérové vstupy do několika objektů Dřevěného městečka.

763 návštěvníků, tržba: 45.660,- Kč

Svatojánský večer

24. června 2016 - Valašská dědina

Svatojánský večer se letos poprvé uskutečnil v pátek. Důvodem byly hlavně obavy z malé účasti kvůli konkurenšním sobotním pořadům v okolí. Počasí vyšlo nádherně, návštěvnost byla, vzhledem k dalším konkurenčním akcím v okolí, dobrá. Program zahájila svatojánskými písněmi slovenská pěvecká skupina Nevědza z Korní. Hlavní část programu připravil folklorní soubor Radhošť. Po krátké přestávce, vyplněné povídáním o svatojánských ohních na Radhošti, přišlo na řadu ohňové divadlo Fuerza del Fuego z Uherského Brodu se svým Příběhem o lásce, o věčném souboji Dobra, Zla a Osudu.

420 návštěvníků, tržba: 35.960,- Kč

První prázdninový den

1. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslav Polášek

Bezplatný vstup pro děti, které přinesou vysvědčení, spojený s jízdou na historickém kolotoči. Tvořivé děti mohly pomalovat kameny.

430 návštěvníků, tržba: 19.964,- Kč

Sklářská sobota

2. července 2016 - Mlýnská dolina

Režie: Milena Bahounková

Pořad věnovaný sklářskému řemeslu za účasti venkovní sklářské pece Davida Černého ze Starých Splavů v jižních Čechách, výstavy prací Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské ve Valašském Meziříčí a skláře Pavla Horáka z Karolinky. Účinkovala Dechová hudba Záhořané.

577 návštěvníků, tržba: 33.864,- Kč

Každý odzemkář má svůj příběh

3. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Bryol

Pořad s tanečnicí valašského odzemku s muzikou Radhošť z Rožnova p. R.

1.001 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 57.431,- Kč

Zvonečkový jarmark

5. - 6. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Dvoudenní pořad o červencových státních svátcích prezentoval hrnčířské, keramické a drátenické řemeslo. Zastoupen byl i sortiment včelích produktů. Pořadu se letos zúčastnilo 50 výrobců z České republiky, ze Slovenska a z Polska. Tvůrčí dílna keramiků se uskutečnila pod vedením Ludmily Vaškové ve stanu poblíž amfiteátru. Práci na elektrickém hrnčířském kruhu prezentoval v Dřevěném městečku Josef Stromšík. Drátenické dílny zajišťovali Emílie Šťábová a Pavel Adamec. Účinkovala hudební skupina RukyNaDudy, folklorní soubor Závřšan z Nedašova a hudební skupina Rebule a folklorní soubor Rusava z Bystřice pod Hostýnem. V areálu zpíval a hrál gajdoš Josef Pacula.

6.613 návštěvníků, tržba: 346.867,- Kč

Koncert skupiny Fleret

8. července 2016 - Valašská dědina

Režie: Jaroslav Polášek

Koncert se sbírkou pro Libušín proběhl od 20.00 na amfiteátru Valašské dědiny.

454 návštěvníků, tržba: 30.020,- Kč

Hejův nožík

9. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Lenka Kučerová

20. ročník setkání řezbářů z České republiky za účasti letos 27 mistrů řezbářského řemesla. Účinkovali: folklorní soubor Rusavjan z Rusavy a folklorní soubor Bača z Valašského Meziříčí.

1.565 návštěvníků, tržba: 88.752,- Kč

Odpoledne s folklorním souborem Kašava

10. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Od 15.00 hrál v Dřevěném městečku folklorní soubor Kašava ze Zlína.

544 návštěvníků, tržba: 31.448,- Kč

Pekařská sobota

16. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

23. setkání mistrů cechu pekařského spojené s ochutnávkami pečiva, soutěžemi O vynikající chleba, O vynikající rohlík a soutěží O pekařský stánek Valašského království s bohatým kulturním programem. Účinkovali: Dechová hudba Valaška z Valašských Klobouk, folklorní soubor Bača z Valašského Meziříčí a zpěvák Pavel Dobeš.

3.363 návštěvníků, tržba: 279.320,- Kč

Ozvěny Valašského Slavína

17. července 2016 - Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Odpolední pořad v Janíkově stodole Dřevěného městečka, věnovaný letos dvěma osobnostem, jež by oslavily životní jubileum a jež jsou pochovány na Valašském Slavíně Dřevěného městečka: Miloši Kulišťákovi, národopisnému pracovníkovi, který stál u zrodu Valašského muzea v přírodě a herci Františku Hanusovi, který svého času moderoval televizní pořad Úsměvy Valašského Slavína. Na pořadu vystoupila cimbálová muzika souboru Radhošť z Rožnova a promítaly se ukázky filmů s Milošem Kulišťákem a Františkem Hanusem.

913 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 55.354,- Kč

Mezinárodní festival Romská píseň

23. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

22. ročník mezinárodního festivalu (viz níže)

1.262 návštěvníků, tržba: 70.720,- Kč

Anenská pouť

24. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jana Tichá

Svátek patronky Valašska svaté Anny spojená s krojovaným procesím, čítajícím tisíc osob, z farního kostela Všech svatých do muzejního kostela sv. Anny, s liturgií slouženou rožnovským farářem P. Kamilem Obrem a pouťovými atrakcemi (historickým kolotočem a houpačkami, střelnicí, flašinetářem, střelbou z hmoždíře) v Dřevěném městečku. Účinkovala dechová hudba Rožnovanka a loutkové Divadélko Milady Kubicové. Hlavní odpolední program zajistil soubor Hanák z Troubek.

3.067 platících návštěvníků plus 900 účastníků procesí, tržba: 124.360,- Kč

Dny řemesel a setkání kovářů

30. - 31. července 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Olga Holišová

26. ročník setkání mistrů starých řemesel, kovářů, kameníků, bednářů, klempířů a dalších řemeslníků realizovaný ve spolupráci s Lesy ČR, s.p. Letos se skupinou Javory sourozenců Ulrychových. Pokrývání střechy ručně štípaným šindelem, výroba dřevěného šindele, práce na hrnčářském kruhu, práce, klempíře, soustružníka, kartáčníka, ruční výroba cihel a kachlí, zasklívání oken, prezentace Ruční papírny z Velkých Losin, ukázky benzinových motorů, pohánějících štípačku a cirkulárku. Účinkoval folklorní soubor Valašský vojvoda, dechová hudba Galička, heligonkáři z valašských pasek a skupina Yoyo Band.

6.265 návštěvníků, tržba: 429.150,- Kč

Mezinárodní festival slovenského folkloru Jánošíkův dukát

5. - 7. srpna 2016 - Dřevěné městečko

Kontakt za VMP: Jaroslava Kvapilová

18. ročník festivalu spojený s 16. ročníkem mistrovství Valašského království ve stloukání másla (viz níže)

4.582 návštěvníků, tržba: 331.260,- Kč

Starodávný jarmark

13. - 14. srpna 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Dvoudenní pořad navazující na dávnou tradici rožnovských městských výročních trhů, jarmarků, s tradicí sahající do 16. století. VMP se pokouší navodit adekvátní atmosféru jednak díky lidovým výrobcům a prodejcům, kteří vytvářejí tu správnou nákupní atmosféru a jednak díky doprovodné kulturní náplni, spoluvytvářené jarmarečnickými rekvizitami jako jsou historické kolotoče, houpačky, kuše, chůdy, šipky, flašinet, astrolog a vodník, ale i mnoha dalšími účinkujícími. Na palouku účinkovala skupina historického šermu Valmont a žongléři ze skupiny Agripa, ve stanu hrálo brněnské divadlo Kapsa. Pestrá byla hudební produkce: historická hudba Krless, kapela Ponožky pana Semtamřuka, cimbálová muzika Považan a Jánoš, kapela Stanley's Dixie Street Band, jazzová skupina Lam trio a dětský folklorní soubor Jánošík.

10.474 návštěvníků, tržba: 765.040,- Kč

Hravá dědina

20. srpna 2016 - Valašská dědina

Režie: Kristýna Pončíková

Pořad Valašského roku a zároveň jeden z výchovně-vzdělávacích pořadů. Návrat do časů dávno zmizelých dětských her v kouzelném areálu Valašské dědiny.

814 návštěvníků, tržba: 51.880,- Kč

Rozmarné léto

21. srpna 2016 - Mlýnská dolina

Režie: Milena Bahounková

Za nevlídného počasí se uskutečnil pořad, který měl evokovat meziválečné časy na rožnovských koupalištích a to v rytmu swingu. Účinkovaly: cimbálová muzika souboru Radhošť a jazzová skupina Lam trio.

186 návštěvníků, tržba: 13.100,- Kč

Myslivosti zdar

27. srpna 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Pořad Českomoravské myslivecké jednoty konaný ve spolupráci s Valašským muzeem v přírodě, spojený s přehlídkou dravců a pěvců a přehlídkou loveckých psů, souborem mysliveckých trubačů Markazíni a vystoupením cimbálové muziky Jožky Šmukaře.

2.125 návštěvníků, tržba: 121.140,- Kč

Z druhé strany Radhoště - ozvěny frenštátského folklorního festivalu

28. srpna 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Koncert dvou hostujících souborů frenštátského festivalu, letos účinkoval soubor Spinek z Vnorov a soubor La Pen Innovative Dance Platform z Hong Kongu.

721 návštěvníků, tržba: 38.608,- Kč

Muzicírování se Soláněm

4. září 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Milena Bahounková

Každoroční odpolední koncert rožnovského folklorního souboru Soláň, letos s hostujícím souborem Vršatec z Dubnice na Váhom.

878 návštěvníků, tržba: 54.548,- Kč

Přivítání školního roku

5. - 9. září 2016 - Valašská dědina

Režie: Pavlína Polášková

Pořad pro několik objednaných skupin školních tříd, který děti stylově uvedl do nového školního roku ve škole areálu Valašská dědina.

174 dětí, z toho 95 dětí do šesti let

Hrála muzika...

11. září 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

Vystoupení sedmi valašských dechovek na amfiteátru Dřevěného městečka. Každá dechovka měla půlhodinové vystoupení a dokázaly vytvořit výbornou atmosféru, kde si každý milovník dechové hudby mohl přijít na své. Pořad zajistilo VMP po dohodě s kapelníkem Janem Kozubíkem z Dechové hudby Polančanka z Valašské Polanky.

826 návštěvníků, tržba: 46.060,- Kč

Běh rodným krajem Emila Zátopka

17. září 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Radek Hasalík

14. ročník memoriálu olympijského vítěze, Dřevěné městečko tvoří cíl půlmaratonu z Kopřivnice, letos startovalo 208 běžců, vyhlásování vítězů asistovala cimbálová muzika Kotár z Rožnova. Poté po dohodě s Městem Rožnovem účinkovala kvůli dešti v Janíkově stodole kapela Lucie a Wanastovi Vjegy Revival Rožnov. Dopoledne se v areálu Dřevěného městečka uskutečnily v režii Střediska volného času z Rožnova pod Radhoštěm jako součást Dne Města Rožnova p.R. běhy dětí v několika kategoriích.

Vstup volný, 1.000 návštěvníků

Podzim na poli a v chalupě

24. září 2016 - Valašská dědina

Režie: Petr Lidák

Pořad konaný v areálu Valašská dědina přiblížil tradiční zemědělské práce spojené s obdobím měsíce září, letos se zaměřením na zpracování brambor (zemáků). Kromě vyorávání brambor a smažení bramborových placek se sbírala jablka, tlačilo zelí, sbíraly se švestky na kvas nebo na povidla, chystalo se dříví na zimu, probíhala podzimní stříž ovcí. To všechno bylo nachystáno pro návštěvníka na pořadu, který obohatilo vystoupení Gajdošů z Kapanic a Petra Sovjáka z Neubuze.

1.048 návštěvníků, tržba: 75.240,- Kč

Podzimní putování s broučky Valašským královstvím

30. září 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

Tradiční průvod Podzimní putování s broučky se letos uskutečnil už po jednadvacáté. Po setmění se průvod vydal od hudebního altánu v městském parku nejprve cyklostezkou do dolního parku a pokračoval hlavní alejí do Valašského muzea, kde se pak rozprchli i se svými světýlky po muzeu. Ve stylově vyzdobeném Dřevěném městečku mohli zavítat do Janíkovy stodoly na komediální představení Bolbo Compagnie nazvané Klaun Pingu nebo na pohádku Jak se brouček naučil plavat, kterou na paloučku zahráli členové divadla V batohu, mohli se také svézt na historickém kolotoči případně shlédnout na komorním amfiteátru UV show nazvanou Tanec světél v podání skupiny Histerky.

Volný vstup, 2.000 návštěvníků

Svatováclavské hody

1. října 2016 - Dřevěné městečko - hospoda Na posledním groši, Valašská hospoda

Režie: Radek Hasalík

Hodové speciality v kuchyních dvou muzejních hospod s dvojím vystoupením Beskydského orchestru při ZUŠ Rožnov p. R.

1.269 návštěvníků, tržba 76.620,- Kč

Prameny

8. října 2016 - Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Radek Hasalík

Přehlídka valašských souborů od 14.00, organizovalo Valašské folklorní sdružení ve spolupráci s VMP jako pořad Valašského roku.

347 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 21.960,- Kč

Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex

15. října - 23. října 2016 - Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Miroslav Románek

Týdenní výstava ovoce, zapojená do skladby Valašského roku, neboť se koná v Janíkově stodole v areálu Dřevěného městečka.

1.583 návštěvníků v Dřevěném městečku, tržba: 94.508,- Kč

Večer při svíčkách

4. prosince 2016 - Dřevěné městečko - Janíkova stodola

Režie: Milena Bahounková

Koncert v atmosféře předvánočního rozjímání, letos s brněnskou skupinou Cimbal Classic.

254 návštěvníků, tržba: 4.320,- Kč

Mikulášský podvečer

5. prosince 2016 - Valašská dědina

Režie: Helena Cviklová

Pořad Valašského roku a zároveň jeden z výchovně-vzdělávacích pořadů. Mikulášský podvečer se opět uskutečnil v areálu Valašské dědiny, kterou obcházela Mikulášova družina a Mikulášova Matička. Ve spolupráci s Valašským muzejním a národopisným spolkem proběhly přástky. Kromě toho se vázaly rukavice, vyráběly papírové vánoční ozdoby a svoje řemeslo předvedl kovář. Ve škole z Velkých Karlovic účinkovaly děti ze souboru Radhošť z Rožnova. Pořad je v účetnictví spojen s pořadem Vánoce na dědině.

1.645 návštěvníků, tržba: 49.120,- Kč

Vánoce na dědině

7. - 9. a 12. – 15. prosince 2016 - Valašská dědina

Režie: Helena Cviklová

Výchovně-vzdělávací pořad, který je zároveň pořadem Valašského roku s ukázkami zimních prací, přípravy Vánoc a vánočního zvykosloví je přístupný i veřejnosti. Ve fojtství z Lidečka se konají tradiční zimní přástky, v Matochově usedlosti z Velkých Karlovic-Jezerného se zdobí vánoční perníčky, ve Šturalově chalupě z Velkých Karlovic-Podfatého se věští pomocí odlévání olova, ve škole z Velkých Karlovic-Miloňova pan učitel naučí děti koledu, v chalupě z Karolinky-Rákošového se pečou vánoční oplatky ochucené medem a v chalupě z Velkých Karlovic-Miloňova vaří vánoční čaj z devatera květů.

4.015 návštěvníků, tržba: 201.530,- Kč

Vánoční jarmark

10. - 11. prosince 2016 - Dřevěné městečko, Valašská dědina

Režie: Jaroslava Kvapilová

Letos dvoudenní pořad spojený s prezentací valašského vánočního zvykosloví a bohatě zastoupeným jarmarkem lidových výrobců. Kulturní náplň letos zajistili členové mikulášské družiny z Valašských Klobouk a ze Zděchova spolu s luckami z rožnovského souboru Radhošť. Účinkovali folklorní soubor Ostravica z Frýdku-Místku a národopisný soubor Děcka ze Skoronice, Varmužova muzika z Místřina, Valašský soubor Sedmikvítek z Frenštátu pod Radhoštěm a dále Malý lidový soubor z Plzně, cimbálová muzika Kotula z Rožnova, pěvecký sbor Polajka a Divadlo Víti Marčíka z Hluboké nad Vltavou. K poslechu hrály Komorní žestě z Valašského Meziříčí. V sobotu i v neděli byl v rámci Vánočního jarmarku zpřístupněn areál Valašské dědiny.

12.074 návštěvníků, tržba: 931.065,- Kč

Živý betlém

16. - 8. prosince 2016 - Dřevěné městečko

Režie: Jaroslava Kvapilová

23. ročník lidové hry o narození Ježíše podle Evangelia sv. Matouše. V programu se návštěvníkům představili tanečníci, muzikanti a zpěváci ze souborů Javořina, Radhošť, Soláň, folklorní soubor Valášek z Kozlovic, Žesťový kvintet Josefa Blinky, mužský sbor Kosáci z Ratiboře a družina Tří králů na koních z Jezdeckého klubu Valašsko.

918 návštěvníků, tržba: 47.880,- Kč

Štěpánská koleda

26. prosince 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Režie: Milena Bahounková

V rámci dvou odpoledních vystoupení letos v podání souboru písní a tanců Radhošť z Rožnova pod Radhoštěm.

488 návštěvníků, tržba: 28.500,- Kč

Pořady Valašského roku 2016 navštívilo 124.101 návštěvníků.

Tržba z pořadů Valašského roku 2016 činila 7.588.493 Kč.

Nad rámec pořadů Valašského roku realizovalo Valašské muzeum v přírodě koncert **Souboru písní a tanců Javořina z Rožnova p. R.** (10. 9. 2016).

Oddělení programů VMP realizovalo pietní akt s uložení ostatků akademického malíře Ludka Majera na Valašském Slavíně 21. května 2016.

11.6.2. Folklorní festivaly

MF Romská píseň

V sobotu 23. července 2016 proběhl v Dřevěném městečku 22. ročník mezinárodního festivalu Romská píseň, který organizovala Demokratická aliance Romů se sídlem ve Valašském Meziříčí. Festival začal ve 13.00 na amfiteátru Dřevěného městečka v souladu s avízovaným harmonogramem vystoupení za účasti souborů a skupin z České republiky, Slovenska a Maďarska: Profesionální romské divadlo Romathan (SR), Olomouc Band Babylon (ČR), Black Star z Přerova (SR), Maďarská kapela pod vedením Caby Jánoše (Maďarsko). Festival skončil v 17 hodin. Festivalu se zúčastnilo 6 lidových výrobců. Festival se konal pod záštitou starosty Města Rožnova pod Radhoštěm Ing. Radima Holíše, starosty Města Valašské Meziříčí Bc. Roberta Stržíňka a 2. náměstka hejtmána Olomouckého kraje Michala Symerského. Za Valašské muzeum v přírodě byl přítomen ředitel Jindřich Ondruš.

MFSF Jánošíkův dukát

Osmnáctý ročník Mezinárodního festivalu slovenského folkloru v České republice se uskutečnil ve Valašském muzeu v přírodě pod záštitou 1. místopředsedy vlády ČR Andreje Babiše, hejtmána Zlínského kraje Stanislava Mišáka a předsedy Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Jána Varšo. Na jeho organizaci se spolupodílela Obec Slovákov v Českej republike, Folklorní sdružení Púčík z Brna, FoS ČR, Jánošíkův dukát, o.s., Světové sdružení Slováků v zahraničí a Valašské muzeum v přírodě. Na festivalu se představilo 22 folklorních souborů a skupin, především z České republiky, které se věnují jevištnímu zpracování slovenských lidových písní a tanců. Jako hosté vystoupily soubory ze Slovenska, ale také slovenské krajanské folklorní soubory a lidové hudby z Chorvatska, Maďarska a Srbska. Festivalový maraton začal v pátek v podvečer

vernisaží výstavy fotografií Karola Kállaya Súvislosti v malém sále v Sušáku. Slavnostní zahájení festivalu začalo na komorním amfiteátru programem „Vitajte“ a pak následovala noční zábava „Pri hudákoch“. Sobotní dopoledne patřilo tradiční živé pozvánce - „Roztančené námestie“ a krojovanému průvodu všech účinkujících nazvaným „Rieka radosti“ z Masarykova náměstí do Dřevěného městečka Valašského muzea v přírodě. Odpoledne zahájil na Komorním amfiteátru programu „Zahrajme sa“, kde se představily dětské folklorní soubory. Potom se už na pódiu Komorního amfiteátru střídaly naše i zahraniční kolektivy - program souborů národnostních menšin „Aký kraj, taký mrav“, program „Od Tatier k Šumave“, v němž účinkovaly folklorní soubory z České republiky, které zpracovávají slovenský folklor a poté následoval program „V Liptove na tanci“. Na sobotní poledne byla připravena „Fujarôčka moja“ aneb malá škola hry na pastýřské hudební nástroje (na fujaru, píšťalky a koncovky vyučoval zkušený výrobce a muzikant Drahoš Daloš z Lehoty pri Nitre) a dále pořad „Muzikantské cifry“ – malá škola muziky z Liptova. Zájemcům o tanec byla určena „Živá klenotnica“ - malá škola tanců z Liptova. Festival pamatoval také na spoluobčany se zdravotním hendikepem - především pro ně a jejich kamarády byl připraven pořad „Pesničky bez bariér“. Na pódiu u rybníčka proběhl také pořad určený k poslechu i ke zpěvu „Ozvěny z malinových vrchov“ věnovaný ukázkám písňové tradice Liptova. I v letošním roce proběhlo populární mezinárodní klání v činnosti, která byla v minulosti výsadou hospodyněk - a to 16. ročník soutěže „Majstrovstvá Valašského královstva v mútení masla“, spojené se zábavným programem „Od buka do buka“. Tentokrát ovšem Jánošici a jejich družina soutěžili ve stloukání másla a děvčata se naopak utkala v dovednostním i žertovném zápolení. Vítězem se stala dvojice Jánošíků Miloš Jánošík z Tvrdošína a Rudo Jánošík z Brna, kteří stloukli máslo o váze 2,37 kg. V soutěži o nejšikovnější dívku na Jánošíkově dukátu zvítězila Ivana Fedorová ze souboru Šarvanci z Prahy s celkovým počtem 42 bodů. Laureátem festivalu sa stal Folklorní soubor Váh. Nedělní dopoledne patřilo programu lidových hudeb „Hrajte mi, husličky“, a hudebnímu pořadu „Naladěno“. Festival vyvrcholil v 15 hodin slavnostním galakonzertem nazvaným „Z rodného kraja“. Jeho součástí byl také jarmark lidových řemesel.

11.6.3. Náboženské obřady

Květná neděle

20. března 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Pravoslavná liturgie

5. července 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Bohoslužba v tolerančním evangelickém kostele

6. července 2016 - Valašská dědina

Mše svatá k počtě sv. Anny

26. července 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Mše svatá jubilejní k výročí posvěcení kostela sv. Anny

26. srpna 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Pravoslavná panychida

5. září 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny a Valašský Slavín

Bohoslužbu za ThDr. Vladimíra Petřeka, popraveného nacisty za heydrichiádu, celebroidal letos rožnovský kaplan Miroslav Frňka, po ukončení bohoslužby proběhl v kostele sv. Anny varhanní koncert Lindy Sítkové a Luvie Hilscherové (mezzosoprán)
Náklady 5.000 Kč

Mše sv. za zesulé pochované na Valašském Slavíně

2. listopadu 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Roráty - ranní mše sv.

3. prosince 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

Mše svatá – Svátek sv. mlád'átek

28. prosince 2016 - Dřevěné městečko, kostel sv. Anny

11.6.4. Výchovně-vzdělávací pořady

Výchovně vzdělávací program **Velikonoce na Valašsku** (21. - 23. 3. 2016) je koncipován jako procházka Valašskou dědinou, při níž návštěvník uslyší o velikonočních zvycích a tradicích. Průvodci jsou tetičky a strýčkové, kteří povypráví o Velikonocích, ale také naučí plést tatary z vrbového proutí a malovat kraslice. Děti okusí tradiční velikonoční pokrmy, jakými jsou pučálka či jidáše z kynutého těsta.

Program **Barvů modrotisku** (12. - 14. 4. 2016) seznamuje návštěvníky s historií techniky modrotisku i se samotnou prací barvíře. V první části zhlédnou videofilm z modrotiskové dílny ve Strážnici (jedna ze dvou fungujících modrotiskových dílen na území naší republiky) a nahlédnou do staré barvířské dílny, která je součástí stálé expozice Městečko pod Radhoštěm. V druhé části si prakticky vyzkouší tisk a malování rezerváží na plátno.

Jak důležité byly základy fyziky pro pracovní a společenský život Valachů? Jak ve všedním životě fungovaly jednoduché stroje; k čemu sloužily; jak byly zdokonalovány? S důrazem na využití jednoduchých strojů a také vyzkoušení si řemesla se návštěvník dozví odpovědi na všechny předcházející otázky díky účasti na programu **Uměli Valaši fyziku?** (10. - 12. 5. 2016).

Slabikář devatera řemesel (28. 5. 2016) je příležitostí pro malé i velké návštěvníky zhlédnout, nechat se inspirovat, ale hlavně si vyzkoušet různé činnosti a techniky vycházející z tradičních řemesel. Domů si tak můžou odnést vlastnoručně vyrobenou svíčku z včelího vosku, lodičku z kůry borovice či modřinu, vyzkoušet si hrnčířské řemeslo a mnoho dalšího. V letošním roce byl při Slabikáři velice bohatý doprovodný program - vystoupení ZUŠ z bližšího okolí, pohádka pro děti či folklorní představení dětských souborů.

Program **Jak Valaši chovali včely** (7. - 9. 6. 2016) je věnovaný včelařství a řemeslům s ním souvisejícím. Dozvíte se zajímavé informace o starších i současných způsobech chovu včel, neobyčejném životě včelího společenstva a o včelích produktech. Součástí programu je i návštěva dětí v praktické dílně, kde si mohou vyzkoušet práci dřívějších perníkářů či voskařů.

Škola mladých odzemkářů (28. 6. - 1. 7. 2016) je setkáním chlapců z folklorních souborů, ale i dalších nadšenců, kteří se pod odborným dohledem zkušených lektorů učí typickému mužskému tanci odzemku a jeho variantě obuškovému. Program je završen absolventským představením všech účastníků.

V týdnech od 25. do 29. 7. 2016 a od 1. do 5. 8. 2016 byly v muzeu realizovány dva příměstské tábory. První z nich byl určen široké veřejnosti, druhého se pak účastnily děti z DFS Valašenka. Pro všech čtyřicet zúčastněných dětí se jednalo o velice nevšední zážitek.

Předposlední srpnovou sobotu (20. 8. 2016) se konal program s názvem **Hravá dědina aneb návraty do zmizelého světa dětských her**. Při tomto pořadu bývají pro děti ale i jejich rodiče připraveny nejrůznější aktivity, které si lze vyzkoušet: honění obruče, cvrnkání kuliček, tlučení špačka, zhotovování hadrových panenek apod.

Program, věnovaný tradičním zemědělským plodinám a jejich využití v lidovém stravování se jmenuje **Co vařily naše babičky** (18. - 20. 10. 2016). Návštěvníci se seznámí jak s užitkovými plodinami, které se dříve na Valašsku pěstovaly a používaly k přípravě pokrmů, tak i se způsoby jejich zpracování a uchování. Hlavním cílem však je příprava některých tradičních valašských jídel. Připravené pokrmy společně ochutnáme.

V roce 2016 byl v termínu 26. - 27. 10. 2016 realizován nový pořad **Podzimní prázdniny v muzeu**. Jednalo se o tvořivé dílničky určené dětem, které v rámci podzimních prázdnin navštívili Valašské muzeum v přírodě.

Tradičními a velice oblíbenými pořady v závěru roku jsou **Mikulášský podvečer** (5. 12. 2016) a **Vánoce na dědině** (6. - 9. a 12. - 15. 12. 2016). I letos mohli návštěvníci, zejména z řad dětského publika, obdivovat atmosféru předvánočního a vánočního období v areálu Valašské dědiny.

Výchovně vzdělávacích pořadů se za rok 2016 účastnilo 8 200 návštěvníků.

11.6.5. Propagace Valašského roku

Celková návštěvnost za rok 2016 činila 315.626 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 204.300 osob, Valašskou dědinu navštívilo 80.497 osob, Mlýnskou dolinu navštívilo 30.640 osob a pouze na výstavy v Sušáku si zakoupilo vstupenku 189 osob. Celková návštěvnost za rok 2015 činila 286.664 osob, z toho Dřevěné městečko navštívilo 186.760 osob, Valašskou dědinu navštívilo 72.747 osob, Mlýnskou dolinu navštívilo 26.729 osob a pouze na výstavy v Sušáku si zakoupilo vstupenku 428 osob. Vstupenka do areálu VMP slouží i pro výstavní prostory, proto celkovou návštěvnost

výstav VMP nelze vyjádřit přesnými čísly. Celková tržba do VMP za rok 2016 činila 19.605.831,- Kč.

Tržba za stánkový prodej činila v roce 2016 celkem 355.000 Kč, oproti tržbě 324.200 Kč za rok 2015. V roce 2016 VMP navázalo 187 smluv o poskytování služeb na jednorázový stánkový prodej na pořadech Valašského roku.

Oddělení programů sepsalo v roce 2016 celkem 173 smluv o účinkování, z toho 93 smluv folklorním souborům, 16 smluv dechovým hudbám, 4 smlouvy divadelním souborům a 16 smluv na moderování.

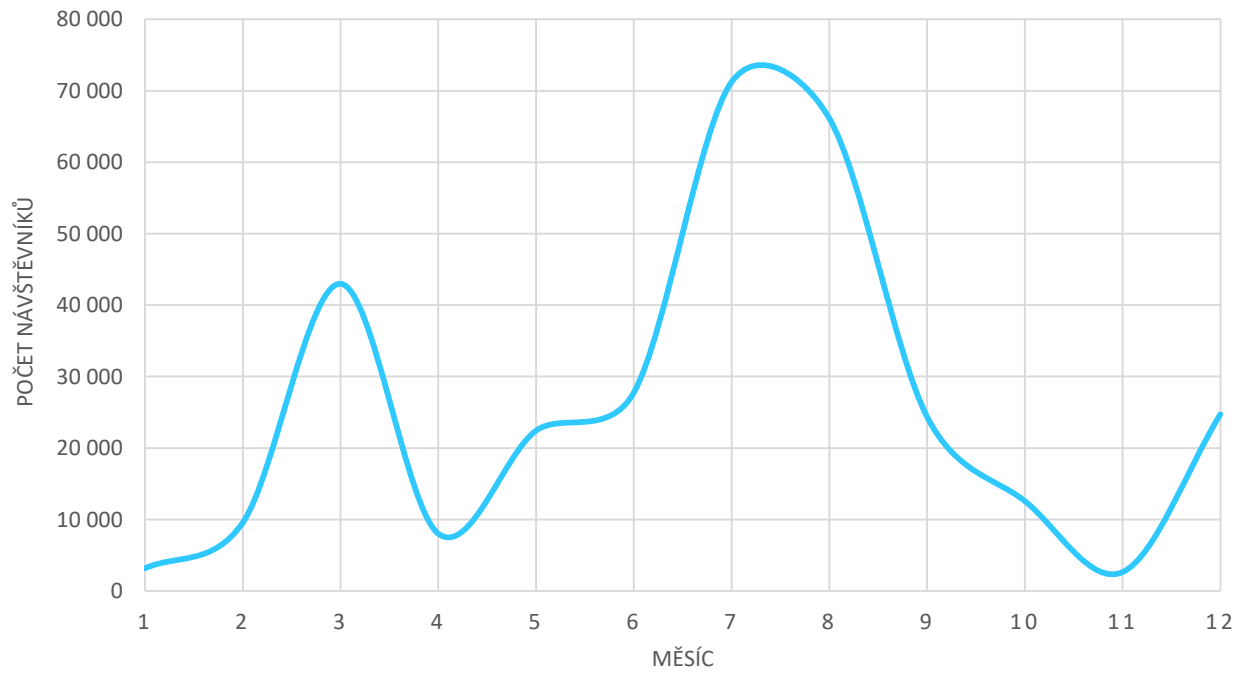
11.6.6. Návštěvnost Valašského roku 2016

Název pořadu (pořad, festival, mše, výchovný pořad, atd.)	Režie pořadu		Návštěvnost					Celkové náklady
	Jméno, příjmení	oddělení	Celková návštěvnost	Dospělí 15+ (základní vstupné)	Děti (6 – 15) (dětské vstupné)	Senioři, studenti, ZTP (snížené vstup.)	Bezplatné (0 – 6, ZTP/P)	
Masopust	Milena Bahounková	Odd. programů	6.010 osob	2.559 + 534 rodinné	1.341	1.031	240	88.565,-
Velikonoce na Valašsku	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	34.185 osob	11.829 + 3.992 rodinné	9.741	4.200	570	162.160,-
Stavění máje	Milena Bahounková	Odd. programů	828 osob	342 + 65 rodinné	157	121	56	13.128,-
Koncert ke státnímu svátku	Radek Hasalík	Odd. programů	551 osob	180 + 46 rodinné	114	95	30	12.084,-
Jaro na dědině	Šárka Kramolišová	Útvar pro odbor. činnost	980 osob	268 + 79 rodinné	249	112	142	38.816,-
Valašsko a jeho muzikanti	Milena Bahounková	Odd. programů	260 míst v Janíkově stodole	-	-	-	-	21.828,-
Den muzeí	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	Volný vstup, 1.158 vstupenek	-	-	-	1.158	10.000,-
Setkání s fujarou	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	1.344 osob	552 + 89 rodinné	304	235	96	19.731,-
Slabikář devatera řemesel	Renata Prejdová	Útvar pro odbor. činnost	1.394 osob	423 + 120 rodinné	375	208	125	52.524,-
Kácení máje	Milena Bahounková	Odd. programů	540 osob	252 + 32 rodinné	109	83	40	14.173,-
Koncert Hudby Hradní stráže a Policie ČR	Radek Hasalík	Odd. programů	Volný vstup, 580 vstupenek	-	-	-	580	2.814,-
Ondrášova valaška	Radek Hasalík	Odd. programů	2.353 osob	617 + 94 rodinné	492	405	850	108.244,-
Bouráme bariéry	Pavlína Polášková	Útvar ředitele	763 osob	355 + 54 rodinné	140	90	75	85.958,-
Svatojánský večer	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	420 osob	293 + 27 rodinné	133	191	60	44.047,-
První prázdninový den	Jaroslav Polášek	Provozní útvar	430 osob	111 + 24	182	49	120	1.474,-

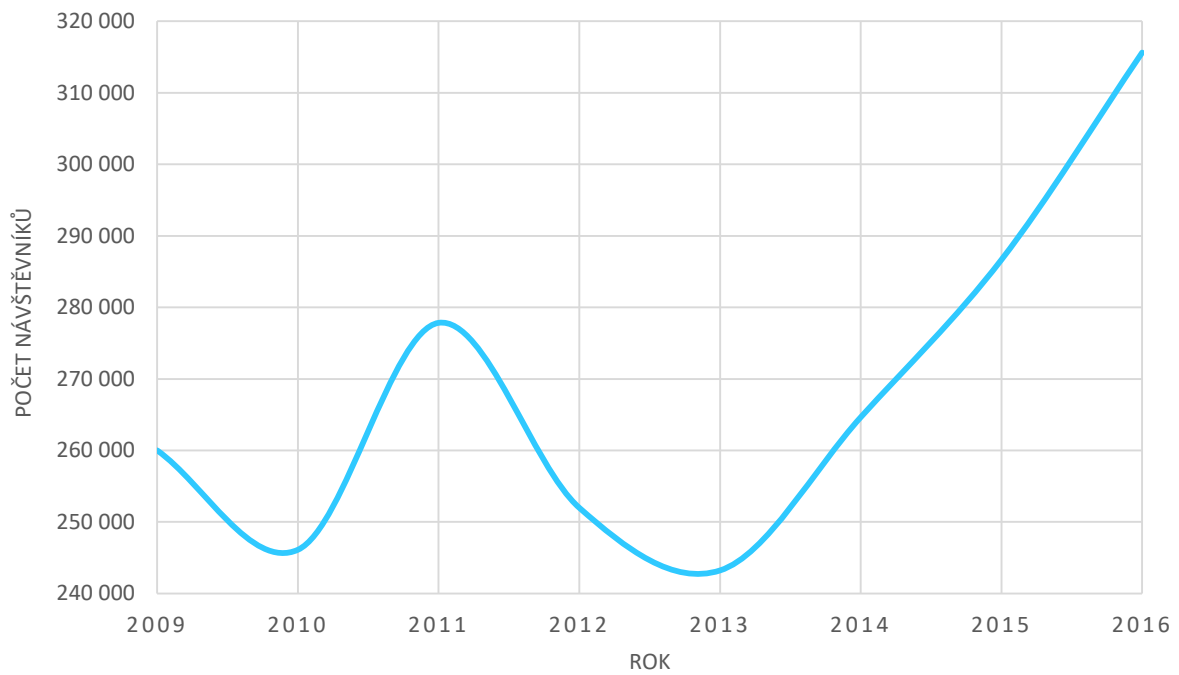
Sklářská sobota	Milena Bahounková	Odd. programů	577 osob	rodinné 140 + 36 rodinné	97	67	91	56.557,-
Valašský odzemek	Radek Bryol	Útvar pro odbor. činnost	1.001 osob	371 + 96 rodinné	240	140	62	1.360,-
Zvonečkový jarmark	Radek Hasalík	Odd. programů	6.613 osob	2.281 + 613 rodinné	1.365	843	233	80.277,-
Koncert skupiny Fleret	Jaroslav Polášek	Provozní útvar	454 osob	119 + 64	141	60	0	66.677,-
Hejův nožík	Lenka Kučerová	Útvar pro odbor. činnost	1.565 osob	567 + 155 rodinné	370	231	90	32.093,-
Odpoledne s folklorním souborem Kašava	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	544 osob	213 + 57 rodinné	127	61	26	14.020,-
Pekařská sobota	Radek Hasalík	Odd. programů	3.363 osob	1.227 + 247 rodinné	652	676	150	82.666,-
Ozvěny Valašského Slavína	Milena Bahounková	Odd. programů	260 míst v Janíkově stodole	-	-	-	-	15.425,-
Romská píseň	Radek Hasalík	Odd. programů	1.262 osob	466 + 119 rodinné	304	187	95	4.568,-
Anenská pouť	Jana Tichá	Útvar pro odbor. činnost	3.067 osob	714 + 263 rodinné	919	325	900	55.400,-
Dny řemesel a setkání kovářů	Olga Holišová	Stavební útvar	6.265 osob	3.032 + 727 rodinné	1.648	857	325	212.423,-
Jánošíkův dukát	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	4.582 osob	1.699 + 507 rodinné	1.256	838	380	83.691,-
Starodávny jarmark	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	10.474 osob	3.182 + 1.093 rodinné	2.621	1.532	486	252.594,-
Hravá dědina	Kristýna Pončíková	Útvar pro odbor. činnost	814 osob	228 + 121 rodinné	287	48	25	16.742,-
Rozmarné léto	Milena Bahounková	Odd. programů	186 osob	28 + 14 rodinné	33	9	15	34.248,-
Myslivosti zdar	Milena Bahounková	Odd. program.	2.125 osob	639 + 194 rodinné	464	336	180	35.970,-
Z druhé strany Radhoště	Radek Hasalík	Odd. programů	721 osob	220 + 66 rodinné	183	126	80	8.165,-
Muzicírování se Soláněm	Milena Bahounková	Odd. programů	878 osob	301 + 60 rodinné	157	156	52	22.090,-
Přivítání školního roku	Pavlína Polášková	Útvar ředitele	174 dětí	-	-	-	174	874,-
Hrála muzika	Radek Hasalík	Odd. programů	826 osob	252 + 44 rodinné	113	259	42	27.465,-

Běh rodným krajem Emila Zátopka	Radek Hasalík	Odd. programů	Vstup volný, 1.000 osob	-	-	-	350	67.650,-
Podzim v zahradě a v chalupě	Petr Lidčák	Útvar pro odbor. činnost	1.048 osob	394 + 121 rodinné	258	146	0	25.450,-
Podzimní putování s broučky	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	Vstup volný, 2.000 osob	-	-	-	-	4.061,-
Svatováclavské hody	Radek Hasalík	Odd. programů	1.269 osob	550 + 94 rodinné	231	270	57	12.975,-
Prameny	Radek Hasalík	Odd. programů	260 míst v Janíkově stodole	-	-	-	-	1.722,-
Úroda z polí, zahrad a sadů	Miroslav Románek	Útvar pro odbor. činnost	1.583 osob	747 + 99 rodinné	350	231	123	4.464,-
Večer při svíčkách	Milena Bahounková	Odd. programů	254 osob	54 + 0 rodinné	-	-	-	39.365,-
Mikulášský podvečer	Helena Cviklová	Útvar pro odbor. činnost	1.645 osob	185 + 135 rodinné	1.070	38	880	0,-
Vánoce na dědině	Helena Cviklová	Útvar pro odbor. činnost	4.015 osob	4 + 0 rodinné	3.777	25	448	84.924,-
Vánoční jarmark	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	12.074 osob	4.613 + 1.073 rodinné	2.723	1.647	750	124.677,-
Živý betlém	Jaroslava Kvapilová	Odd. programů	918 osob	293 + 113 rodinné	269	88	75	58.930,-
Štěpánská koleda	Milena Bahounková	Odd. programů	488 osob	208 + 42 rodinné	104	71	27	21.667,-
Celkem			124.101	51.817	33.096	16.090	10.258	2.224.736,-

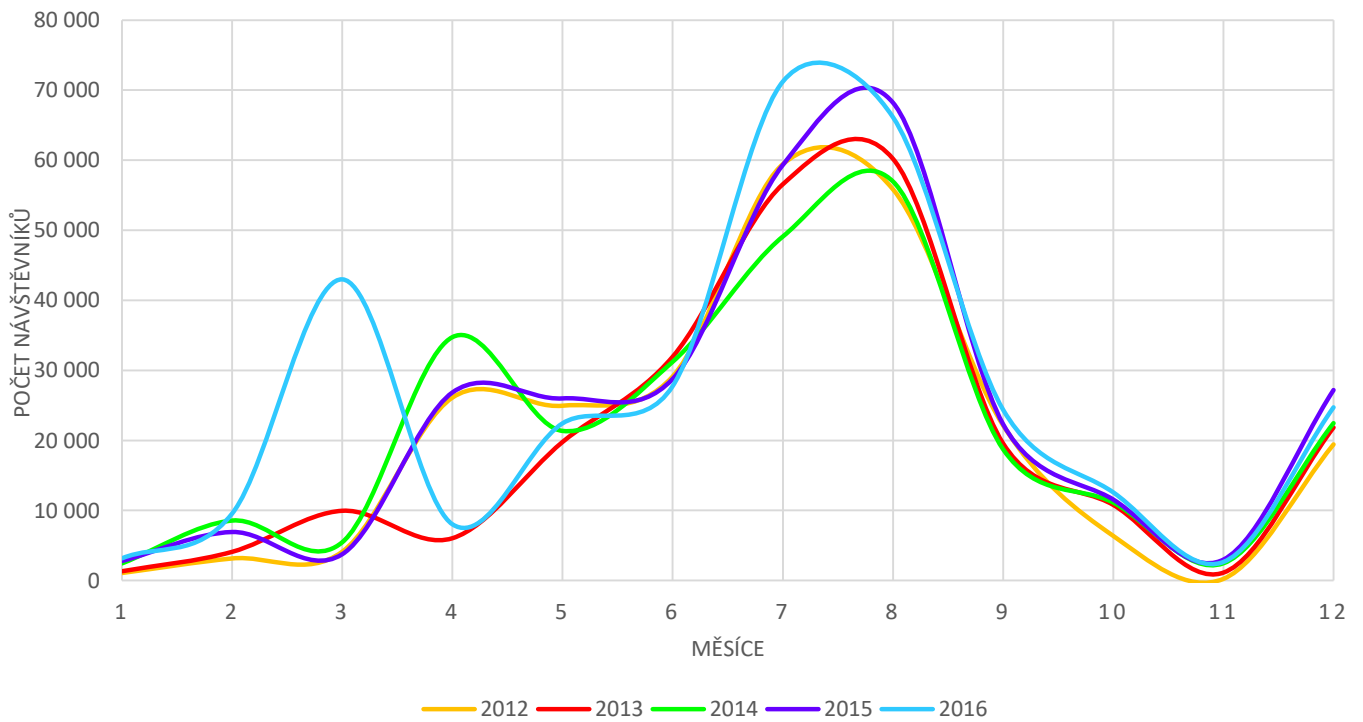
CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST V ROCE 2016

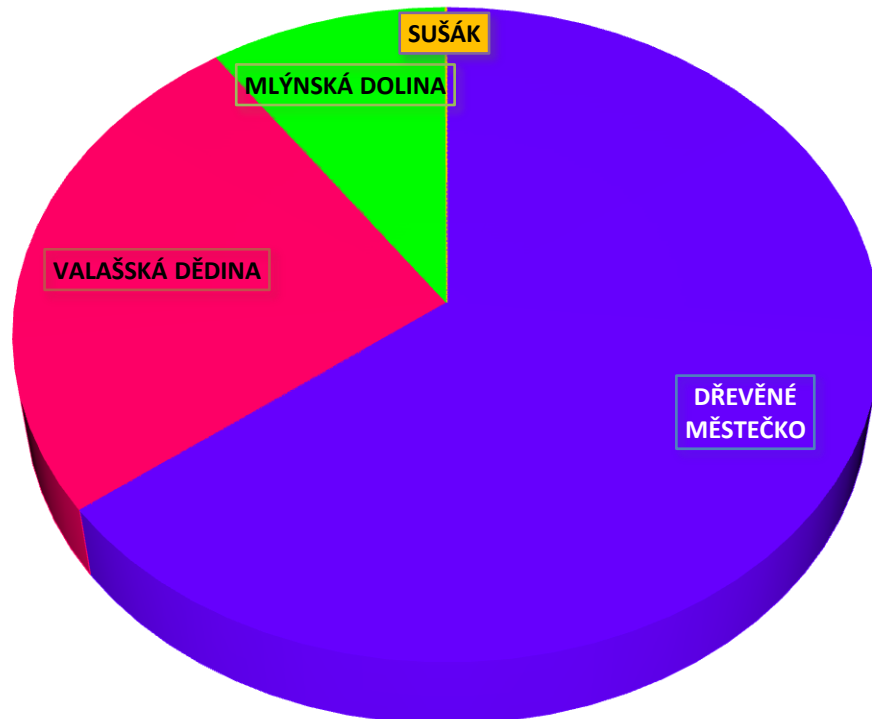
VÝVOJ NÁVŠTĚVNOSTI V LETECH 2009 - 2016

SROVNÁNÍ LET 2012 - 2016

NÁVŠTĚVNOST JEDNOTLIVÝCH AREÁLŮ V ROCE 2016

12. PLNĚNÍ PROFILOVÝCH ÚKOLŮ STANOVENÝCH MK ČR VALAŠSKÉMU MUZEU V PŘÍRODĚ NA ROK 2016

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 1:

ZAJISTIT ŠKOLENÍ DOTČENÝCH PRACOVNÍKŮ V SOUVISLOSTI S NOVELOU ZÁKONA Č. 219/2000 Sb., O MAJETKU ČESKÉ REPUBLIKY A JEJÍ VYSTUPOVÁNÍ V PRÁVNÍCH VZTAZÍCH.

Termín plnění: 30. 9.2016

Útvar ředitele připravil pro I. pololetí roku 2016 dvě odborná školení vedoucích zaměstnanců VMP:

Dne 17. 6. 2016 proběhlo školení s názvem „Závazkové vztahy upravené zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění“. Školení připravil a vedl právník muzea Mgr. Čeněk Kraus. Školení se zúčastnilo 25 zaměstnanců VMP včetně ředitele a náměstků ředitele, vedoucích oddělení, režisérů, účetních a zaměstnanců zajišťujících nájem či výpůjčky majetku. Školení měli k dispozici anotaci školitele ke školené tématice.

Dne 28. 6. 2016 proběhlo školení s názvem „Zákon 2119/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění“. Školení připravila a vedla Ing. Halina Trstková, ředitelka obchodu a marketingu, pojišťovny VZP, a.s. Školení se zúčastnilo 29 zaměstnanců VMP včetně ředitele, vedoucích zaměstnanců a zaměstnanců zajišťujících správu majetku, evidence, tvorbu dokumentů pro rozhodovací procesy. Školení měli k dispozici anotaci ke školené problematice.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 2:

ZPRACOVAT NEBO AKTUALIZOVAT SYSTEMIZACI ORGANIZACE DLE ZADÁNÍ OMG.

Termín plnění: 30. 9. 2016

Systemizace organizace byla zpracována a předána OMG.

Systemizace organizace Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je zpracována jako optimální stav k dnešnímu dni a v blízké budoucnosti. Není zde zohledněno žádné navýšení počtu pracovníků spojených s předběžnými plány sloučení muzeí v přírodě. Systemizace organizace předpokládá navýšení platových tarifů u pozic, u kterých bylo při podrobné analýze v rámci systemizace organizace zjištěno, že jsou v současné době podhodnoceny dle činností uvedených v Katalogu prací. Zejména se jedná o kurátory sbírek, konzervátory, dokumentátory, a další.

Dále se neustále potýkáme s potřebou navýšení počtu zaměstnanců na pozice, které v současné době nejsou u nás obsazeny vůbec nebo jen na částečný PP úvazek z důvodu nedostatku mzdových prostředků a taktéž s potřebou vytvoření nových pracovních míst, která se ukázala jako velmi potřebná.

Všechna tato navýšení počtu zaměstnanců odpovídají limitu přepočteného počtu míst zaměstnanců 129.

Všechny výše uvedené požadavky a změny jsou závislé na stanoveném limitu počtu zaměstnanců a limitu mzdových prostředků, které jsou v současné době nedostatečné na jejich pokrytí.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 3:

PŘIPRAVIT AKCE K MEZINÁRODNÍMU DNI MUZEÍ A REFLEKTOVAT AKTUÁLNÍ VYHLÁŠENÉ TÉMA NA TENTO ROK „MUZEA A KULTURNÍ KRAJINA“.

Termín plnění: 30. 6. 2016

Mezinárodní Den muzeí 2016 ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

V souladu s tématem „Muzea a kulturní krajina“, vyhlášeným pro Mezinárodní Den muzeí v roce 2016, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm otevřelo ve středu 18. května 2016 venkovní putovní výstavu „Nejmohutnější památné stromy České republiky“. Výstava představuje tři desítky významných památných stromů naší země, které většinou patří i k nejstarším.

Podstatnou část výstavy tvoří fotografie, které představují současnou podobu památných stromů. Jejich autorem je Pavel Hössl. Památné stromy jsou památky živé a podléhají zákonům života i zániku. Výstava fotografií stromů je proto záměrně doplněna portréty - přesnými kresbami stromů, jak vypadaly před půl stoletím. Autorem těchto kreseb je Jaroslav Turek (1925 - 2005), který jako jeden z prvních výtvarníků od konce padesátých let minulého století zcela plánovitě zobrazoval nejvýznamnější stromy, o kterých se vypravují pověsti.

Na jeho práci navázal syn, výtvarník Jaroslav Turek mladší, který se podílel na grafické přípravě vystavených panelů. Spolupracuje na publikacích o památných stromech, jejichž autorkou je PhDr. Marie Hrušková, která zpracovala koncepci této výstavy a zajišťuje ji organizačně, a která s Valašským muzeem v přírodě spolupracovala již v roce 2001, když připravovala jednu ze svých publikací věnovanou památným stromům z Moravy.

Výstava sestává z třiceti panelů umístěných na deseti stojanech, z nichž dva jsou informativní, čtyři obsahují kresby Jaroslava Turka a na dvaceti čtyřech panelech jsou fotografie památných stromů, z toho dvacet stromů z Čech a čtyři stromy z Moravy a Slezska.

Výstava seznámí návštěvníky Valašského muzea v přírodě s tematikou, která v sobě spojuje několik rovin, a to vztah k životnímu prostředí a regionální dějiny, neboť stromy jsou mnohem staršími pamětníky událostí, než lidé. Výstava trvala do 31. července 2016.

V rámci Mezinárodního dne muzeí 18. května 2016 platil volný vstup do areálu Dřevěného městečka, kde po celý den a také při vernisáži výstavy v 10.00 hrála cimbálová muzika Jánoš z Rožnova p. R.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 4:

**ZPRACOVAT A PŘIPRAVIT REALIZACI STRATEGIE PROBLEMATIKY SKANZENU V GESCI
MINISTERSTVA KULTURY.**

Termín plnění: 30. 9. 2016

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm zpracovalo koncepci optimalizace muzeí v přírodě spravovaných příspěvkovými organizacemi Ministerstva kultury České republiky.

Tento koncepční materiál se týká postavení a dalšího vývoje muzeí v přírodě a jeho cílem je vytvoření efektivní a účelné struktury muzeí v přírodě spravovaných příspěvkovými organizacemi Ministerstva kultury ČR a dosažení hospodárné správy hmotného i nehmotného kulturního dědictví.

Výchozím podkladem je koncepce rozvoje muzejnictví v ČR v letech 2015-2020, konkrétně pak ustanovení článku 3.2.10.2. „Zefektivnění správy a organizace muzeí v přírodě spravovaných příspěvkovými organizacemi Ministerstva kultury“.

Koncepční materiál byl v průběhu zpracovávání konzultován s příslušnými pracovníky Ministerstva kultury ČR a v únoru 2016 na pracovním jednání představen ministru kultury Danielu Hermanovi.

V současné době je koncepce v připomínkovém řízení jednotlivých odborů Ministerstva kultury ČR.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 5:

PŘIPRAVIT NOVÉ EXPOZICE V PROSTORÁCH STAVEBNÍHO DVORA.

Termín plnění: 30. 9. 2016

Nová expozice je koncipována jako vstupní brána do areálu Valašské dědiny. Výstava by měla být rozcestníkem a nenásilným klíčem k poznání, které Valašská dědina nabízí. Cílem je vzbudit v návštěvníkovi zvědavost, ukázat mu, co má v areálu hledat, a v neposlední řadě jej inspirovat k návratu a k další návštěvě.

Samotná prezentace je založena na srovnání způsobu života minulých generací na „valašské dědině“ se životem dnešního člověka, také pomocí vypovídajících kontrastů. Výstupem expozice je zároveň nabídka návštěvnických okruhů

zaměřených na dané téma. Pro nadcházející sezonu 2017 budou postupně připravovány další návštěvnické okruhy.

Výstava byla slavnostně otevřena dne 24. 9. 2016 pod názvem *Valašská dědina, opravdu zmizelý svět?* Provozní budova, v níž je umístěna, dostala název Dům Pod Strání. Koncipována je jako stálá expozice, jejíž provoz bude podléhat provozu Valašské dědiny. Spolu s výstavou byly spuštěny dva nové návštěvnické okruhy. Jeden z nich s názvem *Od trnky ke vdolku* provází návštěvníka zemědělskými pracemi, pěstováním obilovin, ovoce a zeleniny a jejich dalším zpracováním. Součástí tištěného průvodce je také soubor tradičních receptů. Druhý okruh zaměřený na salašnictví a chov ovcí *Krok za krokem dědinou, jdeme s ovčí rodinou* je určen rodinám s dětmi a je koncipován jako hledačka (tzv. quest) ukončená tajenkou, která vede k nalezení „pokladu“. Třetí okruh, který se bude zabývat především lidovým stavitelstvím a bydlením je rovněž řešen jako hledačka a momentálně prochází finálními úpravami.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 6:

V ZÁVISLOSTI NA KAPACITĚ PŘIPRAVIT ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY SE ZAMĚŘENÍM NA ŽIVOT NA VALAŠSKU, TRADIČNÍ ŘEMESLA, LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE APOD. A REALIZOVAT PROJEKT PŘÍMĚSTSKÉHO TÁBORA.

Termín plnění: 30. 9. 2016

Plnění úkolu je uskutečňováno dle stanovených termínů. K datu 7. 10. 2016 bylo realizováno celkem pět výchovně-vzdělávacích pořadů určených pro organizované skupiny a dva jednodenní pořady, které se konaly o víkendu. Mezi proběhnuvší edukační pořady patří Velikonoce na Valašsku 21. – 23. 3. 2016, Barvíř modrotisku 12. – 14. 4. 2016, Uměli Valaši fyziku? 10. – 12. 5. 2016, Jak Valaši chovali včely 7. – 9. 6. 2016, Škola mladých odzemkářů 28. 6. – 1. 7. 2016. Z víkendových edukačních programů byl uskutečněn Slabikář devatera řemesel 28. 5. 2016 a Hravá dědina 20. 8. 2016. Novinkou pro letošní rok byla realizace týdenního příměstského tábora. Příměstské tábory se konaly letošní rok hned dva, jeden byl určen zájemcům z řad široké veřejnosti, druhý organizovalo muzeum ve spolupráci s DFS Valašenska.

Náplň jednotlivých pořadů je různorodá, návštěvníci mají možnost seznámit se se zvykoslovným rokem, zapomenutými tradicemi i řemesly, způsobem obživy, odíváním či tradicemi Valachů v minulosti. Edukačních programů se v letošním roce zúčastnilo již téměř 4 tisíce návštěvníků.

V roce 2016 budou realizovány ještě 4 výchovně vzdělávací programy – Co vařily naše babičky, Podzimní prázdniny v muzeu, Mikulášský podvečer a Vánoce na dědině.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 7:

PŘIPRAVIT KONCEPT REVITALIZACE DĚTSKÉHO HŘIŠTĚ U HEŘMANICKÉ SÝPKY FORMOU HOSPODÁŘSKÉHO STAVENÍ S INTERAKTIVNÍMI PRVKY.

Termín plnění: 30. 9. 2016

V průběhu první poloviny roku probíhaly diskuze nad koncepcí dětského hřiště. Na základě ideového návrhu Mgr. Lenky Drápalové z roku 2014 byl vytvořen architektonický návrh Ing. Petrem Vinklárkem, který prošel oponenturou pracovní skupiny Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a byl konzultován s pracovníky Národního památkového ústavu i památkového odboru Krajského úřadu ve Zlíně. Na základě těchto diskuzí byl projekt přepracován, aby více odpovídal historickým realitám.

Jeho podstatou bylo navržení zmenšeniny obytného a hospodářského stavení a drobných vesnických staveb jako jsou zvonice, včelíny nebo studna, které by zároveň sloužily jako prolézačky či interaktivní prvky. Základní ideou přitom bylo zprostředkovat dětskému návštěvníkovi prostřednictvím hry to, co si z muzea ještě nedokáže odnést ve formě poznání tak, jako dospělý, a dovolit mu, aby si prostor, který je v expozici obvykle oddělen provázkem nebo dřevěnou mříží, mohl osahat, hrát si zde a poznávat jej, jak potřebuje. Toto řešení však narazilo na značnou kritiku ze strany památkářů a to z toho důvodu, že jediný vhodný prostor v areálu Dřevěného městečka, kde je možné hřiště umístit, je okolí sýpky z Heřmanic – unikátní roubené památky, která v terénu stávala jako solitér (z požárních důvodů), a

z hlediska prezentace NKP je tedy nevhodné, aby do její těsné blízkosti byly umístěny jiné objekty.

Proto byla navržena třetí varianta hřiště, a to formou jednoduchých herních prvků materiálů a tvarů typických pro muzeum lidové architektury. Hřiště v této podobě má využívat různé aspekty materiální kultury a umožnit dětem nevšední herní zážitek (žebřinový vůz nebo vyplétaný plot ve formě prolézačky, včelí úl jako interaktivní prvek + přírodní hřiště využívající stromů, kamínků, šišek, větviček – tedy nejčastějších hraček dětí v minulosti – doplněné o potůček a další prvky).

Valašské muzeum v přírodě požádalo Národní památkový ústav o písemné vyjádření ke všem třem navrhovaným variantám. NPÚ po pečlivém zvážení znovu nedoporučil první dvě varianty k realizaci. Třetí variantu připustil, ačkoliv se v posudku přikláněl k celkovému upuštění od realizace hřiště a nahrazení dětské odpočinkové zóny tradičními hračkami nebo herními prvky umístěnými přímo v prostředí hospodářských usedlostí v jednotlivých areálech muzea. Stanovisko Odboru památkové péče Zlínského kraje nebylo možné získat, jelikož krajské pracoviště schvaluje až finální projekt a pro získání konzultačního stanoviska odkázalo VMP právě na NPÚ. Situace byla projednána s ředitelem OMG panem magistrem Pavlem Hlubučkem.

V současné chvíli probíhá vyhledávání a poptávka po vhodném kandidátovi na zhotovení projektové dokumentace k třetí variantě. Projektová dokumentace by měla být hotová na přelomu roku.

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 8:

V RÁMCI ČINNOSTI METODICKÉHO CENTRA ZPRACOVAT PODKLAD (NAVRHNOUT DOTAZNÍK, KRITÉRIA) PRO DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ VE VĚCI STATISTICKÝCH DAT PRO MUZEA V PŘÍRODĚ V KONTEXTU STATISTIK NIPOS.

Termín plnění: 30. 9. 2016

Metodickým centrem bylo v souvislosti s plněním úkolu provedeno:

- sumarizace hlavních témat šetření na základě šetření NIPOS (Kult (MK) 14-01 Muzea a galerie; Kult (MK) 17-01 Památkové objekty) a aktuální problematiky metodické práce pro muzea v přírodě
- sumarizace statistických jednotek – muzeí v přírodě a institucí obdobného charakteru na základě adresářů NIPOS, evidence Českého svazu muzeí v přírodě z.s. a dalších pramenů
- jednání s pracovištěm statistiky muzeí a galerií NIPOS o možnosti využití dosavadních šetření NIPOS týkajících se muzeí v přírodě a institucí obdobného charakteru
- předání návrhu dotazníku Útvaru koncepcí a metodiky a Centra informací a statistik kultury NIPOS k připomínkování
- konzultace a připomínkování pracovní verze dotazníku pracovníky Metodického centra a vedoucími pracovníky VMP
- konzultace a připomínkování pracovní verze dotazníku ze strany Českého svazu muzeí v přírodě z.s.
- kompletní pracovní verze dotazníku (8 stran) bude využita ke zkušebnímu provozu na začátku roku 2017 za referenční období 2016

Úkol splněn

PROFILOVÝ ÚKOL Č. 9:

PŘIPRAVIT REALIZACI ODBORNÉ KONFERENCE, KTERÁ BUDE ŘEŠIT ZÁSADNÍ OTÁZKY POSLÁNÍ A BUDOUCNOSTI MUZEÍ V PŘÍRODĚ.

Termín plnění: 30. 9. 2016

Dne 3. 10. 2016 proběhla za účasti ředitele OMG pana Pavla Hlubučka první schůzka organizačního výboru konference *Poslání a budoucnost muzeí v přírodě*. VMP navrhlo strukturu konference a pracovní metody. Konference bude členěna do tří bloků se třemi tématy, předcházet jí bude série přípravných seminářů, workshopů a kulatých stolů. Zároveň budou jako podklad pro konferenci zadány ekonomické a statistické analýzy. Konference se uskuteční v první třetině roku 2018.

Cílem konference je zamyslet se společně nad vizí budoucího rozvoje muzeí v přírodě, především zlepšení podmínek pro jejich práci, a to z hlediska legislativního a finančního. Konference vytvoří fórum pro výměnu názorů a zkušeností nejen v těchto oblastech. Otevře také otázky směřování sbírkotvorné a stavební činnosti s ohledem na zásadní mezníky a změny ve vývoji tradiční lidové kultury v období 20. století. Konference nebude usilovat o prezentaci stávajících expozic a projektů, ale bude směřovat k vizím a plánům do budoucna, včetně otevřené diskuze nad překážkami, kterým muzea v přírodě v současné době čelí. Na konferenci budou pozváni také zástupci spřátelených institucí a organizací na Slovensku (Únia múzeí v prírode pri Zväze múzeí na Slovensku) a v Polsku (Stowarzyszenie Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce) a Asociace evropských muzeí v přírodě, kteří budou rovněž vyzváni, aby se se svými zkušenostmi zapojili do diskuze.

Konference by měla být vedena interaktivní formou. Otevřena bude sérií úvodních příspěvků předních odborníků na dané druhy problematiky. Úvodní příspěvky nastolí a otevrou jednotlivá témata. Navazovat na ně budou příspěvky ostatních účastníků, jež budou na tato témata reagovat. Konference nebude prostorem pro prezentaci muzejních aktivit, nových expozic, programů apod.

Další část konference bude vedená metodou open space nebo jinou participativní metodou, která umožní kreativní přístup a řešení dílčích problémů v malých akčních skupinách. Každá skupina bude mít svého facilitátora, který povede diskusi, bude dělat poznámky tak, aby je všichni viděli (např. na flipchartovou tabuli), a vytvoří zápis nebo tímto úkolem pověří jiného účastníka. Na závěr bude každá skupina prezentovat výsledky svých řízených diskuzí ostatním. Všechny flipchartové zápisy budou průběžně vyvěšeny a prezentovány v konferenčním sále.

Výstupem z konference bude sborník, aktualizace Metodiky pro muzea v přírodě a podklady pro střednědobou strategii rozvoje muzeí v přírodě ČR.

Plánovaná témata jsou následující:

Téma č. 1 Muzea v přírodě a jejich funkce v kultuře 21. století

Téma č. 2 Generování financí pro muzea v přírodě

Téma č. 3 Muzea v přírodě a legislativa

Úkol splněn

13. SPOLUPRÁCE S JINÝMI INSTITUCEMI

MUZEA V PŘÍRODĚ

VMP začalo s přípravou konference s názvem **Poslání a budoucnost muzeí v přírodě**, která proběhne 31. ledna až 2. února 2018. Cílem konference bude zhodnotit současný stav problematiky muzeí v přírodě a zamyslet se společně nad vizí jejich budoucího rozvoje, především zlepšení podmínek pro jejich práci, a to z hlediska muzeologického, legislativního a finančního. Konference vytvoří fórum pro výměnu názorů a zkušeností nejen v těchto oblastech. Diskuze se odrazí od zásadní potřeby rekapitulovat a definovat co vlastně považujeme za muzeum v přírodě. Navazovat bude úvaha o specifických metodách prezentace užívaných v muzeích v přírodě. Záměr uspořádat konferenci vychází z aktuální Koncepce rozvoje muzejnictví. VMP při její přípravě spolupracuje s Ministerstvem kultury a Českým svazem muzeí v přírodě. Partnery konference jsou Asociace muzeí a galerií, Český výbor ICOM, Česká národopisná společnost a Národní ústav lidové kultury. V roce 2016 proběhla dvě zasedání organizačního výboru, jehož členy jsou mimo pracovníky VMP také ředitelé předních muzeí v přírodě u nás a na Slovensku a další odborníci z muzejních a univerzitních pracovišť.

Spolupráce s dalšími muzei v přírodě probíhá na platformě Metodického centra pro muzea v přírodě a Českého svazu muzeí v přírodě.

ODBORNÉ ORGANIZACE A SDRUŽENÍ

Asociace muzeí a galerií

Spolupráce v rámci Etnografické komise spočívala v účasti na jednání – přípravě projektu *Pojmosloví etnografických sbírek* – plánování ediční činnosti s možností využití dotačních titulů AMG.

Česká národopisná společnost

Dva pracovníci VMP – Eva Románková a Petr Liďák jsou členy Hlavního výboru společnosti, přičemž Petr Liďák má na starost styk s dopisovateli a Eva Románková zahraniční vztahy. V prosinci VMP hostilo zasedání Hlavního výboru České národopisné společnosti. Eva Románková se podílela na vypracování expertních posudků k nominacím do světových seznamů UNESCO, které ČNS zpracovává jako

člen Evaluačního orgánu Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO.

Textilní zkušební ústav Brno

S vedoucím zkušební laboratoře Ing. Petrem Nasadilem a paní Mgr. Hanou Poláškovou VMP již druhým rokem spolupracovalo na řešení problematiky výskytu plísní v depozitárních prostorách v depozitních halách v Tylovicích a v Heřmanické sýpce a výskytu plísní na sbírkových předmětech zde deponovaných. Odborníci z TZÚ Brno po konzultaci s námi odebírají vzorky plísní stěrem, otiskem či aeroskopem a analyzují míru zamoření či druh plísně a doporučují opatření pro snížení tohoto mikrobiálního napadení.

Ústav pro studium totalitních režimů

VMP začalo s ÚSTR připravovat společnou výstavu o třetím odboji a odbojové skupině Světлана. Výstava bude otevřena v září 2017.

Na zemědělském úseku VMP v roce 2016 spolupracovalo se společností **AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby, s.r.o.** VMP zde každoročně odebírá formou nákupu osivo lnu setého a konopí setého pro potřeby prezentace tradičního zemědělství v areálu Valašské dědiny. VMP každoročně pořádá také prohlídku Valašské dědiny zaměřenou na tradiční zemědělství pro studenty **Mendelovy univerzity v Brně**. V rámci vědecko-výzkumné činnosti spolupracovalo VMP s **Výzkumným ústavem Silvy Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.**, VUKOZ Průhonice.

UNIVERZITY

Ostravská univerzita

VMP začalo ve spolupráci s Ostravskou univerzitou připravovat konferenci s názvem *Valašsko – historie a kultura II: Obživa*. Konference proběhne v květnu 2018. Na podzim proběhly dvě setkání přípravného výboru. Konference naváže na stejnojmennou konferenci pořádanou v roce 2013 a na kolektivní monografii *Valašsko – historie a kultura (2014)*.

Masarykova univerzita

VMP spolupracovalo s Masarykovou univerzitou a rodinou Rokytových na vydání publikace *Anna Kutějová – Vzpomínky z Jasenné*. Knihu edičně zpracoval doktor Daniel Drápala a vyšla v nakladatelství VMP.

VMP pravidelně umožňuje odborné praxe studentů středních a vysokých škol.

NAKI II

VMP pokračovalo ve spolupráci na projektu NAKI s názvem *Historické dřevěné konstrukce: typologie, diagnostika a tradiční opracování dřeva*, který řeší Ústav teoretické a aplikované mechaniky Akademie věd ČR, v.v.i. (Centrum excelence Telč) a Mendelova univerzita v Brně. Mimo odborné zapojení pracovníků VMP do projektu se spolupráce zaměřila na záchranu unikátní roubené stodoly ze Skaličky, kterou zaštitilo metodické centrum pro muzea v přírodě. Proběhlo stavebně-technické hodnocení stavu dřeva, trasologická analýza a zaměření stodoly. Řešitelský tým přistupuje k dokumentaci, návrhu opravy a plánovanému transferu stodoly jako ke vzorové akci, při které by měly být prezentovány dosavadní možnosti poznání diagnostiky a také tradičního opracování dřeva. Další aktivity byly zaměřeny na povrchové úpravy dřeva. Na oddělení péče o sbírky byly prováděny experimenty s povrchovými úpravami za použití volské krve, součástí experimentální činnosti byla také tvorba vzorků nátěrů olejových barev pro obnovu Libušína.

ČLENSTVÍ PRACOVNÍKŮ V ODBORNÝCH KOMISÍCH A ORGANIZACÍCH

Asociace muzeí a galerií – Etnografická komise	Helena Cviklová Lenka Drápalová Šárka Kramolišová Lenka Kučerová Eva Románková Jana Tichá
Asociace muzeí a galerií – Komise knihovníků	Anna Borová
Asociace muzeí a galerií Komise konzervátorů a restaurátorů	Markéta Šimčíková (člen výboru, vedoucí moravskoslezské a olomoucké krajské sekce) Gabriela Obroučková Dita Adamová Tomáš Dostál Libuše Matochová Luděk Dvořák Martin Děckuláček
Asociace muzeí a galerií – Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku	Kristýna Pončíková
Asociace evropských muzeí v přírodě Česká komise pro UNESCO	Jindřich Ondruš Jindřich Ondruš Radek Bryol Petr Lidák (člen Hlavního výboru, pověřenec pro styk s dopisovateli) Eva Románková (člen Hlavního výboru, pověřenec pro zahraniční vztahy) Jana Tichá
Česká národopisná společnost	Jana Tichá
Český svaz pro muzea v přírodě Komise pro tradiční lidovou kulturu – kategorie A	Jindřich Ondruš (prezident) Eva Románková
Komise pro výběr kandidátů k udělení titulu "Nositel tradice lidových řemesel"	Radek Bryol (místopředseda)
Komise programu záchrany architektonického dědictví Komise regionální historie Moravy a Slezska	Jindřich Ondruš Zdeněk Cvikl
Nákupní komise – Muzeum Beskyd Frýdek-Místek	Jana Tichá
Nákupní komise – Muzeum Těšínska	Petr Lidák
Poradní sbor Muzea vesnice jihovýchodní Moravy Strážnice	Jana Tichá
Porota pro udělování Cen Ministerstva kultury ČR v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit	Eva Románková (místopředsedkyně) Jana Tichá, Radek Bryol (tajemník), Eva Románková
Rada pro valašský odzemek	Jana Tichá, Radek Bryol (tajemník), Eva Románková
Redakční rada vlastivědné revue Valašsko	Radek Bryol
Ředitelská rada Muzea Těšínska	Jindřich Ondruš
Ředitelská rada Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici	Jindřich Ondruš
Správní rada Institutu lidového kulturního dědictví	Radek Bryol
Výbor pro kulturu a památky Zastupitelstva Zlínského kraje	Jindřich Ondruš

14. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČÍM

VMP je členem několika mezinárodních institucí: ICOM (Mezinárodní výbor pro muzea), AEOM (Asociace evropských muzeí v přírodě, prostřednictvím ředitele Jindřicha Ondruše), CIOFF (Mezinárodní rada organizátorů folklorních festivalů a lidového umění) a IOV (Mezinárodní organizace pro lidové umění). Zároveň spolupracuje s jinými muzei v přírodě v zahraničí. Mezi stálé partnery patří například Múzeum slovenskej dediny v Martine, ve spolupráci s nímž v roce 2016 pokračovala příprava společného projektu z operačního programu přeshraniční spolupráce. Projekt byl v roce 2016 podán. V Polsku udržuje VMP aktivní vztahy s Muzeem Wsi Opolskiej v Opolu a s Muzeem Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego ve Szreniawie. Toto muzeum navštívily dvě pracovnice VMP v květnu 2016, kdy se zde konala konference o využití zvířat a rostlin v edukačních programech.

University of Chichester

VMP navázalo kontakt s Dr. Shirley Chubb z University of Chichester ve Velké Británii, která má zájem spolupracovat v oblasti umělecké interpretace muzeí v přírodě. Dr. Chubb v červenci navštívila muzeum a na základě této návštěvy předložila návrh projektu s názvem Narrative places (Místa vyprávějí). Tento návrh bude v příštím roce dále projednáván a budou vyhledáváni další potenciální partneři.

Muzeum v přírodě Maihaugen, Lillehammer, Norsko

Čtyři zástupci partnerského muzea Maihaugen byli pozváni a zúčastnili se vernisáže výstavy *Jak jde kraj, tak se stroj*. Vedle seznámení se s výstupy stejnojmenného projektu financovaného z Norských grantů se norští kolegové zúčastnili také předvánočního programu *Mikulášský podvečer*. Během jejich návštěvy byl prostor věnován také výměně zkušeností s českými muzejníky.

Múzeum slovenskej dediny Martin

VMP připravilo a podalo s MSD Martin společný přeshraniční projekt s názvem *Podpora kultúrneho dedičstva Javorníkov – Beskyd*. Cílem projektu, který by v případě schválení měl probíhat v letech 2017–2018, je výměna zkušeností v oblasti

tradičních řemesel a údržby objektů lidové architektury a opravy objektů umístěných v obou muzeích.

ICOM

Dvě pracovnice VMP se zúčastnily 24. generální konference organizace ICOM (International Council of Museums). Hlavním tématem byla Muzea a kulturní krajina. Tento typ konference se koná jednou za tři roky, účastní se jí členové národních nebo odborných komisí. Zástupci VMP se zaměřili na programy/přednášky z oblastí etnografickým muzeí a sbírek (komise ICME), a dále jednání a setkání konzervátorské komise (komise ICOM-CC), přednášky o ochraně sbírek, instalaci výstav nebo ekomuzeích. Součástí konference byly také komentované exkurze do vybraných kulturních organizací, výstava k 70. letům ICOM a další. Konference ICOM a jeho odborných sekcí jsou klíčovými místy pro navazování a upevňování kontaktů se zahraničím.

Kizhi State Open Air Museum of History, Architecture and Ethnography

V termínu 12. – 14. 9. 2016 se dva pracovníci Oddělení péče o sbírky zúčastnili workshopu *Emergency prevention activities on wooden architecture monuments (Naléhavá ochrana památek dřevěné architektury)*. Během workshopu ve vesnici Kinerma účastníci hledali řešení, jak postupnými kroky zabránit degradaci vybraných objektů, jak je zajistit (konzervovat) pomocí jednoduchých opatření, aby degradace nepokračovala, a jak přistoupit k jejich následné obnově (restaurování) při uchování maximálního množství původního materiálu a památkových hodnot objektu. Každý účastník vypracovával plán samostatně a poté se hledalo optimální řešení v diskuzi. Následovala konference *Current experience of conservation, restoration and research of wooden architecture monuments (Současné zkušenosti s konzervováním, restaurováním a výzkumem památek dřevěné architektury)*, na kterou navazovala komentovaná prohlídka muzea v přírodě na ostrově Kizhi a návštěva tesařského centra s částí kostela *Church of the Transfiguration*, nacházejícího se v několikáté etapě restaurování, včetně prohlídky zařízení na zvedání objektů, uložení originálních trámů, aj. Přínosné pro muzeum byly jak samotné přednášky a přístupy k opravám (restaurování), tak návštěva tesařského centra a setkání s místními odborníky, stejně jako prezentace (demonstrace) základních zásad péče o objekty. Dalším přínosem bylo seznámení se s ruským modelem zapojení dobrovolnických organizací.

Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku

V termínu 25. – 27. 8. 2016 tři pracovníci VMP navštívili Muzeum budownictwa ludowego w Sanoku, kde se konala konference o problematice horské pastevecké kultury. Zajímavé byly zejména příspěvky jazykovědců o jazykové jednotě terminologie salašnického hospodaření v Karpatech a na Balkáně. Pracovnice sanockého muzea Danuta Bin-Olbert představila stávající koncepci sektoru pastevectví plánovaného v sanockém muzeu (koncepce prof. Romana Reinfuse z pol. 70. let) s jednoduchými sezónními stavbami (střechy z chvojí, kamenné stavby zděné na sucho atd.). V této koncepci shledáváme některé paralely s našim plánovaným areálem Kolibiska (archaické stavební techniky aj., které je bezpodmínečně nutné dodržet atd.), areál v Sanoku začínají právě realizovat (je vykácena polana, připravovány komunikace). Expozice sanockého muzea vynikala velkou rozlohou areálu se zastoupením etnik v jihovýchodním Polsku, přirozeně bylo řešeno prostředí dvorů (oborohy, uložené dřevo, hliněné a kamenné náspy) i celého prostředí muzea – nezpevněné cesty, krycí a expoziční zeleň aj, které jsou inspirativní při naplňování koncepce řešení exteriérů ve VMP. Cestou jsme navštívili také muzeum v přírodě ukrajinské kultury ve slovenském Svidníku.

Múzeum oravskej dediny v Zuberco

Metodické centrum také spolupracovalo na odborném setkání k výročí jubilea PhDr. Jiřího Langra, CSc. v Múzeu oravskej dediny ve slovenském Zuberco. Setkání se zúčastnili odborníci z ČR a SR, závěry budou publikovány ve spolupráci organizátorů.

Ostatní muzea v přírodě

Metodické centrum pro muzea v přírodě jako východisko své činnosti vyvíjí snahy o znalost aktuálního dění a poznání zkušeností muzeí v přírodě a kulturních institucí v ČR a v zahraničí za účelem nalezení dobré praxe resp. vzájemného učení se od jiných v kladné i záporné rovině. Nezbytnou a přirozenou součástí činnosti Metodického centra tvoří služebně a soukromě navštěvovaná naše i zahraniční muzea v přírodě (Polsko, Rakousko, Německo, Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, Švýcarsko, Francie, Belgie, Dánsko, Švédsko, Norsko, Anglie, Litva, Rusko, Japonsko).

15. ZÁVĚR

Rok 2016 byl v každém směru protkán myšlenkou postavení a dalšího rozvoje Valašského muzea v rámci muzejního a kulturního sektoru České republiky v souladu s moderními trendy muzejnictví. Ve snaze o zlepšení podmínek a zkvalitňování ochrany kulturního i přírodního dědictví, a zprostředkování návštěvníkům jako doklad uměleckých schopností a technických dovedností našich předků.

Tato myšlenka se prolínala prací všech útvarů, v realizaci konferencí a seminářů, ve spolupráci s ostatními muzei i zahraničními, v probíhajících setkáních na téma zkvalitňování údržby historických objektů a areálů VMP, v investiční činnosti, v rozšiřování sbírkového fondu, ve vědecko-výzkumné činnosti.

Nemalá snaha byla věnována přípravě tvorby nového areálu Kolibiska, kde bude prezentováno doposud nezastoupené téma z oblasti pastevecké kultury a horského hospodaření severovýchodní Moravy a Slezska.

Vědecko-výzkumná činnost se nesla v duchu aktivit v souvislosti s dokumentací tradiční lidové kultury ve sběrné oblasti muzea s následnými publikačními výstupy na téma salašnictví a tradiční horské hospodaření v západních Karpatech v souvislosti s výstavbou areálu Kolibisk.

Při obnově objektu Libušín po požáru byl proveden výběr nejzkušenější realizační firmy, zajištění nejlepšího dohledu nad obnovou formou spolupráce s odborníky KÚZK a NPÚ, nejlepší výběr kulatiny ze stejné lokality ve spolupráci s Lesy ČR, s.p. a Vojenskými lesy.

V rámci pořadů Valašského roku a výchovně-vzdělávacích programů se stále zkvalitňuje a zefektivňuje nabídka vzdělávacích programů pro školy i programů celoživotního vzdělávání s důrazem na řemesla a tradiční technologie.

V rámci plánu střednědobé koncepce a činnosti muzea se daří průběžně plnit všechny stanovené úkoly.

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm si díky své práci zachovává vysokou úroveň návštěvnosti a ekonomické soběstačnosti při respektování své jedinečné image živého muzea, kulturně-společenského symbolu Valašska, která se zrcadlí v kontrastech klidu a zážitků.

V Rožnově pod Radhoštěm dne 29. 6. 2017

Ing. Jindřich Ondruš
ředitel muzea